

Teismo praktikos rinkinys

GENERALINIO ADVOKATO
HENRIK SAUGMANDSGAARD ØE IŠVADA,
pateikta 2020 m. liepos 16 d.¹

Sujungtos bylos C-682/18 ir C-683/18

Frank Peterson
prieš
Google LLC,
YouTube LLC,
YouTube Inc.,
Google Germany GmbH (C-682/18)
ir
Elsevier Inc.
prieš
Cyando AG (C-683/18)

(*Bundesgerichtshof* (Aukščiausiasis Federalinis Teismas, Vokietija) pateikti prašymai priimti prejudicinį sprendimą)

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Intelektinė nuosavybė – Autorių ir gretutinės teisės – Direktyva 2001/29/EB – 3 straipsnis – Viešas paskelbimas – Sąvoka – Saugomų kūrinių įkėlimas į interneto platformas, kurį jų naudotojai atlieka, prieš tai negavę teisių turėtojų leidimo – Šių platformų valdytojų pirminės atsakomybės nebuvimas – Šių valdytojų antrinė atsakomybė už jų platformų naudotojų padarytus autorių teisių pažeidimus – Klausimas, nepatenkantis į Direktyvos 2001/29 3 straipsnio taikymo sritį – Direktyva 2000/31/EB – 14 straipsnis – Paslaugos teikėjų, teikiančių „informacinės visuomenės paslaugą, kurią sudaro paslaugos gavėjo pateiktos informacijos saugojimas“, atleidimas nuo atsakomybės – Sąvoka – Šių valdytojų galimybė būti atleistiems nuo atsakomybės, galinčios kilti dėl informacijos, kurią jie saugo jų platformų naudotojų prašymu – Atleidimo nuo šios atsakomybės sąlygos – 14 straipsnio 1 dalies a punktas – Sąvokos „faktinės žinios apie neteisėtą veiklą arba informaciją“ ir „faktai ar aplinkybės, rodančios, kad verčiamasi neteisėta veikla arba teikiama neteisėta informacija“ – Konkreti neteisėta informacija – Direktyvos 2001/29/EB 8 straipsnio 3 dalis – Teismo įpareigojimai tarpininkams, kurių paslaugomis tretieji asmenys naudojasi, siekdami pažeisti autorių teisę arba gretutinę teisę – Sąlygos prašyti tokio teismo įpareigojimo“

¹ Originalo kalba: prancūzų.

Turinys

I.	Išvadas	3
II.	Teisinis pagrindas	4
	A. Direktyva 2000/31	4
	B. Direktyva 2001/29	5
III.	Pagrindinės bylos	5
	A. Byla C-682/18	5
	1. YouTube	5
	2. F. Peterson ieškinys	7
	B. Byla C-683/18	8
	1. Uploaded	8
	2. „Elsevier“ ieškinys	9
IV.	Prejudiciniai klausimai ir procesas Teisingumo Teisme	9
V.	Analizė	12
	A. Dėl viešo paskelbimo sąvokos, kaip ji suprantama pagal Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalį (pirmieji klausimai)	15
	1. Dėl to, kad tokie platformų valdytojai, kaip „YouTube“ ir „Cyando“, iš esmės neatlieka „viešo paskelbimo“ veiksmų	17
	2. Dėl to, kad Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalyje neregamentuojama asmenų, palengvinančių tretiesiems asmenims atlikti neteisėtus „viešo paskelbimo“ veiksmus, antrinė atsakomybė	25
	3. Papildomai dėl to, ar tokie valdytojai, kaip „YouTube“ ir „Cyando“, sąmoningai palengvina tretiesiems asmenims atlikti neteisėtus veiksmus	28
	B. Dėl Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalyje numatyto atleidimo nuo atsakomybės taikymo srities (antrieji klausimai)	34
	C. Dėl Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalies a punkte numatytos atleidimo nuo atsakomybės sąlygos, susijusios su nežinojimu arba žinių neturėjimu apie neteisėtą informaciją (tretieji klausimai)	42
	D. Dėl sąlygų reikalauti teismo draudimo tarpininkui pagal Direktyvos 2001/29 8 straipsnio 3 dalį (ketvirtieji klausimai)	47

E. Papildomai – dėl „pažeidėjo“ sąvokos, kaip ji suprantama pagal Direktyvos 2004/48 13 straipsnį (penktasis ir šeštasis klausimai)	53
F. Dėl to, kad tikslas užtikrinti aukštą autorių teisės apsaugos lygį nesuteikia pagrindo kitaip aiškinti direktyvų 2000/31 ir 2001/29	54
VI. Išvada	61

I. Įvadas

1. Šiuos prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikė *Bundesgerichtshof* (Aukščiausiasis Federalinis Teismas, Vokietija). Jie susiję su Direktyvos 2000/31/EB dėl kai kurių informacinės visuomenės paslaugų, ypač elektroninės komercijos, teisinių aspektų vidaus rinkoje (Elektroninės komercijos Direktyva)², Direktyvos 2001/29/EB dėl autorių teisių ir gretutinių teisių informacinėje visuomenėje tam tikrų aspektų suderinimo³ ir Direktyvos 2004/48/EB dėl intelektinės nuosavybės teisių gynimo⁴ išaiškinimu.

2. Šie prašymai pateikti nagrinėjant du ginčus. Vienoje byloje muzikos prodiuseris Frank Peterson padavė į teismą *YouTube LLC* ir jos patronuojančiąją bendrovę *Google LLC* todėl, kad vaizdo įrašų dalijimosi platformoje *YouTube* šios platformos naudotojai be prodiuserio sutikimo patalpino kelias fonogramas, į kurias jis teigia turįs teises. Kitoje byloje leidybos grupė *Elsevier Inc.* padavė į teismą *Cyando AG* todėl, kad šios bendrovės valdomoje failų įkėlimo ir dalijimosi platformoje *Uploaded* jos naudotojai patalpino įvairių kūrinių, kurie išimtinę teisę priklauso *Elsevier*, neturėdami šios bendrovės leidimo.

3. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo kiekviename iš jo prašymų pateikti šeši klausimai susiję su labai keblia interneto platformų valdytojų atsakomybės problema, kai šiose platformose jų naudotojai neteisėtai skelbia autorių teisių saugomus kūrinius.

4. Šios atsakomybės pobūdis ir apimtis priklauso, be kita ko, nuo Direktyvos 2001/29 3 straipsnio, kuriame autoriams pripažįstama išimtinė teisė viešai skelbti savo kūrinius, ir Direktyvos 2000/31 14 straipsnio, kuriame tarpiniams paslaugų teikėjams numatytas atleidimas nuo atsakomybės už informaciją, saugomą jų paslaugų naudotojų prašymu, išaiškinimo. Taigi šiose bylose Teisingumo Teismo visų pirma prašoma patikslinti, ar pirmąją iš minėtų nuostatų galima remtis prieš šiuos platformų valdytojus, ar jie gali remtis antrąją iš šių nuostatų, ir koks yra šių nuostatų tarpusavio ryšys.

5. Ši problema yra labai prieštaringa. Kai kam interneto platformos leidžia daryti plataus masto pažeidimus, iš kurių jų valdytojai gauna naudą teisių turėtojų nenaudai, ir tai suteikia pagrindą nustatyti jiems reikšmingus jų platformų naudotojų įkeliamo turinio kontrolės įpareigojimus. Kitiems tokių kontrolės įpareigojimų nustatymas šiems valdytojams turi reikšmingą poveikį jų veiklai ir tų naudotojų teisėms ir taip pažeidžia saviraiškos bei kūrybos internete laisvę.

² 2000 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (OL L 178, 2000, p. 1; 2004 m. 13 sk., 25 t., p. 399).

³ 2001 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (OL L 167, 2001, p. 1; 2004 m. 17 sk., 1 t., p. 230).

⁴ 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (OL L 157, 2004, p. 45; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 17 sk., 2 t., p. 32).

6. Po paaštrėjusių diskusijų dėl šių prieštaringų aspektų Sąjungos teisės aktų leidėjas priėmė Direktyvą (ES) 2019/790 dėl autorių teisių ir gretutinių teisių bendrojoje skaitmeninėje rinkoje, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 96/9/EB ir 2001/29/EB⁵. Šios naujosios direktyvos 17 straipsnyje tokiems valdytojams, kaip *YouTube*, numatyta speciali atsakomybės tvarka už kūrinius, kuriuos neteisėtai įkelia jų platformų naudotojai. Vis dėlto reikia pažymėti, kad ši direktyva, įsigaliojusi vykstant šiai prejudicinio sprendimo procedūrai, netaikytina pagrindinėms byloms. Taigi šios bylos turėtų būti nagrinėjamos atsižvelgiant į iki šios direktyvos priimtus teisės aktus, bet ne į tai, kokius sprendimus neseniai priėmė Sąjungos teisės aktų leidėjas.

7. Šioje išvadoje siūlysiu Teisingumo Teismui nuspręsti, kad tokių platformų, kaip *YouTube* ir *Cyando*, valdytojai iš esmės neatlieka „viešo paskelbimo“ veiksmų, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2001/29 3 straipsnį, taigi jie nėra tiesiogiai atsakingi už šios nuostatos pažeidimą, jeigu jų naudotojai neteisėtai įkelia saugomus kūrinius. Taip pat paaiškinsiu, kodėl šiems valdytojams vis dėlto gali būti taikomas Direktyvos 2000/31 14 straipsnyje numatytas atleidimas nuo atsakomybės, laikantis tam tikrų sąlygų, kurias tiksliau apibrėšiu šioje išvadoje. Galiausiai paaiškinsiu, kad teisių turėtojai pagal Sąjungos teisę gali prašyti teismo nustatyti draudimus šiems valdytojams, kuriais jiems gali būti numatomi nauji įpareigojimai, kurių sąlygas patikslinsiu.

II. Teisinis pagrindas

A. Direktyva 2000/31

8. Direktyvos 2000/31 4 skyriuje „Tarpinių paslaugų teikėjų atsakomybė“ yra šios direktyvos 12–15 straipsniai.

9. Šios direktyvos 14 straipsnyje „Informacijos pateikimas internete“ nurodyta:

„1. Kai teikiama informacinės visuomenės paslauga, kurią sudaro paslaugos gavėjo pateiktos informacijos perdavimas ryšio tinklu [saugojimas], valstybės narės užtikrina, kad paslaugų teikėjas nebūtų atsakingas už informaciją, kurią saugo paslaugos gavėjo prašymu, tik tada, jei:

a) teikėjas neturi faktinių žinių apie neteisėtą veiklą arba informaciją ir reikalavimų atlyginti žalą atžvilgiu nežino apie faktus ar aplinkybes, rodančias, kad verčiamasi neteisėta veikla arba teikiama neteisėta informacija;

arba

b) teikėjas, gavęs tokių žinių arba apie tai sužinojęs, nedelsdamas panaikina šią informaciją arba atima galimybę ją pasiekti.

2. Šio straipsnio 1 dalis netaikoma, kai paslaugos gavėjas veikia pagal teikėjo įgaliojimus arba jo kontroliuojamas.

3. Šis straipsnis neturi įtakos teismo arba administracinės institucijos galimybei vadovaujantis valstybių narių teisinėmis sistemomis reikalauti, kad paslaugų teikėjas nutrauktų pažeidimą arba užkirstų jam kelią, jis taip pat neturi įtakos valstybių narių galimybei nustatyti procedūras, reglamentuojančias informacijos panaikinimą arba galimybės ją pasiekti atėmimą.“

⁵ 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (OL L 130, 2019, p. 92).

10. Šios direktyvos 15 straipsnio „Bendros stebėjimo prievolės nebuvimas“ 1 dalyje numatyta:

„Valstybės narės nenustato teikėjams nei bendros prievolės teikiant 12, 13 ir 14 straipsnių reglamentuojamas paslaugas stebėti informaciją, kurią jie perduoda arba saugo, nei bendros prievolės aktyviai domėtis faktais arba aplinkybėmis, rodančiomis nelegalią veiklą.“

B. Direktyva 2001/29

11. Direktyvos 2001/29 27 konstatuojamojoje dalyje nurodyta, kad „vien tik fizinių priemonių teikimas viešam paskelbimui savaime nereiškia viešo paskelbimo pagal šią direktyvą“.

12. Šios direktyvos 3 straipsnyje „Teisė viešai paskelbti kūrinius ir teisė kitus objektus padaryti viešai prieinamus“ nurodyta:

„1. Valstybės narės nustato autoriams išimtinę teisę leisti arba uždrausti bet kokią savo kūrinių viešą skelbimą laidais ar bevielėmis ryšio priemonėmis, įskaitant savo kūrinių padarymą viešai prieinam[ų] tokiu būdu, kad visuomenės nariai galėtų juos pasiekti individualiai pasirinktoje vietoje ir pasirinktu laiku.

2. Valstybės narės nustato išimtinę teisę leisti arba uždrausti padaryti viešai prieinamus laidais ar bevielėmis ryšio priemonėmis tokiu būdu, kad visuomenės nariai galėtų juos pasiekti individualiai pasirinktoje vietoje ir pasirinktu laiku:

a) atlikėjams – savo atlikimo įrašus;

b) fonogramų gamintojams – savo fonogramas;

<...>

3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytos teisės nebus išnaudotos jokia šio straipsnyje nustatyta viešo paskelbimo ar padarymo viešai prieinam[o] veiksmu.“

13. Šios direktyvos 8 straipsnio „Nuobaudos ir teisių gynimo būdai“ 3 dalyje numatyta, jog „valstybės narės užtikrina, kad teisių turėtojai turėtų galimybes prašyti teismo draudimo tarpininkams, kurių paslaugomis tretieji asmenys naudojasi autorių teisėms ar gretutinėms teisėms pažeisti“.

III. Pagrindinės bylos

A. Byla C-682/18

1. YouTube

14. *YouTube* yra to paties pavadinimo bendrovės eksploatuojama interneto platforma, o *Google* yra vienintelė jos akcininkė ir teisinė atstovė. Šioje interneto platformoje, išdalytoje į įvairias interneto svetaines ir išmaniųjų įrenginių taikomas programas, jos naudotojams internete leidžiama dalytis vaizdo įrašais.

15. Norint įkelti vaizdo įrašą į *YouTube* reikia susikurti paskyrą, nurodant naudotojo vardą ir slaptažodį, ir sutikti su bendrosiomis šios platformos naudojimo sąlygomis. Taip užsiregistravęs naudotojas, įkeliantis vaizdo įrašą, gali nuspręsti, ar jis bus naudojamas esant „privačiai“ būsenai, ar skelbiamas platformoje. Antruoju atveju vaizdo įrašas gali būti žiūrimas srautinio vaizdo siuntimo būdu (angl. *streaming*) šioje platformoje ir juo gali dalytis visi internautai, o kiti registruoti naudotojai gali jį komentuoti. Registruoti naudotojai taip pat gali kurti „kanalus“, kuriuose talpintų savo vaizdo įrašus.

16. Vaizdo įrašas į šią platformą įkeliamas automatiškai, nes nei *Google*, nei *YouTube* jo prieš tai neperžiūri ir netikrina. Taigi per minutę šioje platformoje paskelbiama apie 35 val. vaizdo įrašų⁶, o tai sudaro maždaug kelis šimtus tūkstančių vaizdo įrašų per dieną.

17. *YouTube* yra įdiegusi paieškos funkciją, kurią naudojant paieškos rezultatai tvarkomi, be kita ko, įvertinus vaizdo įrašų reikšmingumą, atsižvelgiant į naudotojo regiono specifiką. Šio vertinimo rezultatai apibendrinami pradžios tinklalapyje, rubrikoje „neseniai peržiūrėti vaizdo įrašai“, „remiami vaizdo įrašai“ ir „populiariausi vaizdo įrašai“. *YouTube* skirsto esamus vaizdo įrašus ir kanalus į tokias rubrikas: „pramogos“, „muzika“ arba „filmai ir animacija“. Be to, jeigu registruotas naudotojas naudoja platformą, jam pateikiama „rekomenduojamų vaizdo įrašų“ apžvalga, grindžiama, be kita ko, jo anksčiau žiūrėtais vaizdo įrašais.

18. *YouTube* iš savo platformos, be kitų pajamų, gauna ir pajamas iš reklamos. Platformos pradžios tinklalapio šonuose esančiose reklaminėse juostose rodoma trečiųjų asmenų užsakoma reklama. Reklama taip pat įtraukiama į kai kuriuos vaizdo įrašus, o tai leidžia manyti, kad tarp atitinkamų naudotojų ir *YouTube* yra sudaryta konkreti sutartis.

19. Pagal *YouTube* bendrąsias naudojimo sąlygas kiekvienas naudotojas, kiek tai susiję su jo įkeliamais vaizdo įrašais, suteikia šiai platformai visame pasaulyje galiojančią, neišimtinę ir nemokamą licenciją naudoti, atgaminti, platinti naudotojo įkeliamus vaizdo įrašus, kurti išvestinius kūrinius, rodyti ir atlikti juos, kiek tai susiję su leidimu naudotis platforma ir *YouTube* veikla, įskaitant reklamą.

20. Sutikdamas su bendrosiomis sąlygomis naudotojas patvirtina, kad turi visas reikalingas teises, sutikimus, leidimus ir licencijas dėl vaizdo įrašų, kuriuos įkelia. *YouTube* „Bendruomenės gairėse“ taip pat ragina savo naudotojus gerbti autorių teises. Be to, kiekvieną kartą, kai įkelia vaizdo įrašus į internetą, jie informuojami, kad platformoje negali būti skelbiamas nė vienas šias teises pažeidžiantis vaizdo įrašas.

21. *YouTube* yra įdiegusi įvairių techninių mechanizmų pažeidimams savo platformoje nutraukti ir užkirsti jiems kelią. Kiekvienas asmuo gali raštu, faksu, e. paštu arba užpildydamas e. formą internete pranešti *YouTube* apie neteisėto vaizdo įrašo buvimą. Buvo sukurtas specialus pranešimo mygtukas, kuriuo galima pranešti apie nederamą ar neteisėtą turinį. Pagal specialią perspėjimo sistemą teisių turėtojai taip pat turi galimybę reikalauti, kad tokie vaizdo įrašai būtų pašalinti iš platformos, nurodydami atitinkamus interneto adresus (URL) (ne daugiau kaip dešimt konkrečiai nurodytų vaizdo įrašų).

22. Be to, *YouTube* yra įdiegusi turinio patikros programą (*Content Verification Program*). Ši programa prieinama šiuo tikslu užsiregistravusioms įmonėms, o ne tiesiog fiziniams asmenims. Ji suteikia atitinkamiems teisių turėtojams įvairių priemonių, leidžiančių jiems lengviau kontroliuoti

⁶ Tai yra pagrindinėje byloje kasacinio teismo nustatytas skaičius. *Google* savo ruožtu nurodo 400 valandų vaizdo įrašų per minutę.

jų kūrinių naudojimą platformoje. Jie gali, be kita ko, tiesiogiai pažymėti tuos vaizdo įrašus, kurie, kaip jie mano, pažeidžia jų teises. Jeigu vaizdo įrašas užblokuojamas remiantis tokiu perspėjimu, jį įkėlęs naudotojas išpėjamas apie tai, kad pažeidimo pasikartojimo atveju jo paskyra bus užblokuota. Toje programoje dalyvaujantiems teisių turėtojams *YouTube* taip pat suteikia galimybę naudotis turinio atpažinimo programine įranga „Content ID“, kurią sukūrė *Google* ir kurios tikslas – automatiškai aptikti tuos vaizdo įrašus, kuriuose naudojami jų kūriniai. Kaip paaikškino *Google*, šiuo tikslu teisių turėtojai turi pateikti *YouTube* referencinius garso ar vaizdo failus, skirtus tokiems kūriniams atpažinti. Remdamasi šiais failais „Content ID“ sukuria „skaitmeninius atspaudus“, kurie saugomi duomenų bazėje. „Content ID“ automatiškai nuskanuoja kiekvieną vaizdo įrašą, įkeltą į *YouTube*, ir palygina jį su šiais „atspaudais“. Šiuo tikslu ši programinė įranga gali atpažinti vaizdo ir garso įrašus, taip pat joje kartojamas ar imituojamas melodijas. Nustačius atitiktį, apie tai automatiškai informuojami atitinkami teisių turėtojai. Jiems suteikiama galimybė užblokuoti nagrinėjamus vaizdo įrašus arba jie gali nuspręsti stebėti šių vaizdo įrašų naudojimą *YouTube* pagal žiūrimumo statistiką. Be to, jie gali pasirinkti uždirbti iš šių vaizdo įrašų, įtraukdami į juos reklamą, arba gauti dalį pajamų iš šios reklamos, kuri buvo prieš tai įtraukta šiuos vaizdo įrašus įkėlusį naudotojų prašymu.

2. F. Peterson ieškinys

23. 2008 m. lapkričio 6 ir 7 d. *YouTube* platformos naudotojai šioje platformoje paskelbė atlikėjos Sarah Brightman albumo „A Winter Symphony“ dainų pavadinimus ir privačius garso įrašus, padarytus per šios atlikėjos koncertų turą „Symphony Tour“, susiedami juos su tam tikrais judamais ir nejudamais vaizdais.

24. 2008 m. lapkričio 7 d. F. Peterson, kuris remiasi autorių ir gretutinėmis teisėmis į nagrinėjamus kūrinius ir jų įrašus⁷, kreipėsi į *Google Germany GmbH* ir grasindamas sankcijomis iš esmės pareikalavo, kad ši bendrovė ir *Google* pašalintų ginčijamus vaizdo įrašus. Šiuo tikslu F. Peterson pateikė šių vaizdo įrašų momentines ekrano kopijas. *YouTube* mechaniškai, pasinaudodama šiomis momentinėmis ekrano kopijomis, surado šių vaizdo įrašų universaliuosius interneto adresus (URL) ir užblokavo prieigą prie jų. Vis dėlto pagrindinės bylos šalys nepritaria šių blokavimo priemonių mastui.

25. 2008 m. lapkričio 19 d. *YouTube* ir vėl tapo prieinami Sarah Brightman koncertų garso įrašai, susieti su judamais ir nejudamais vaizdais.

26. Tada F. Peterson pareiškė ieškinį *Landgericht Hamburg* (Hamburgo apygardos teismas, Vokietija), be kita ko⁸, *Google* ir *YouTube*. Šiuo tikslu F. Peterson iš esmės prašė teismo įpareigoti nutraukti veiksmus, uždraudžiant šioms bendrovėms daryti viešai prieinamus dvylika garso įrašų arba atlikimų iš albumo „A Winter Symphony“ ir dvylika kūrinių arba atlikimų iš koncertų „Symphony Tour“, o nepatenkinus šio reikalavimo – leisti tai padaryti tretiesiems asmenims. F. Peterson taip pat prašė gauti informaciją apie nagrinėjamą neteisėtą veiklą ir *YouTube* apyvartą arba gautą pelną iš šios veiklos. Jis taip pat prašė teismo įpareigoti šią bendrovę, be kita ko, atlyginti jam žalą, patirtą dėl ginčijamų vaizdo įrašų padarymo viešai prieinamų. Galiausiai, nepatenkinus ir šio reikalavimo, F. Peterson prašė gauti informaciją apie šiuos vaizdo įrašus įkėlusius naudotojus.

⁷ Kalbant konkrečiau, F. Peterson remiasi savo, kaip albumo „A Winter Symphony“ prodiuserio, teisėmis, taip pat savo teisėmis ir iš atlikėjos teisių kylančiomis teisėmis, susijusiomis su šio albumo kūrinių, kurie buvo sukurti jam dalyvaujant kaip prodiuseriui ir choristui, atlikimu. Dėl „Symphony Tour“ koncertų įrašų jis taip pat nurodo, kad yra įvairių šio albumo kūrinių kompozitorius ir tekstų autorius. Be to, jam, kaip leidėjui, priklauso išvestinės teisės, kylančios iš kai kurių šių kūrinių autorių teisių.

⁸ Nors F. Peterson dar padavė į teismą *YouTube Inc.* ir *Google Germany*, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodė, kad šios bendrovės nebėra pagrindinės bylos šalys.

27. 2010 m. rugsėjo 3 d. sprendimu *Landgericht Hamburg* (Hamburgo apygardos teismas) patenkino ieškinio dalį, susijusią su trimis muzikos kūriniais, o likusią ieškinio dalį atmetė. F. Peterson ir *YouTube* su *Google* apskundė tokį sprendimą.

28. 2015 m. liepos 1 d. sprendimu *Oberlandesgericht Hamburg* (Hamburgo aukštesnysis apygardos teismas, Vokietija) iš dalies pakeitė pirmojoje instancijoje priimtą sprendimą. Šis teismas uždraudė *YouTube* ir *Google* suteikti tretiesiems asmenims galimybę daryti viešai prieinamus septynių albumo „A Winter Symphony“ kūrinių garso įrašus ar atlikimus, antraip bus paskirta periodinė bauda. Tas teismas taip pat įpareigojo šias bendroves pateikti F. Peterson įvairią informaciją, susijusią su ginčijamus vaizdo įrašus įkėlusiais naudotojais. Teismas atmetė likusią F. Peterson ieškinio dalį.

29. F. Peterson padavė kasacinį skundą *Bundesgerichtshof* (Aukščiausiasis Federalinis Teismas). Tokiomis aplinkybėmis 2018 m. rugsėjo 13 d. sprendimu (jį Teisingumo Teismas gavo 2018 m. lapkričio 6 d.) šis teismas sustabdė bylos nagrinėjimą ir kreipėsi į Teisingumo Teismą.

B. Byla C-683/18

1. Uploaded

30. *Uploaded* yra failų įkėlimo ir dalijimosi jais platforma, kuri bendrai vadinama *Sharehoster* arba *Cyberlocker* ir kurią valdo *Cyando*. Šioje platformoje, prieinamoje per įvairias interneto svetaines, suteikiama saugojimo vieta, į kurią kiekvienam asmeniui leidžiama nemokamai įkelti bet kokio turinio failus. Kad būtų galima naudoti *Uploaded*, būtina susikurti paskyrą, nurodant naudotojo vardą ir slaptažodį, taip pat pateikiant e. pašto adresą. Failas į internetą įkeliamas automatiškai, *Cyando* prieš tai jo neperžiūri ir netikrina. Kiekvieną kartą, kai naudotojas įkelia failą, jam automatiškai sukuriamas ir pateikiamas šį failą leidžiantis parsisiųsti hiperteksto saitą, dar vadinamas „download-link“. *Uploaded* nėra nei įkeltų failų paieškos rodyklės, nei jų paieškos funkcijos. Vis dėlto naudotojai gali laisvai dalytis šiomis parsisiuntimo nuorodomis internete, pavyzdžiui, tinklaraščiuose ar forumuose, taip pat „nuorodų rinkiniuose“, t. y. svetainėse, kuriose šios nuorodos indeksuojamos, pateikiama informacija apie failus, į kuriuos šios nuorodos nusiūnčia, o internautams leidžiama ieškoti norimų parsisiųsti failų.

31. Turint paskyrą ir atitinkamas nuorodas, platformoje *Uploaded* įkeltus failus galima parsisiųsti nemokamai. Vis dėlto naudotojų, turinčių paprastą, nemokamą prieigą prie platformos, parsisiuntimo galimybės yra ribotos (pavyzdžiui, ribojamas maksimalus galimų parsisiųsti duomenų kiekis, siuntimosi greitis, vienu metu vykdomų parsisiuntimų skaičius ir kt.). Bet jie gali įsigyti mokamą abonementą, su kuriuo per dieną leidžiama parsisiųsti kur kas daugiau duomenų, neribojant siuntimo greičio ar vienu metu vykdomų parsisiuntimų skaičiaus, be to, tarp parsisiuntimų nebūna laukimo laiko. *Cyando* taip pat taiko „partnerystės“ programą, pagal kurią kai kuriems naudotojams, įkeliantiems failus į *Uploaded*, moka užmokestį, skaičiuojamą pagal parsisiųstų failų skaičių.

32. *Uploaded* bendrosiose naudojimo sąlygose nurodyta, kad ši platforma negali būti naudojama autorių teisių pažeidimams daryti. Atsižvelgiant į tai, pagal faktines aplinkybes nustatyta, kad toje platformoje buvo ir teisėtų naudojimo atvejų, bet „daugiausia“⁹ – autorių teises pažeidžiančių naudojimo atvejų, ir *Cyando* apie juos žinojo. *Cyando* buvo pranešta, kad jos serveriuose yra

⁹ Pagrindinės bylos šalys nesutaria dėl tikslios apimties, jos nenustatė ir nacionaliniai teismai.

daugiau kaip 9 500 saugomų kūrinių, kurie buvo įkelti prieš tai negavus teisių turėtojų leidimo, ir jų parsisiuntimo nuorodomis buvo pasidalyta maždaug 800 interneto svetainių (nuorodų rinkiniai, tinklaraščiai ir forumai), apie kurias jai yra žinoma.

2. „Elsevier“ ieškinys

33. Iš sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje C-683/18 matyti, kad platformoje *Uploaded* buvo įkeltas ir viešai paskelbtas tam tikras kiekis saugomų kūrinių, kurių išimtinės naudojimo teisės priklauso *Elsevier*, ir tai buvo padaryta be šios bendrovės leidimo, paskelbiant parsisiuntimo nuorodas nuorodų rinkiniuose, tinklaraščiuose ir forumuose. Visų pirma remdamasi 2013 m. gruodžio 11–13 d. atliktais tyrimais ši bendrovė 2014 m. sausio 10 ir 17 d. skubiai atsiųstuose laiškuose pranešė *Cyando*, kad jos serveriuose yra saugomi failai su trimis jos kūrinių: „Gray’s Anatomy for Students“, „Atlas of Human Anatomy“ ir „Campbell-Walsh Urology“, su kuriais galima laisvai susipažinti nuorodų rinkiniuose *rehabgate.com*, *avaxhome.ws* ir *bookarchive.ws*.

34. *Elsevier* pareiškė ieškinį *Cyando*, apie jį buvo pranešta 2014 m. liepos 17 d., *Landgericht München* (Miuncheno apygardos teismas, Vokietija). *Elsevier* prašė, be kita ko, įpareigoti *Cyando* nutraukti autorių teisių pažeidimus, susijusius su ginčijamais kūrinių, o nepatenkinus šio reikalavimo – įpareigoti *Cyando* nutraukti autorių teisių pažeidimus kaip bendrininę, o jei ir šis reikalavimas nebūtų patenkinamas – įpareigoti šią bendrovę nutraukti pažeidimus kaip „trikdytoją“. *Elsevier* taip pat prašė įpareigoti *Cyando* pateikti jai tam tikrą informaciją. Ji taip pat prašė minėto teismo nustatyti *Cyando* pareigą atlyginti jai dėl šių pažeidimų padarytą žalą.

35. 2016 m. kovo 18 d. sprendimu *Landgericht München* (Miuncheno apygardos teismas) įpareigojo *Cyando* nutraukti veiksmus, susijusius su jos dalyvavimu darant autorių teisių pažeidimus, susijusius su 2014 m. sausio 10 ir 17 d. laiškuose nurodytais trimis kūrinių, ir patenkino *Elsevier* papildomai pateiktus reikalavimus. Šis teismas likusią ieškinio dalį atmetė.

36. Ir *Elsevier*, ir *Cyando* apskundė tokį sprendimą. 2017 m. kovo 2 d. sprendimu *Oberlandesgericht München* (Miuncheno aukštesnysis apygardos teismas, Vokietija) pakeitė pirmosios instancijos teismo sprendimą. Jis įpareigojo *Cyando* kaip „trikdytoją“ nutraukti veiksmus, kiek jie susiję su pažeidimais, susijusiais su 2014 m. sausio 10 ir 17 d. laiškuose nurodytais trimis kūrinių, pagal *Elsevier* papildomai pateiktą reikalavimą. Likusią apeliacinio skundo dalį apeliacinis teismas atmetė.

37. *Elsevier* padavė kasacinį skundą *Bundesgerichtshof* (Aukščiausiasis Federalinis Teismas). Tokiomis aplinkybėmis 2018 m. rugsėjo 20 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2018 m. lapkričio 6 d., minėtas teismas sustabdė bylos nagrinėjimą ir kreipėsi į Teisingumo Teismą.

IV. Prejudiciniai klausimai ir procesas Teisingumo Teisme

38. Byloje C-682/18 *Bundesgerichtshof* (Aukščiausiasis Federalinis Teismas) pateikė Teisingumo Teismui tokius prejudicinius klausimus:

„1. Ar internetinės vaizdo įrašų platformos, kurioje naudotojai be teisių turėtojų sutikimo daro viešai prieinamus vaizdo įrašus su autorių teisių saugomu turiniu, valdytojas atlieka paskelbimo veiksmą, kaip jis suprantamas pagal Direktyvos 2001/29/EB 3 straipsnio 1 dalį, kai:

- administruodamas platformą, jis gauna pajamų iš reklamos,
- vaizdo įrašas įkeliamas automatiškai, valdytojui prieš tai jo neperžiūrėjus ir nepatikrinus,
- pagal paslaugų teikimo sąlygas valdytojas vaizdo įrašo patalpinimo laikotarpiui įgyja visame pasaulyje galiojančią, neišimtinę ir nemokamą licenciją,
- paslaugų teikimo sąlygose ir įkėlimo veiksmo metu valdytojas informuoja, kad draudžiama talpinti autorių teises pažeidžiančių turinį,
- valdytojas suteikia pagalbines priemones, kuriomis pasinaudodami teisių turėtojai gali siekti, kad teises pažeidžiantys vaizdo įrašai būtų užblokuoti,
- valdytojas platformoje tvarko paieškos rezultatus, juos reitinguodamas ir suskirstydamas pagal turinio rubrikas, taip pat registruotiems naudotojams pateikia rekomenduojamų vaizdo įrašų apžvalgą, grindžiamą su ta tema susijusiais anksčiau žiūrėtais vaizdo įrašais,

jeigu jis neturi konkrečių žinių apie autorių teises pažeidžiančio turinio prieinamumą arba, gavęs tokių žinių, nedelsdamas šį turinį pašalina ar užblokuoja prieigą prie jo?

2. Jei atsakymas į pirmąją klausimą būtų neigiamas:

Ar pirmajame klausime aprašytais aplinkybėmis internetinės vaizdo įrašų platformos valdytojo veikla patenka į [Direktyvos 2000/31] 14 straipsnio 1 dalies taikymo sritį?

3. Jei atsakymas į antrąją klausimą būtų teigiamas:

Ar faktinės žinios apie neteisėtą veiklą arba informaciją ir faktų ir aplinkybių, rodančių, kad verčiamasi neteisėta veikla arba teikiama neteisėta informacija, žinojimas pagal [Direktyvos 2000/31] 14 straipsnio 1 dalį turi būti susiję su konkrečia neteisėta veikla ar informacija?

4. Jei atsakymas į antrąją klausimą būtų teigiamas:

Ar tai yra suderinama su [Direktyvos 2001/29] 8 straipsnio 3 dalimi, jei paslaugos teikėjo, kuris teikia paslaugos gavėjo pateiktos informacijos saugojimo paslaugą, kuria pasinaudodamas paslaugos gavėjas pažeidė autorių arba gretutines teises, atžvilgiu teismo draudimą teisių turėtojas gali gauti tik tada, kai po pranešimo apie akivaizdų teisių pažeidimą toks pažeidimas buvo padarytas antrą kartą?

5. Jei atsakymai į pirmąjį ir antrąjį klausimus būtų neigiami:

Ar pirmajame klausime aprašytais aplinkybėmis internetinės vaizdo įrašų platformos valdytojas laikytinas pažeidėju, kaip jis suprantamas pagal [Direktyvos 2004/48] 11 straipsnio pirmą sakinį ir 13 straipsnį?

6. Jei atsakymas į penktąjį klausimą būtų teigiamas:

Ar tokio pažeidėjo įpareigojimą atlyginti žalą, numatytą [Direktyvos 2004/48] 13 straipsnio 1 dalyje, galima susieti su tuo, ar pažeidėjas ir savo paties padaryto pažeidimo atžvilgiu, ir trečiojo asmens padaryto pažeidimo atžvilgiu veikė tyčia ir žinojo arba pagrįstai turėjo žinoti, kad naudotojai naudoja platformą konkrečioms pažeidimams daryti?“

39. Byloje C-683/18 šis teismas taip pat pateikia šešis prejudicinius klausimus Teisingumo Teismui, iš kurių antrasis, trečiasis, ketvirtasis, penktasis ir šeštasis klausimai iš esmės yra tokie patys kaip ir byloje C-682/18. Skiriasi tik pirmasis prejudicinis klausimas:

„1. a) Ar prieglobos bendrame serveryje (*share hosting*) [failų įkėlimo ir dalijimosi] paslaugos, kuria naudotojai naudojami be teisių turėtojų sutikimo darydami viešai prieinamus failus su autorių teisių saugomu turiniu, teikėjas (valdytojas) atlieka paskelbimo veiksmą, kaip jis suprantamas pagal Direktyvos [2001/29] 3 straipsnio 1 dalį, kai:

- failas įkeliamas automatiškai, valdytojui prieš tai jo neperžiūrėjus ir nepatikrinus,
- paslaugų teikimo sąlygose valdytojas informuoja, kad draudžiama talpinti autorių teises pažeidžiantį turinį,
- teikdamas paslaugą jis gauna pajamų,
- paslauga naudojama legaliems tikslams, tačiau valdytojas turi žinių apie tai, kad yra pasiekiamas ir didelis autorių teises pažeidžiančio turinio kiekis (daugiau nei 9 500 kūrinių),
- valdytojas nesiūlo nei turinio sąrašo, nei paieškos funkcijos, tačiau jo serveriuose prieinamas neriboto parsisiuntimo nuorodas tretieji asmenys talpina interneto nuorodų rinkiniuose, kuriuose pateikiama informacija apie failų turinį ir yra galima turinio paieška,
- taikydamas su paklausa susieto atlygio už parsisiuntimus sistemą, jis skatina įkelti autorių teisių saugomą turinį, už kurį naudotojai šiaip turėtų mokėti,

ir

- sudarant galimybę įkelti failus anonimiškai, padidinama tikimybė, kad naudotojai nebus patraukti atsakomybėn už autorių teisių pažeidimus?

b) Ar šis vertinimas pasikeičia, jei, teikiant prieglobos bendrame serveryje paslaugą, 90–96 % viso siūlomo turinio sudaro autorių teises pažeidžiantis turinys?“

40. 2018 m. gruodžio 18 d. Teisingumo Teismo pirmininko sprendimu bylos C-682/18 ir C-683/18, atsižvelgiant į jų tarpusavio ryšį, buvo sujungtos, kad būtų bendrai vykdomos rašytinė ir žodinė proceso dalys ir priimtas sprendimas.

41. F. Peterson, *Elsevier*, *Google*, *Cyando*, Vokietijos, Prancūzijos ir Suomijos vyriausybės bei Europos Komisija pateikė Teisingumo Teismui rašytines pastabas. Toms pačioms šalims ir suinteresuotiesiems asmenims, išskyrus Suomijos vyriausybę, buvo atstovaujama 2019 m. lapkričio 26 d. vykusiame teismo posėdyje.

V. Analizė

42. Šios bylos susijusios su „web 2.0“ paslaugomis. Primenu, kad nuo dešimtojo dešimtmečio vidurio dėl įvairių technologinių (nuo plačiajuosčio ryšio išplitimo pasaulyje iki sparčiojo ryšio demokratizacijos) ir socialinių (pasikeitęs internetų požiūris į privatų gyvenimą arba norą dalytis, prisidėti prie internetinių bendruomenių ir jas kurti) pokyčių internete pradėtos vystyti dinamiškos ir interaktyvios paslaugos, pavyzdžiui, tinklaraščiai, socialiniai tinklai ir dalijimosi platformos, kurias pasitelkę kaip priemones jų naudotojai įgijo galimybę internete dalytis įvairiausių rūšių turiniu, anglų k. vadinamu „user-created content“ arba „user-generated content“. Šių paslaugų teikėjai teigia leidžiantys internetams nebebūti pasyviais pramogų, nuomonių ar informacijos vartotojais ir aktyviai dalyvauti kuriant šį turinį ir dalijantis juo internete. Dėl šios paslaugos sėkmės sukulto tinklo efekto šių paslaugų teikėjų grupelė iš startuolių greitai virto dominuojančiomis įmonėmis¹⁰.

43. Pavyzdys šiuo klausimu yra byloje C-682/18 nagrinėjama *YouTube* platforma. Ši platforma savo naudotojams (kurių, jeigu tikėtume *Google*, yra daugiau kaip 1,9 mlrd.) suteikia galimybę internete dalytis savo turiniu, visų pirma savo kūriniais. Taigi į šią platformą kasdien įkeliami daugybė vaizdo įrašų, tarp jų – kultūrinio ir pramoginio pobūdžio turinys, pavyzdžiui, kylančių atlikėjų sukurti muzikos kūriniai, kurie gali būti pristatyti didelei auditorijai, informacinis turinys įvairiais klausimais – politikos, sporto, religijos, taip pat įvairus mokomasis turinys (kaip išmokti gaminti, groti gitara, pataisyti dviratį ir kt.). Šį turinį *YouTube* skelbia ne vien fiziniai asmenys, bet ir viešieji bei verslo subjektai, tarp jų – žiniasklaidos įmonės (pavyzdžiui, televizijos kanalai ar įrašų kompanijos). *YouTube* veikla organizuojama pagal kompleksinį ekonominį modelį, kuris apima, be kita ko, reklamos vietos pardavimą jos platformoje¹¹. *YouTube* taip pat yra įdiegusi tokią sistemą, pagal kurią tam tikrą jos pajamų iš reklamos procentinę dalį gauna kai kurie turinį pateikiantys platformos naudotojai, ir tai leidžia jiems gauti pajamų iš platformos¹².

44. Byloje C-683/18 nagrinėjama platforma *Uploaded* atspindi susijusią, bet kartu ir kitokią tikrovę. Apskritai *Cyberlocker* suteikia savo naudotojams elektroninę erdvę, kurioje jiems leidžiama „debesyje“ saugoti įvairiausio pobūdžio failus ir bet kada juos gauti iš bet kurios vietos ir bet kuriame įrenginyje. *Uploaded* kaip *Sharehoster* taip pat yra įdiegusi dalijimosi įkeltais failais funkciją. Taigi naudotojai turi galimybę pateikti tretiesiems asmenims kiekvieno įkelto failo „download-links“. Kaip teigia *Cyando*, ši funkcija skirta tam, kad kiekvienas naudotojas galėtų nesunkiai persiųsti didelės apimties failus savo šeimos nariams, draugams ar verslo partneriams. Be to, naudojant šią funkciją internete galima dalytis niekam nepriklausančiu turiniu arba savo pačių kūriniais. *Cyberlocker* veikia pagal skirtingus komercinius modelius. Pavyzdžiui, *Uploaded* gauna pajamas, parduodama abonementus, kurie daro įtaką, be kita ko, įkeliamų failų parsisiuntimo galimybėms.

45. Taigi, nors tokiose platformose, kaip *YouTube* ir *Uploaded*, naudojimas gali būti teisėtas, jos taip pat naudojamos neteisėtai. Vaizdo įrašuose, kuriais dalijamasi *YouTube*, gali būti saugomų kūrinių ir šie vaizdo įrašai gali pažeisti tų kūrinių autorių teises. Be to, toks *Sharehoster*, kaip *Uploaded*, dėl galimybių saugoti ir perduoti didelės apimties failus yra praktinė priemonė neteisėtai keistis, be kita ko, kinematografijos arba muzikos kūrinių kopijomis.

¹⁰ Daugiau informacijos pateikiama Europos ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) leidinyje „Participative Web: User-Created Content“, *Working Party on the Information Economy*, DSTI/ICCP/IE(2006)7/Final, 2007 m. balandžio 12 d.

¹¹ Kaip pažymi Vokietijos vyriausybė, *YouTube* renka nemažai jos platformoje besilankančių internetų asmenų duomenų, susijusių su tuo, kaip jie naudoja šią platformą, kokie yra jų turinio pageidavimai ir t. t., siekdama, be kita ko, tikslingai pritaikyti šioje platformoje platinamą reklamą naudotojui. Vis dėlto dėl šio bendro duomenų rinkimo ir tvarkymo kylantys klausimai nėra šios išvados dalykas.

¹² Išsamiau žr. Fontaine, G., Grece, C., Jimenez Pumares, M., „Online video sharing: Offerings, audiences, economic aspects“, *European Audiovisual Observatory*, Strasbourg, 2018.

46. Tokie teisių turėtojai, kaip F. Peterson ir *Elsevier*, nagrinėjamu atveju palaikomi Prancūzijos vyriausybės, piešia grėsmingą nagrinėjamų platformų ir jų valdytojų paveikslą. Kadangi šiose platformose kiekvienas internautas gali decentralizuotai ir nekontroliuojamai dalytis turiniu, dėl jų valdytojų veiklos kyla didelė autorių teisių pažeidimo rizika. Šią riziką didina šiose platformose skelbiamas turinio skvarbumas, nes su juo bet kurioje pasaulio vietoje gali per akimirką susipažinti neapibrėžtas internautų skaičius¹³. Dar teisių turėtojai nurodo sunkumus, kurių patiria, siekdami persekioti naudotojus, darančius tokius pažeidimus šiose platformose, susijusius su jų nemokumu, anonimiškumu ar buvimo vietos nustatymu.

47. Teisių turėtojų argumentai neapsiriboja dėl tokių valdytojų, kaip *YouTube* ar *Cyando*, veiklos kylančių pažeidimų rizika. Jie priekaištauja šiems valdytojams, ypač *YouTube*, šių teisių turėtojų nenaudai iš esmės pakeitus vertės grandinę kultūros ekonomikoje. Iš esmės teisių turėtojai nurodo, kad minėti valdytojai skatina jų platformų naudotojus įkelti patrauklų turinį, kuris daugeliu atveju yra saugomas autorių teisių. Tie patys valdytojai uždirba iš šio turinio, be kita ko, dėl reklamos (*YouTube* modelis) arba abonementų (*Cyando* modelis), ir taip gauna didelį pelną, neįsigydami teisių turėtojų licencijų ir nemokėdami jiems atlygio. Taip platformų turėtojai pasisavina didžiąją dalį šio turinio sukuriama vertės, ir nuo to nukenčia teisių turėtojai (šis argumentas susijęs su „value gap“ (vertės atotrūkis), dėl kurio buvo diskutuojama priimant Direktyvą 2019/790). Be to, tokios platformos, kaip *YouTube*, užkerta kelią teisių turėtojų galimybei įprastai naudoti savo kūrinius. Iš tiesų šios platformos nesąžiningai konkuruoja su tradicinėmis žiniasklaidos priemonėmis (radiju, televizija ir kt.) ir skaitmeninio turinio teikėjais (*Spotify*, *Netflix* ir kt.), įsigyjančiais turinį, kurį platina, mokėdami užmokestį teisių turėtojams, ir dėl tokios nesąžiningos konkurencijos priverstais mokėti šiems teisių turėtojams mažiau, kad išliktų konkurencingi¹⁴. Taigi siekdami aukštesnio intelektualinės nuosavybės apsaugos lygio, nei užtikrinamas jiems pagal Sąjungos teisę, ir deramo užmokesčio už jų kūrinių naudojimą¹⁵, teisių turėtojai turi turėti galimybę kreiptis į pačius platformų valdytojus.

48. Šiame etape naudinga priminti, kad Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalyje numatyta išimtinė autorių teisė leisti arba uždrausti bet koki savo kūrinių „viešą skelbimą“, įskaitant savo kūrinių padarymą viešai prieinamą tokiu būdu, kad visuomenės nariai galėtų juos pasiekti individualiai pasirinktoje vietoje ir pasirinktu laiku¹⁶. Ši išimtinė teisė pažeidžiama, jeigu trečiasis asmuo paskelbia saugomą kūrinių prieš tai negavęs jo autoriaus¹⁷ leidimo, nebent šiam paskelbimui taikoma viena iš šios direktyvos 5 straipsnyje išsamiai numatytų išimčių ir apribojimų¹⁸.

¹³ Pagal analogiją žr. 2014 m. gegužės 13 d. Sprendimą *Google Spain ir Google* (C-131/12, EU:C:2014:317, 80 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

¹⁴ Išsamiau žr. Tarptautinės fonogramų pramonės federacijos (IFPI) leidinį „Rewarding creativity: Fixing the value gap“, *Global music report 2017*, ir Bensamoun, A., „Le value gap ou le partage de la valeur dans la proposition de directive sur le droit d’auteur dans le marché unique numérique“, *Entertainment*, Bruylant, Nr. 2018-4, p. 278–287.

¹⁵ Žr. Direktyvos 2001/29 4, 9 ir 10 konstatuojamąsias dalis.

¹⁶ Vartoju viešo paskelbimo sąvoką, bendrai turėdamas omenyje viešo paskelbimo veiksmus, suprantamus siaurai, ir padarymo viešai prieinamą veiksmus. Prireikus konkrečiai nurodysiu vieną arba kitą kategoriją. Be to, Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 2 dalies a ir b punktuose atlikėjams, kalbant apie jų atlikimo įrašus, ir fonogramų gamintojams, kalbant apie jų fonogramas, pripažįstama gretutinė teisė leisti arba uždrausti padaryti kūrinių viešai prieinamą, bet ne teisė leisti viešai skelbti, suprantant ją siaurai. Ši nuostata taip pat yra reikšminga byloje C-682/18, nes F. Peterson, kiek tai susiję su tam tikromis be jo leidimo įkeltomis fonogramomis, kaip atlikėjui ir (arba) prodiuseriui priklauso gretutinės teisės (žr. šios išvados 7 išnašą). Atsižvelgiant į tai, kadangi pagrindinės bylos, kaip paaiškinsiu toliau, susijusios su „padarymo viešai prieinam[o]“ veiksmiais ir kadangi ši sąvoka šio 3 straipsnio 1 ir 2 dalyse turi tą pačią reikšmę, paprastumo sumetimais analizuodamas nurodysiu jo 1 dalyje nurodomą teisę, nors mano analizė bus taikoma ir jo 2 dalyje numatytiems gretutinėms teisėms.

¹⁷ Arba, kalbant abstrakčiau, nagrinėjamo kūrinių autorių teisių turėtojo, kuris nebūtinai yra jo autorius, leidimo. Šioje išvadoje autoriaus ir teisių turėtojo sąvoką vartoju pakaitomis.

¹⁸ Žr., be kita ko, 2019 m. lapkričio 14 d. Sprendimą *Spedidam* (C-484/18, EU:C:2019:970, 38 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

49. Vis dėlto teisių turėtojai laikosi nuomonės, kad tokie platformų valdytojai, kaip *YouTube* ir *Cyando* (kartu su naudotojais), „viešai skelbia“ šių naudotojų įkeliamus kūrinius. Taigi šie valdytojai prieš įkėlimą turi tikrinti visus failus, kuriais ketina dalytis šie naudotojai, siekdami išsiaiškinti, ar juose yra saugomų kūrinių, nustatyti į juos turimas teises ir patys, paprastai už užmokestį, įsigyti iš teisių turėtojų licenciją, o jeigu to nepadaro – neleisti įkelti šių failų. Kiekvieną kartą, kai šie valdytojai nevykdo šių įpareigojimų ir dėl to kūriniai jų platformose paskelbiami neteisėtai, pagal Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalį jie yra *tiesiogiai atsakingi*. Tie patys valdytojai pagal Direktyvos 2004/48 13 straipsnį taip pat turi atlyginti žalą atitinkamiems teisių turėtojams.

50. *YouTube* ir *Cyando*, šioje byloje palaikomos Suomijos vyriausybės ir Komisijos, nurodo, kad yra tik *tarpininkės*, suteikiančios priemonės, leidžiančias jų platformų naudotojams viešai skelbti kūrinius. Taigi „viešą paskelbimą“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalį, atlieka ne valdytojai, o naudotojai, kai šiose platformose pasidalija failais su saugomais kūrinių. Vadinas, naudotojams tenka tiesioginė atsakomybė neteisėto „paskelbimo“ atveju. Bet kuriuo atveju valdytojai mano galintys remtis Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalimi. Pagal šią nuostatą jie atleidžiami nuo bet kokios atsakomybės, galinčios kilti dėl neteisėtų failų, kuriuos jie saugo jų platformų naudotojų prašymu, jeigu iš esmės jie nežinojo apie juos arba jeigu atitinkamu atveju skubiai juos pašalino. Be to, pagal tos pačios direktyvos 15 straipsnio 1 dalį tiems patiems valdytojams negalėtų būti nustatyta bendra pareiga stebėti jų saugomų failų ar aktyviai domėtis faktinėmis ar kitokiomis aplinkybėmis, atskleidžiančiomis neteisėtą veiklą. Taigi *YouTube* ir *Cyando* laikosi nuomonės, kad pagal šias nuostatas šie valdytojai neprivalo tikrinti visų jų platformų naudotojų pateiktų failų dar prieš juos įkeliant ir kad iš esmės jiems reikia pakankamai reaguoti į teisių turėtojų pranešimus, kuriais nurodomas kai kurių šių failų neteisėtumas.

51. Šiomis aplinkybėmis *pirmaisiais klausimais Bundesgerichtshof* (Aukščiausiasis Federalinis Teismas) siekia nustatyti, ar sąvoka „viešas skelbimas“, kaip ji suprantama pagal Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalį, apima tokių platformų valdytojų, kaip *YouTube* ir *Cyando*, veiklą. Šio teismo *antraisiais klausimais* siekiama nustatyti, ar šie valdytojai gali remtis Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalyje numatyto atleidimu nuo atsakomybės už failus, kuriuos jie saugo savo naudotojų prašymu. Šie klausimai glaudžiai susiję tarpusavyje. Iš tiesų Sąjungos teisės aktų leidėjas direktyvose 2000/31 ir 2001/29 siekė nustatyti aiškią reglamentavimo sistemą, susijusią su tarpinių paslaugų teikėjų atsakomybe, jeigu Sąjungos lygmeniu pažeidžiama autorių teisė¹⁹. Taigi Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 1 dalis ir Direktyvos 2001/29 14 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinamos suderintai²⁰.

52. Šios išvados A ir B dalyse nagrinėsiu tas dvi nuostatas iš eilės²¹.

¹⁹ Žr. Direktyvos 2000/31 50 konstatuojamąją dalį ir Direktyvos 2001/29 16 konstatuojamąją dalį.

²⁰ Pirmiausia siekiama kiek įmanoma išvengti situacijos, kai paslaugų teikėjas būtų atsakingas pagal Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalį ir kartu atleistas nuo šios atsakomybės pagal Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalį. Išsamiau žr. šios išvados 137–139 punktus.

²¹ Šioje išvadoje nenagrinėsiu kopijų, padarytų dėl kūrinių įkėlimo į tokią platformą, kaip *YouTube* ar *Uploaded*, ir dėl jų viešo peržiūrėjimo ar parsisiuntimo. Iš tiesų šis klausimas susijęs su Direktyvos 2001/29 2 straipsnyje numatytos atgaminimo teisės bei šios direktyvos 5 straipsnyje numatytų šios teisės išimčių ir apribojimų aiškinimu, o Teisingumo Teismui pateikti klausimai to neapima. Be to, išskyrus *Cyando*, kuri rėmėsi minėto 5 straipsnio 2 dalies b punkte numatyta kopijavimo asmeniniam naudojimui išimtimi, šis klausimas nebuvo aptartas Teisingumo Teisme.

**A. Dėl viešo paskelbimo sąvokos, kaip ji suprantama pagal
Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalį (pirmieji klausimai)**

53. Pirmaisiais klausimais prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia sužinoti, ar vaizdo įrašų dalijimosi platformos valdytojas ir failų įkėlimo ir dalijimosi platformos valdytojas atlieka „viešo paskelbimo“ veiksmą, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalį, jei šios platformos naudotojas į ją įkelia saugomą kūrinį.

54. Pagal suformuotą Teisingumo Teismo jurisprudenciją Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalyje numatyta „viešo paskelbimo“ sąvoka yra savarankiška Sąjungos teisės sąvoka, kurios prasmė ir apimtis turi būti nustatoma atsižvelgiant į šios nuostatos formuluotę, kontekstą ir šia direktyva siekiamus tikslus²². Be to, ši sąvoka turi būti aiškinama kuo labiau atsižvelgiant į Sąjungai privalomuose tarptautinės teisės aktuose esančias lygiavertes sąvokas²³.

55. Pagal šią jurisprudenciją sąvoka „viešas paskelbimas“ apima dvi kumuliacines sąlygas, t. y. kūrinio „paskelbimo“ veiksmą ir šio kūrinio paskelbimą „viešai“²⁴.

56. Pirma, kaip pažymėta Direktyvos 2001/29 23 konstatuojamojoje dalyje, paskelbimo sąvoka apima bet kokį kūrinio *transliavimą* (arba retransliavimą) visuomenės nariams, nesantiems toje vietoje, iš kurios skelbiama, nepaisant naudojamo technologinio proceso²⁵. Kitaip tariant, asmuo atlieka „paskelbimo“ veiksmą, kai perduoda kūrinį, todėl padaro kūrinį prieinamą²⁶ nuotoliniu būdu²⁷. Kaip matyti iš šios konstatuojamosios dalies, tipiškas tokio perdavimo pavyzdys yra kūrinio transliavimas, o sąvoka „retransliavimas“ visų pirma reiškia transliuojamos programos retransliavimą tuo pačiu metu kabeliniu, palydoviniu ryšiu ar internetu.

57. Be to, kaip jau priminiau šios išvados 48 punkte, sąvoka „paskelbimas“ apima „padarymą prieinamo“. Kaip patikslinta Direktyvos 2001/29 25 konstatuojamojoje dalyje ir 3 straipsnio 1 dalyje, pastaroji kategorija apima *interaktyvųjį perdavimą užsakomuoju būdu*, kuriam būdinga tai, kad kiekvienas asmuo gali pasiekti kūrinį individualiai pasirinktoje vietoje ir pasirinktu laiku. Taigi sąvoka „padarymas prieinamo“ apima tai, kad asmuo siūlo galimybę tokiomis sąlygomis „viešai“ perduoti kūrinį, paprastai įkeldamas jį į interneto svetainę²⁸.

²² Žr., be kita ko, 2018 m. rugpjūčio 7 d. Sprendimą *Renckhoff* (C-161/17, EU:C:2018:634, 17 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

²³ Žr., be kita ko, 2020 m. balandžio 2 d. Sprendimą *Stim ir SAMI* (C-753/18, EU:C:2020:268, 29 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija). Visų pirma Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama atsižvelgiant į 1996 m. gruodžio 20 d. Ženevoje pasirašytos Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos (PINO) autorių teisių sutarties, Europos Sąjungos vardu patvirtintos 2000 m. kovo 16 d. Tarybos sprendimu 2000/278/EB (OL L 89, 2000, p. 6; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 11 sk., 33 t., p. 208) (toliau – PINO sutartis), 8 straipsnį, kurį siekiama įgyvendinti pirmąją nuostatą (žr. Direktyvos 2001/29 15 konstatuojamąją dalį).

²⁴ Žr., be kita ko, 2019 m. gruodžio 19 d. Sprendimą *Nederlands Uitgeversverbond ir Groep Algemene Uitgevers* (C-263/18, EU:C:2019:1111, 61 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

²⁵ Žr., be kita ko, 2019 m. gruodžio 19 d. Sprendimą *Nederlands Uitgeversverbond ir Groep Algemene Uitgevers* (C-263/18, EU:C:2019:1111, 49 ir 62 punktai ir juose nurodyta jurisprudencija).

²⁶ Kalbant konkrečiau, tai yra leidimas gavėjams visais tinkamais būdais (garsiniu būdu, jei tai fonograma, ir kt.) gauti visus kūrinį sudarančius elementus ar jų dalį ir kurie yra paties jo autoriaus intelektinės veiklos išraiška. Pagal analogiją žr. 2009 m. liepos 16 d. Sprendimą *Infopaq International* (C-5/08, EU:C:2009:465, 47 punktas).

²⁷ Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalis netaikoma „tradicinėms“ viešo paskelbimo formoms, t. y. tiesioginiam rodymui ar atlikimui, pavyzdžiui, žiūrovams gyvai vaidinamiems spektakliams, kai žiūrovai fiziškai bendrauja su kūrinį atlikėju. Žr., be kita ko, 2011 m. lapkričio 24 d. Sprendimą *Circul Globus București* (C-283/10, EU:C:2011:772, 35–41 punktai).

²⁸ Žr. 2019 m. gruodžio 19 d. Sprendimą *Nederlands Uitgeversverbond ir Groep Algemene Uitgevers* (C-263/18, EU:C:2019:1111, 41–44 ir 63 punktai).

58. Kita vertus, sąvoka „viešai“ reiškia „neapibrėžtą“ ir „pakankamai didelį“ asmenų skaičių. Taigi ši sąvoka reiškia asmenis apskritai, skirtingai nuo konkrečių asmenų, priklausančių privačiai grupei, ir jai taikoma tam tikra minimali riba²⁹.

59. Šioje byloje, atsižvelgiant į tai, kas nurodyta pirma, neginčijama, kad kai saugomu kūriniu pasidalijama tokioje platformoje, kaip *YouTube* ar *Uploaded*, šis kūrinys yra „padaromas viešai prieinamas“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalį.

60. Iš tiesų, jeigu vaizdo įrašas, kuriame yra saugomas kūrinys, paskelbiamas *YouTube*, šioje platformoje „streaming“ būdu jį gali žiūrėti bet kas iš pasirinktos vietos ir pasirinktu laiku. Tas pats pasakytina ir tuo atveju, jeigu failas su kūriniu įkeliamas į *Uploaded* ir jeigu su juo susijusia „download link“ laisvai dalijamasi internete (nuorodų rinkiniuose, tinklaraščiuose arba forumuose)³⁰. Abiem atvejais kūrinys yra padaromas „viešai“ prieinamas³¹, neatsižvelgiant į tai, ar jis peržiūrimas, ar parsisiunčiamas pavienių asmenų prašymu, perduodant „vieno asmens kitam“. Iš tiesų reikia atsižvelgti į tai, kiek asmenų gali turėti prieigą prie šio failo lygiagrečiai ir paeiliui³². Pirma nurodytu atveju kūrinį gali atitinkamai peržiūrėti arba parsisiųsti visi esami ir potencialūs *YouTube* arba interneto svetainės, kurioje šia nuoroda pasidalyta, lankytojai, t. y. akivaizdžiai „neapibrėžtas“ ir „pakankamai didelis“ asmenų skaičius³³.

61. Vadinasi, jeigu trečiasis asmuo, prieš tai negavęs autoriaus leidimo, paskelbia saugomą kūrinį internete tokioje platformoje, kaip *YouTube* ar *Uploaded*, ir jeigu šiam paskelbimui netaikoma nė viena iš Direktyvos 2001/29 5 straipsnyje numatytų išimčių ir apribojimų, tai reiškia, kad yra pažeidžiama išimtinė „viešo paskelbimo“ teisė, kuri pagal šios direktyvos 3 straipsnio 1 dalį pripažįstama šio kūrinio autoriui.

62. Atsižvelgiant į tai, reikia atsakyti į klausimą, kas – atitinkamą kūrinį įkeliantis naudotojas, platformos valdytojas ar abu šie asmenys kartu – atlieka šį „paskelbimą“ ir kam galimai tenka atsakomybė už tai.

63. Šiuo etapu reikia pažymėti, kad F. Peterson ir *Elsevier* šiuo klausimu pateikė skirtingą logiką grindžiamus argumentus. Jų teigimu, tokie valdytojai, kaip *YouTube* ir *Cyando*, yra atsakingi pagal Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalį todėl, kad visų pirma jie *aktyviai dalyvauja* „viešai skelbiant“ kūrinius, kuriuos įkelia jų platformų naudotojai, todėl jie patys atlieka šį „paskelbimą“, be to, jie *žino* apie tai, kad šie naudotojai neteisėtai dalijasi saugomais kūrinių, ir *sąmoningai*

²⁹ Žr., be kita ko, 2019 m. gruodžio 19 d. Sprendimą *Nederlands Uitgeversverbond ir Groep Algemene Uitgevers* (C-263/18, EU:C:2019:1111, 66 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

³⁰ Tai, kad kūrinys tokioje platformoje, kaip *YouTube*, žiūrimas „streaming“ būdu ir kad todėl atitinkamos visuomenės nariui nepadaroma jo nuolatinė kopija, pagal Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalį neturi reikšmės (žr., be kita ko, Walter, M. M., ir von Lewinski, S., „European Copyright Law – A Commentary“, Oxford, 2010, p. 983). Be to, tai, kad kūrinį galima parsisiųsti iš *Uploaded* ir kad taip visuomenės nariai gali gauti šią kopiją, nereiškia, kad ši nuostata netaikoma šios direktyvos 4 straipsnio 1 dalyje numatyti platinimo teisei (žr. 2019 m. gruodžio 19 d. Sprendimą *Nederlands Uitgeversverbond ir Groep Algemene Uitgevers* (C-263/18, EU:C:2019:1111, 40–45 ir 51 punktai)).

³¹ Vis dėlto kūrinys nėra „padaromas viešai prieinamas“, jeigu naudotojas įkelia kūrinį į *YouTube*, palikdamas jį „privatios“ būsenos, ir jeigu atitinkamu atveju dalijasi juo tik su savo šeima ar draugais. Tas pats yra tuo atveju, kai *Uploaded* naudotojas įkelia kūrinį ir nepasidalija jo „download link“ arba pasidalija šia nuoroda tik su minėtais asmenimis. Iš tiesų tokiu atveju kalbama ne apie „visuomenę“, o apie privaćią grupę (žr. šios išvados 58 punktą).

³² Žr., be kita ko, 2019 m. gruodžio 19 d. Sprendimą *Nederlands Uitgeversverbond ir Groep Algemene Uitgevers* (C-263/18, EU:C:2019:1111, 44, 67 ir 68 punktai ir juose nurodytą jurisprudenciją).

³³ Pagal analogiją žr. 2018 m. rugpjūčio 7 d. Sprendimą *Renckhoff* (C-161/17, EU:C:2018:634, 45 punktą). Savaiame suprantama, kad abiem atvejais paskelbimo vietoje nėra jokios „visuomenės“. Taip pat neturi reikšmės tai, ar ši „visuomenė“ faktiškai peržiūri, ar parsisiunčia kūrinį. Iš tiesų lemiamas veiksmas yra kūrinių padarymas viešai prieinamo, taigi jo siūlymas viešai prieinamoje interneto svetainėje (žr., be kita ko, 2019 m. gruodžio 19 d. Sprendimą *Nederlands Uitgeversverbond ir Groep Algemene Uitgevers* (C-263/18, EU:C:2019:1111, 63 ir 64 punktai)).

skatina šiuos naudotojus tai daryti; galiausiai šiuo klausimu jie elgiasi *aplaidžiai*, nesilaikydami tam tikrų rūpestingumo įpareigojimų, kurie nustatyti jiems atsižvelgiant į dėl jų veiklos kylančią pažeidimų riziką³⁴.

64. Mano nuomone, šis sudėtinis argumentas kelia dvi problemas. Pirma, jeigu tokie valdytojai, kaip *YouTube* ir *Cyando*, „viešai skelbia“ jų platformų naudotojų įkeliamus kūrinius, tai reiškia, kad šiems valdytojams galimai tenka tiesioginė (arba „pirminė“) atsakomybė pagal Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalį. Tai yra objektyvus klausimas, išskyrus tokius aspektus, kaip žinojimas ar aplaidumas. Iš esmės atsakymas į šį klausimą priklauso tik nuo to, ar tie valdytojai atlieka „paskelbimo“ veiksmus ir ar šie veiksmai atliekami be atitinkamų kūrinių autorių sutikimo. 1 dalyje, remdamasis tokia analize, nurodysiu priežastis, dėl kurių iš esmės tik naudotojai, įkeliantys saugomus kūrinius, atlieka šių kūrinių „viešą paskelbimą“. Taigi paprastai pirminė atsakomybė, galinti kilti dėl šio „paskelbimo“, tenka tik šiems naudotojams.

65. Antra, mano nuomone, Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalis neapima klausimo, ar tokie valdytojai, kaip *YouTube* ir *Cyando*, yra atsakingi už jų platformų naudotojų padarytus autorių teisių pažeidimus, pavyzdžiui, todėl, kad jie žinojo apie tai ir sąmoningai nesiėmė veiksmų, kad skatino šiuos naudotojus daryti tokius pažeidimus arba elgėsi aplaidžiai šiuo klausimu. Kaip paaiškinsiu šios išvados 2 dalyje, nors atrodo, kad Teisingumo Teismas sprendimuose *GS Media*³⁵, *Stichting Brein I (Filmspeler)*³⁶ ir *Stichting Brein II (The Pirate Bay)*³⁷ aiškino šią sąvoką taip, kad ji gali apimti atsakomybę už trečiųjų asmenų veiksmus (vadinamoji „papildoma“, „subsidiarioji“, „antrinė“ arba „netiesioginė“ atsakomybė), laikausi nuomonės, kad iš tikrųjų ši atsakomybė nėra suderinta Sąjungos lygmeniu. Vadinasi, ji reglamentuojama valstybių narių teisėje numatytų civilinės atsakomybės normų. Papildomai 3 dalyje nagrinėsiu minėtų valdytojų veiklą, atsižvelgdamas į minėtų sprendimų analizę ir su ja susijusius argumentus.

1. Dėl to, kad tokie platformų valdytojai, kaip „YouTube“ ir „Cyando“, iš esmės neatlieka „viešo paskelbimo“ veiksmų

66. Kaip jau paaiškinau šios išvados 55–58 punktuose, „viešo paskelbimo“ veiksmą, kaip jis suprantamas pagal Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalį, sudaro saugomo kūrinio perdavimas visuomenei. Šiame kontekste „padarymą prieinamo“ sudaro tokio perdavimo galimybės siūlymas visuomenės nariams jų prašymu, jų individualiai pasirinktoje vietoje ir pasirinktu laiku.

67. Atsižvelgiant į tai, paprastai bet kokiam kūrinio viešam perdavimui reikalingi kelių asmenų veiksmai, kurių imamasi skirtingais pagrindais ir skirtingu mastu. Pavyzdžiui, televizijos žiūrovų galimybę žiūrėti transliuojamą kūrinių per televizorių lemia bendros, be kita ko, transliuojančiosios organizacijos, vieno ar kelių transliuotojų, tinklo operatoriaus ir antenas bei televizorius šiems žiūrovams teikiančių asmenų pastangos.

68. Visi šie veiksmai negali būti laikomi „viešo paskelbimo“ veiksmiais, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalį. Jų nesant, nesvarbu, kuri grandinės dalis, neatsižvelgiant į jos dalyvių vykdomą veiklą, yra atsakinga autoriams. Siekdamas užkirsti kelią tokio plataus

³⁴ Žr. šios išvados 46 ir 47 punktus.

³⁵ 2016 m. rugsėjo 8 d. Sprendimas (toliau – Sprendimas *GS Media*, C-160/15, EU:C:2016:644).

³⁶ 2017 m. balandžio 26 d. Sprendimas (toliau – Sprendimas *Stichting Brein I (Filmspeler)*, C-527/15, EU:C:2017:300).

³⁷ 2017 m. birželio 14 d. Sprendimas (toliau – Sprendimas *Stichting Brein II (The Pirate Bay)*, C-610/15, EU:C:2017:456).

aiškinimo galimybei, Sąjungos teisės aktų leidėjas šios direktyvos 27 konstatuojamojoje dalyje patikslino, kad „vien tik fizinių priemonių teikimas viešam paskelbimui savaime nereiškia viešo paskelbimo pagal šią direktyvą“³⁸.

69. Taigi veiksmų grandinėje, neatsiejamose nuo kiekvieno kūrinio viešo perdavimo, reikia skirti, pirma, asmenį³⁹, kuris atlieka „viešo paskelbimo“ veiksmą, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalį, ir, antra, paslaugų teikėjus, kurie, suteikdami „priemones“, leidžiančias perduoti kūrinį, veikia kaip *tarpininkai* tarp šio asmens ir visuomenės⁴⁰.

70. Šioje byloje nagrinėjamu atveju, pritardamas *Google*, *Cyando*, Suomijos vyriausybei ir Komisijai, laikausi nuomonės, kad tokie valdytojai, kaip *YouTube* ir *Cyando*, „viešai skelbiant“ jų platformų naudotojų įkeliamus kūrinius iš esmės atlieka tokio *tarpininko* vaidmenį. Mano nuomone, F. Peterson, *Elsevier* ir Vokietijos bei Prancūzijos vyriausybių prieštaravimai dėl to, kad šių valdytojų vaidmuo yra didesnis, rodo klaidingą jų supratimą, kuo „vien tik fizinių priemonių teikimas“ skiriasi nuo „paskelbimo“ veiksmo.

71. Primenu, kad ši skirtumą reglamentuojantys principai buvo nustatyti nuo pat pirmo sprendimo, kurį Teisingumo Teismas priėmė dėl Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalies, t. y. Sprendimo *SGAE*⁴¹. Jame Teisingumo Teismas konstatavo, kad jeigu viešbutis priima transliuojamą programą ir per televizorius platina ją šio viešbučio kambariuose esantiems klientams, tai yra šioje programoje esančių kūrinių „viešas paskelbimas“. Nors šių televizorių įrengimas viešbučio kambariuose savaime buvo „fizinių priemonių teikimas“, viešbučio dalyvavimas neapsiribojo vien šiuo teikimu. Iš tiesų platindamas transliuojamą programą per televizorius viešbutis savanoriškai transliavo⁴² joje esančius kūrinius savo klientams, kurie buvo ne tiesiog „visuomenė“, o „nauja visuomenė“, t. y. asmenys, į kuriuos šių kūrinių autoriai neatsižvelgė, duodami leidimą juos transliuoti⁴³, ir kurie, būdami programos priėmimo zonoje, iš esmės nebūtų galėję matyti šių kūrinių be viešbučio įsikišimo⁴⁴.

72. Iš minėto sprendimo darytina išvada, kad jeigu kūrinys viešai skelbiamas, „paskelbimo“ veiksmą atliekantis asmuo, priešingai nei fizinių priemonių teikėjai, yra tas, kuris savanoriškai dalyvauja, siekdamas transliuoti visuomenei šį kūrinį, ir be jo dalyvavimo ši visuomenė negalėtų matyti to kūrinio. Vadinas, šis asmuo, kaip Teisingumo Teismas yra nurodęs savo paskesnėje jurisprudencijoje, taip veikdamas atlieka „neišvengiamą vaidmenį“⁴⁵ šioje transliacijoje.

³⁸ Šioje konstatuojamojoje dalyje pakartojama bendra deklaracija dėl PINO sutarties, kurią 1996 m. gruodžio 20 d. priėmė diplomatinė konferencija, 8 straipsnio.

³⁹ Tai gali būti vienas ar daugiau asmenų. Patogumo sumetimais vartoju vienskaitą.

⁴⁰ Direktyvos 2001/29 8 straipsnio 3 dalis grindžiama šia logika, nurodant teisių turėtojų galimybę gauti teismo draudimą „tarpininkams, kurių paslaugomis tretieji asmenys naudojami autorių teisėms ar gretutinėms teisėms pažeisti“. Taip pat žr. šios direktyvos 59 konstatuojamąją dalį.

⁴¹ 2006 m. gruodžio 7 d. sprendimas (C-306/05, EU:C:2006:764).

⁴² Kalbant konkrečiau, Teisingumo Teismas nurodė, kad viešbutis dalyvavo „labai gerai žinodama[s] savo elgesio pasekmes“ (žr. 2006 m. gruodžio 7 d. Sprendimą *SGAE* (C-306/05, EU:C:2006:764, 42 punktą). Mano nuomone, ši frazė yra savanoriško dalyvavimo sinonimas (žr. šios išvados 100 punktą).

⁴³ Iš tiesų, kaip nurodė Teisingumo Teismas, autoriai, leisdami transliuoti savo kūrinius, turi atsižvelgti tik į vartotojus, turinčius televizorius, kurie individualiai arba privačiai ar šeimoje priima programas. Žr. 2006 m. gruodžio 7 d. Sprendimą *SGAE* (C-306/05, EU:C:2006:764, 41 punktą).

⁴⁴ Žr. 2006 m. gruodžio 7 d. Sprendimą *SGAE* (C-306/05, EU:C:2006:764, 36–44 punktai). Panašiomis aplinkybėmis Teisingumo Teismas nurodė tuos pačius motyvus. Žr., be kita ko, 2011 m. spalio 4 d. Sprendimą *Football Association Premier League ir kt.* (C-403/08 ir C-429/08, EU:C:2011:631, 183–207 punktai); 2014 m. vasario 27 d. Sprendimą *OSA* (C-351/12, EU:C:2014:110, 22–36 punktai) ir 2016 m. gegužės 31 d. Sprendimą *Reha Training* (C-117/15, EU:C:2016:379, 35–65 punktai).

⁴⁵ Žr., be kita ko, 2016 m. gegužės 31 d. Sprendimą *Reha Training* (C-117/15, EU:C:2016:379, 46 punktą). Kai kuriuose sprendimuose motyvuojama remiantis dviem kriterijais: paskelbimo veiksmą atliekančio asmens „neišvengiamu vaidmeniu“ ir „jo veiksmų sąmoningumu“ (žr., be kita ko, Sprendimą *Stichting Brein II (The Pirate Bay)*, 26 punktą). Kaip paaiškinsiu toliau, iš tikrųjų šie kriterijai yra neatsiejami vienas nuo kito (žr. šios išvados 88 išnašą).

73. Šis paaiškinimas gali būti suprastas klaidingai. Apskritai bet koks tarpininkas atlieka svarbų, gal net esminį, vaidmenį taip transliuojant kūrinį, nes jis yra vienas iš tai leidžiančios padaryti grandinės dalyvių. Vis dėlto nagrinėjamo asmens vaidmuo yra svarbesnis. Jo vaidmuo yra „neišvengiamas“, nes būtent šis asmuo sprendžia, ar transliuoti konkretų kūrinį visuomenei, ir aktyviai inicijuoja šį „paskelbimą“.

74. Priešingai, tarpiniai paslaugų teikėjai, kurių paslaugomis naudojamosi siekiant sudaryti „paskelbimo“ galimybes arba paskelbti, patys nenusprendžia transliuoti kūrinių visuomenei. Šiuo klausimu jie vadovaujasi jų paslaugų naudotojų duodamais nurodymais. Būtent pastarieji nusprendžia transliuoti konkretų turinį ir aktyviai inicijuoja jo „paskelbimą“, pateikdami šį turinį tarpininkams ir taip įtraukdami juos į procesą, kurio metu šie kūriniai transliuojami „visuomenei“⁴⁶. Taigi iš esmės tik šie naudotojai atlieka Teisingumo Teismo nurodytą „neišvengiamą vaidmenį“ ir „viešo paskelbimo“ veiksmus. Nedalyvaujant šiems naudotojams, tarpininkai neturėtų ko transliuoti ir „visuomenė“ negalėtų matyti nagrinėjamų kūrinių⁴⁷.

75. Vis dėlto paslaugų teikėjas nebėra vien tarpininkas, kai *aktyviai dalyvauja „viešai skelbiant“* kūrinius⁴⁸. Taip yra tuo atveju, pirma, jeigu šis paslaugų teikėjas pasirenka perduodamą turinį, kitaip nulemia jį arba pateikia jį visuomenei taip, lyg tai būtų jo turinys⁴⁹. Esant tokioms situacijoms paslaugų teikėjas kartu su turinį iš pradžių pateikusias trečiasias asmenimis atlieka „paskelbimą“⁵⁰. Taip yra, pirma, jeigu tas pats paslaugų teikėjas savo nuožiūra toliau naudoja šį „paskelbimą“, retransliuodamas kūrinį „naujai visuomenei“ arba „kitoku techniniu būdu“⁵¹.

⁴⁶ Žr. prie pasiūlymo dėl PINO sutarties pridėtas pastabas, Nr. 10.10, kuriose paaiškinama, kad, kalbant apie „padarymą prieinamo“, lemiamas veiksmas yra *pradinis padarymo prieinamo veiksmas*, o ne saugojimo vietos ar elektroninių ryšių paslaugos teikimas. Taip pat žr. Koo, J., „The Right of Communication to the Public in ES Copyright Law“, Hart publishing, Oxford, 2019, p. 161 ir 162.

⁴⁷ Pavyzdžiui, dėl transliavimo pažymėtina, kad „viešą paskelbimą“ atlieka transliuojančioji organizacija, kuri sprendžia, kokius kūrinius transliuoti ir kuri aktyviai inicijuoja jų „paskelbimą“, įtraukdama juos į techninį procesą, leidžiantį transliuoti juos „visuomenei“ (šiuo klausimu žr. generalinio advokato M. Szpunar išvadą byloje *Stim ir SAMI* (C-753/18, EU:C:2020:4, 23 punktą) ir 1993 m. rugsėjo 27 d. Tarybos direktyvos 93/83/EEB dėl tam tikrų autorių teisių ir gretutinių teisių taisyklių, taikomų palydoviniam transliavimui ir kabeliniam perdavimui, koordinavimo (OL L 248, 1993, p. 15; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 17 sk., 1 t., p. 134) 1 straipsnio 2 dalies a punktą). Vis dėlto transliuotojai, kurie vadovaujasi šios organizacijos nurodymais, yra vien tik „fizininių priemonių teikėjai“.

⁴⁸ Šiuo klausimu žr. generalinio advokato M. Szpunar išvadą byloje *Stim ir SAMI* (C-753/18, EU:C:2020:4, 32–37 punktai).

⁴⁹ Žr. Vokietijos *Bundesgerichtshof* (Aukščiausiasis Federalinis Teismas) jurisprudenciją žiniasklaidos teisės srityje, pagal kurią, jeigu paslaugų teikėjas prisiima trečiojo asmens teiginį, jeigu jis susitapatina su juo ir įtraukia jį taip, tarsi tai būtų jo paties mintys (žr., be kita ko, *Bundesgerichtshof* (Aukščiausiasis Federalinis Teismas) sprendimą, 2013 m. gruodžio 17 d., VI ZR 211/12, 19 punktą). Šio požiūrio laikomasi intelektinės nuosavybės srityje (žr. *Bundesgerichtshof* (Aukščiausiasis Federalinis Teismas) sprendimą, 2008 m. balandžio 30 d., I ZR 73/05).

⁵⁰ Pagal analogiją žr. Jungtinės Karalystės *Copyright, Designs and Patents Act 1988* (1988 m. Autorių teisių, dizaino ir patentų įstatymas) 6 straipsnio 3 dalį, kurioje dėl transliavimo nurodoma, kad asmuo ar asmenys, kurie atlieka „viešo paskelbimo“ veiksmą, yra: „a) <...> the person transmitting the programme, if he has responsibility to any extent for its contents, and b) <...> any person providing the programme who makes with the person transmitting it the arrangements necessary for its transmission“.

⁵¹ Žr. 2013 m. kovo 7 d. Sprendimą *ITV Broadcasting ir kt.* (C-607/11, EU:C:2013:147). Tame sprendime Teisingumo Teismas konstatavo, kad kai organizacija priima transliuojamą programą ir tuo pat metu ją visą ir nepakeistą retransliuoja internete *live streaming* būdu, tai yra paskesnis šios programos naudojimas, prilygstantis savarankiškam „viešo paskelbimo“ veiksmui, nes programa buvo ne transliuojama, o retransliuojama „tam tikru techniniu būdu“.

Visais šiais atvejais paslaugų teikėjas ne tik „teikia fizines priemones“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2001/29 27 konstatuojamąją dalį. Iš tikrųjų jis atlieka „neišvengiamą vaidmenį“⁵², nes savanoriškai nusprendžia viešai paskelbti konkretų kūrinių⁵³.

76. Iš to, kas nurodyta pirma, darytina išvada, kad, priešingai, nei teigia F. Peterson ir Vokietijos vyriausybė, vien tai, kad tokios platformos, kaip *YouTube* ar *Uploaded*, leidžia visuomenei prieigą prie saugomų kūrinių, nereiškia, kad jų valdytojai „viešai skelbia“ kūrinius, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalį⁵⁴.

77. *Visų pirma*, kaip teigia *Google* ir Suomijos vyriausybė, kadangi nagrinėjamus kūrinius įkėlė šių platformų naudotojai⁵⁵, jie atlieka „neišvengiamą vaidmenį“ padarant juos viešai prieinamus. Šie naudotojai nusprendė viešai paskelbti šiuos kūrinius, pasinaudodami šiomis platformomis: *YouTube* atveju – pasirinkdami atitinkamą parinktį, o *Uploaded* atveju – internete pasidalydami atitinkamomis „download links“⁵⁶. Jei šie naudotojai nedalyvautų, tų pačių platformų valdytojai neturėtų ko transliuoti ir visuomenė niekada negalėtų matyti šių kūrinių.

78. *Be to*, primenu, kad failo įkėlimo į tokią platformą, kaip *YouTube* ar *Uploaded*, procesas po to, kai jį inicijuoja naudotojas, vyksta automatiškai⁵⁷, nes šios platformos valdytojas neatrenka ir niekaip kitaip nenulemia joje skelbiamo turinio. Reikia pažymėti, kad bet kokia išankstinė kontrolė, kurią prireikus automatiškai atlieka šis valdytojas, mano nuomone, nėra atranka⁵⁸, nes atliekant šią kontrolę apsiribojama neteisėto turinio nustatymu, todėl šiuo atveju nėra taip, kad valdytojas (o ne kiti asmenys) valingai skelbia tam tikrą turinį visuomenei⁵⁹.

⁵² Kaip nurodysiu analizuodamas antruosius prejudicinius klausimus, Teisingumo Teismas Direktyvos 2000/31 12–14 straipsnius aiškina taip, kad tarpinis paslaugų teikėjas negali remtis šiuose straipsniuose numatytu atleidimu nuo atsakomybės, jeigu jis atlieka „aktyvų vaidmenį, leidžiantį jam turėti žinių apie šiuos duomenis ar kontroliuoti“ jo paslaugos naudotojų pateiktą informaciją (žr. 2010 m. kovo 23 d. Sprendimą (toliau – Sprendimas *Google France*, C-236/08–C-238/08, EU:C:2010:159, 112–114 punktai) ir 2011 m. liepos 12 d. Sprendimą (toliau – Sprendimas *L'Oréal / eBay*, C-324/09, EU:C:2011:474, 113 punktas). Požiūris, kuriuo siūlau vadovautis atskiriant „paskelbimo veiksmą“ nuo „vien tik fizinių priemonių teikimo“, yra artimas tokiam motyvavimui ir juo remiantis Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalis ir Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinamos suderintai. Tuo pačiu klausimu žr. Husovec, M., „Injunctions Against Intermediaries in the European Union – Accountable But Not Liable?“, Cambridge University Press, 2017, p. 55–57.

⁵³ Pavyzdžiui, byloje, kurioje priimtas 2006 m. gruodžio 7 d. Sprendimas *SGAE* (C-306/05, EU:C:2006:764), viešbutis ne tik pasyviai dalyvavo transliacijoje, dėl kurios sprendimą priėmė transliuojančioji organizacija. Jis savo nuožiūra nusprendė vėliau pasinaudoti transliuojama programa, retransliuodamas ją savo klientams, o ši organizacija nebuvo to numaciusi. Be to, kaip Teisingumo Teismas konstatavo 2011 m. spalio 13 d. Sprendime *Airfield ir Canal Digitaal* (C-431/09 ir C-432/09, EU:C:2011:648, 74–82 punktai), palydovinės televizijos kanalų paketo teikėjas, kuris sugrupuoja kelias skirtingų transliuotojų transliacijas savo klientų naudai, yra ne tik „fizinių priemonių teikėjas“, nes jis aktyviai savo paties apibrėžtai visuomenei siūlo savo nuožiūra parinktų televizijos kanalų katalogą. Be to, kaip Teisingumo Teismas konstatavo 2017 m. lapkričio 29 d. Sprendime *VCAST* (C-265/16, EU:C:2017:913, 37–51 punktai), paslaugų teikėjas, kuris priima transliuojamas programas ir leidžia savo paslaugos naudotojams įrašyti norimas programas „debesyje, yra ne vien tokių priemonių „teikėjas“. Iš tiesų šis paslaugų teikėjas aktyviai dalyvauja „paskelbiant“, nes, be kita ko, atranka kanalus, kuriuos rodys, teikdamas paslaugą.

⁵⁴ Be to, tai, kad tokie valdytojai, kaip *YouTube* ir *Cyando*, įkelia saugomus kūrinius į savo serverius ir transliuoja juos, gavę šiuo tikslu pateiktą visuomenės nario prašymą, nėra lemiamas.

⁵⁵ *YouTube* taip pat turi kanalą, kuriame transliuoja „savo“ turinį. Vis dėlto šis valdytojas „viešai skelbia“ tik savo pagamintą ir (arba) atrinktą turinį.

⁵⁶ Žr. generalinio advokato M. Szpunar išvadą byloje *VCAST* (C-265/16, EU:C:2017:649, 27 punktas).

⁵⁷ Žr. šios išvados 16 ir 30 punktus.

⁵⁸ Šių valdytojų *a posteriori* vykdoma kontrolė, be kita ko, siekiant tinkamai reaguoti į gaunamus teisių turėtojų pranešimus, juo labiau negali būti laikoma tokia atranka.

⁵⁹ *YouTube* vykdo tokią kontrolę, naudodama „Content ID“ (žr. šios išvados 22 punktą). Turiu pažymėti, kad, mano nuomone, tai, kad išankstinė kontrolė vykdoma *automatiškai*, nėra lemiamas aplinkybė. Apskritai turinio atranką gali vykdyti programinė įranga, kuri, naudodama algoritmą, nustato tokį turinį, kuris geriausiai atitinka tai, ką valdytojas nori turėti savo platformoje. Vis dėlto tai nėra paprasta teisėtumo kontrolė.

79. *Galiausiai* tie patys valdytojai toliau nenaudoja „viešų paskelbimų“, kuriuos inicijavo jų naudotojai, nes neretransliuoja atitinkamų kūrinių „naujai visuomenei“ ar „kitokiu techniniu būdu“⁶⁰. Iš esmės yra tik vienas „paskelbimas“, dėl kurio sprendimą priima nagrinėjami naudotojai.

80. Vadinasi, tokie valdytojai, kaip *YouTube* ir *Cyando*, iš esmės teikia „fizinės priemonės“, kaip nurodyta Direktyvos 2001/29 27 konstatuojamojoje dalyje, leidžiančias jų platformų naudotojams „viešai skelbti“, kaip tai suprantama pagal šios direktyvos 3 straipsnio 1 dalį, šių naudotojų nustatomus kūrinius. Mano nuomone, jokie Teisingumo Teisme pateikti argumentai neleidžia suabejoti šiuo aiškinimu.

81. *Pirma*, priešingai nei F. Peterson, *Elsevier* ir Vokietijos bei Prancūzijos vyriausybės, laikausi nuomonės, kad nei tai, kad toks valdytojas, kaip *YouTube*, nustato naudotojų įkeliamų vaizdo įrašų pateikimo platformoje struktūrą, integruodamas juos į standartinę vizualizavimo sąsają ir indeksuodamas pagal skirtingas rubrikas, nei tai, kad šis valdytojas suteikia paieškos funkciją ir tvarko paieškos rezultatus, kurie apibendrinami pradžios tinklalapyje, suskirstant vaizdo įrašus pagal skirtingas kategorijas, neturi reikšmės⁶¹.

82. Šiuo klausimu pažymėtina, kad šia pateikimo struktūra ir skirtingomis funkcijomis siekiama racionalizuoti platformos organizavimą, palengvinti jos naudojimą ir taip optimizuoti prieigą prie įkeliamų vaizdo įrašų. Vis dėlto manau, kad reikalavimas, kuriuo grindžiama Direktyvos 2001/29 27 konstatuojamoji dalis ir pagal kurį paslaugų teikėjas neatlieka „viešo paskelbimo veiksmo“, jeigu jis „vien tik“ teikia fizinės priemonės, nereiškia, kad šis paslaugų teikėjas negali optimizuoti prieigos prie perduodamo turinio, organizuodamas savo paslaugą⁶². Iš tiesų niekur nereikalaujama, kad pati „priemonė“ būtų „[paprasta]“ priemonė. Taigi, mano nuomone, tai, kad interneto platforma tam tikrais aspektais yra sudėtinga siekiant palengvinti jos naudojimą, neturi reikšmės. Manau, riba, kurios paslaugų teikėjas negali peržengti, prasideda nuo aktyvaus dalyvavimo viešai skelbiant kūrinius, kaip nurodyta šios išvados 75 punkte.

83. Vis dėlto manau, kad pateikimo struktūra ir tokios funkcijos negali įrodyti, kad valdytojas peržengia šią ribą. Nei pateikimo struktūra, nei tokios funkcijos, be kita ko, nerodo, kad jis nulemia turinį, kurį naudotojai įkelia į platformą. Prieigos prie turinio optimizavimo visų pirma nereikia painioti su paties turinio optimizavimu. Valdytojas nulemia turinį tik antruoju atveju⁶³. Be to,

⁶⁰ Reikia pažymėti, kad „naujos visuomenės“ ir „tam tikro techninio būdo“ kriterijai yra svarbūs tik paskesniajam pradinio paskelbimo naudojimui. Remiantis šiais kriterijais galima nustatyti, kuriuos iš šių paskesnių naudojimo atvejų galima laikyti „antriniu paskelbimu“ (arba „retransliacija“), kuriam reikalingas konkretus leidimas (pavyzdžiui, transliuojamos programos kabelinė retransliacija). Šių atvejų negalima painioti su atveju, kai viešai jau paskelbtas kūrinys ir vėl yra skelbiamas, nepaisant ankstesnio paskelbimo. Pagal Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 ir 3 dalis leidimas turi būti duodamas kiekvienam tokio viešo paskelbimo atvejui, nepaisant to, kad kiekvienas iš jų skirtas tai pačiai visuomenei ar kad naudojamas tas pats techninis būdas. Taigi nesvarbu, ar į *YouTube* arba *Uploaded* įkeliami kūriniai yra teisėtai prieinami kitoje interneto svetainėje. Šie du įkėlimai yra savarankiški ir kiekvienam iš jų turi būti duotas leidimas. Šiuo klausimu žr. 2018 m. rugpjūčio 7 d. Sprendimą *Renckhoff* (C-161/17, EU:C:2018:634).

⁶¹ Šio klausimo nekyla, kalbant apie tokią platformą, kaip *Uploaded*, kurioje nėra paieškos ar įkeliamų failų indeksavimo funkcijų. Šiomis aplinkybėmis manęs neįtikina *Elsevier* ir Vokietijos vyriausybės pateiktas argumentas, kad šių funkcijų nebuvimas nėra lemiamas, nes trečiųjų asmenų interneto svetainės, atliekančios „nuorodų rinkinio“ funkciją, leidžia visuomenei tokiu būdu įkeliamame turinyje surasti kūrinius, kuriuos ji nori parsisiųsti. Be to, kad bet kuriuo atveju šios funkcijos neturi reikšmės nustatant, ar paslaugų teikėjas atlieka „viešą paskelbimą“, man atrodo, kad šiuo klausimu reiktų remtis šio paslaugų teikėjo veiksmais, o ne trečiųjų asmenų, su kuriais jis neturi jokio ryšio, veiksmais.

⁶² Atvirkščiai, tarpininko vaidmuo yra supaprastinti santykius tarp trečiųjų asmenų, norinčių paskelbti turinį, ir visuomenės. Žr. EBPO „The Economic and Social Role of Internet Intermediaries“, 2010 m. balandžio mėn., p. 15.

⁶³ Be to, priešingai, nei teigia *Elsevier*, mano nuomone, tai, kad toks valdytojas, kaip *YouTube*, įkeliamus vaizdo įrašus konvertuoja keliais formatais, siekdamas pritaikyti juos įvairiai auditorijai ir ryšio greičiui, neturi reikšmės. Iš tiesų tai yra techninės operacijos, kuriomis siekiama leisti ir palengvinti duomenų perdavimą ir kartu leisti ir palengvinti visuomenės nariams žiūrėti šiuos vaizdo įrašus, naudojant savo naršykles (arba tam skirtą taikomąją programą). Tokių techninių operacijų negalima prilyginti atvejams, kai paslaugų teikėjas keičia turinį. Pagal analogiją žr. 2011 m. spalio 13 d. Sprendimą *Airfield ir Canal Digitaal* (C-431/09 ir C-432/09, EU:C:2011:648, 60 ir 61 punktai).

mano nuomone, tai, kad tokioje platformoje, kaip *YouTube*, yra standartinė vizualizavimo sąsaja, neleidžia daryti išvados, kad jos valdytojas pateikia turinį visuomenei taip, lyg tai būtų jo turinys, jeigu ši sąsaja kiekvieno vaizdo įrašo atveju rodo, kuris naudotojas jį įkėlė.

84. *Antra*, mano nuomone, tai, kad tokioje platformoje, kaip *YouTube*, registruotiems naudotojams pateikiama „rekomenduojamų vaizdo įrašų“ apžvalga, taip pat nėra lemiama. Niekas neginčija, kad šios rekomendacijos daro įtaką šių naudotojų žiūrėjimui turiniui. Vis dėlto, kadangi šios rekomendacijos sudaromos automatiškai, remiantis nagrinėjamo naudotojo prieš tai žiūrėtais vaizdo įrašais, ir vienintelis jų tikslas yra palengvinti šio naudotojo prieigą prie analogiškų vaizdo įrašų, jos neatspindi valdytojo sprendimo viešai paskelbti konkretų kūrinių. Bet kuriuo atveju nepaneigiama, kad šis valdytojas iš anksto nelemia, kokie kūriniai yra prieinami jo platformoje.

85. *Trečia*, priešingai, nei teigia F. Peterson ir *Elsevier*, tai, kad toks valdytojas, kaip *YouTube*, savo platformos bendrosiose naudojimo sąlygose nurodo, kad kiekvienas naudotojas suteikia jam visame pasaulyje galiojančią, neišimtinę ir nemokamą įkeliamų vaizdo įrašų naudojimo licenciją, nepaneigia mano pateikiamo aiškinimo. Iš tiesų tokia nuostata⁶⁴, pagal kurią platformos valdytojui leidžiama transliuoti jos naudotojų įkeltą turinį ir pagal kurią jis teigia automatiškai ir sistemingai įgyjantis teises į visą šį turinį⁶⁵, savaime neįrodo, kad šis valdytojas aktyviai dalyvauja „viešai skelbiant“ kūrinius, kaip nurodyta šios išvados 75 punkte. Kadangi ši nuostata taikoma būtent sistemingai ir automatiškai bet kokiam įkeliamam turiniui, ja nesiekama nurodyti, kad minėtas valdytojas sprendžia dėl transliuojamo turinio. Vis dėlto, jeigu tas pats valdytojas pagal tą pačią licenciją pakartotinai panaudoja platformos naudotojų įkeltą turinį⁶⁶, tada jis atlieka „viešo paskelbimo“ veiksmus.

86. *Ketvirta*, manęs taip pat neįtikina F. Peterson ir *Elsevier* argumentas, kad tokių valdytojų, kaip *YouTube* ar *Cyando*, taikomas ekonominis modelis įrodo, kad jie ne tik „teikia fizines priemones“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2001/29 27 konstatuojamąją dalį, bet ir „viešai skelbia“ jų platformų naudotojų įkeliamus kūrinius. Šiuo klausimu pagrindinės bylos ieškovai teigia, kad šių valdytojų gaunamas atlygis, visų pirma iš reklamos pardavimo (*YouTube* modelis) arba abonementų (*Cyando* modelis), nėra užmokestis už techninę paslaugą (šie valdytojai neima užmokesčio iš naudotojų už pačią saugojimo vietą) ir priklauso nuo į jų platformas įkeliamo turinio patrauklumo. Iš tiesų *YouTube* atveju pajamos iš reklamos didėja didėjant platformos lankytojų skaičiui, o kalbant apie *Cyando*, galimybė vienu metu nesunkiai siųsti įvairių patrauklų turinį skatina internautus įsigyti abonementą.

⁶⁴ Mano žiniomis, panaši nuostata dažnai įtraukiama į interneto platformų bendrąsias naudojimo sąlygas. Žr., be kita ko, *Facebook* bendrąsias naudojimo sąlygas (2019 m. liepos 31 d. redakcija, 3.3 punktas „Leidimai, kuriuos mums suteikiate“, pateikiama adresu https://m.facebook.com/terms?locale=fr_FR).

⁶⁵ Galima kelti klausimą dėl tokios nuostatos ir joje numatytos dosnios naudojimo licencijos suderinamumo su kitomis intelektinės nuosavybės teisės nuostatomis arba, kalbant apie neprofesionalių naudotojų, su Sąjungos vartotojų teise. Vis dėlto šis klausimas nėra šios išvados dalykas. Dėl profesionalių naudotojų pakanka nurodyti, kad dabar šios srities taisyklės numatytos 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/1150 dėl verslo klientams teikiamų internetinių tarpininkavimo paslaugų sąžiningumo ir skaidrumo didinimo (OL L 186, 2019, p. 57) 3 straipsnio 1 dalies e punkte.

⁶⁶ Visų pirma turiu omenyje tokias kompiliacijas, kaip „YouTube Rewind“.

87. Apskritai manau, kad paslaugų teikėjo puoselėjamas pelno siekis yra gana sąlyginis aspektas, kuriuo remiantis „viešo paskelbimo“ veiksmus galima atskirti nuo tokio „teikimo“. Pirma, primenu, kad apsvaustę⁶⁷ Teisingumo Teismas Sprendime *Reha Training*⁶⁸, mano nuomone, pagrįstai konstatavo, kad komercinis pobūdis nėra „viešo paskelbimo“ sąvokos kriterijus, bet į jį galima atsižvelgti apskaičiuojant galimą užmokestį ar žalos atlyginimą autoriui dėl tokio „paskelbimo“⁶⁹. Taigi pelno siekimas gali būti nebent tokio „paskelbimo“ požymis⁷⁰. Vis dėlto paslaugų teikėjo pelno siekis turi dar mažesnę reikšmę atskiriant minėtus veiksmus, nes, kita vertus, „priemonė“, kurią naudojant būtų „viešai skelbiama“, paprastai teikiama siekiant pelno⁷¹. Dauguma internete veikiančių tarpininkų teikia savo paslaugas už užmokestį.

88. Kalbant konkrečiau, tai, kad tokių valdytojų, kaip *YouTube* ir *Cyando*, gaunamas užmokestis priklauso nuo jų platformų naudotojų šiose platformose skelbiamo turinio patrauklumo, neleidžia daryti išvados, kad šie valdytojai patys „viešai skelbia“ kūrinius, kuriuos galima rasti šiose platformose. Primenu, kad, mano nuomone, lemiamas kriterijus yra tas, ar paslaugų teikėjas aktyviai dalyvauja „viešai skelbiant“, kaip paaiškinta šios išvados 75 punkte. Vis dėlto manau, kad vien ši aplinkybė neleidžia to įrodyti⁷².

89. Mano pateikiamą aiškinimą, manau, patvirtina prekių ženklų teisės srityje suformuota Teisingumo Teismo jurisprudencija. Šiuo klausimu primenu, jog Sprendime *Google France* Teisingumo Teismo didžioji kolegija konstatavo, kad prekių ženklu tapusių ar į juos panašių žymenų naudojimas kaip raktinių žodžių *Google* teikiant nuorodų teikimo internete paslaugą *AdWords* negavus šių prekių ženklų savininkų sutikimo, reiškė draudžiamą šių prekių ženklų naudojimą, kaip tai suprantama pagal Sąjungos teisę. Vis dėlto juos naudojo nuorodų teikimo paslaugos naudotojas, kuris pasirinko šiuos žymenis kaip raktinius žodžius, o ne paslaugos teikėjas, kuris tik suteikė jam priemones tai daryti. Tai, kad klientai moka šiam paslaugų teikėjui už tokių žymenų naudojimą, neturi reikšmės. Kaip nurodė Teisingumo Teismas, „tai, kad sukuriamos naudojant žymenį būtinos techninės sąlygos ir gaunamas atlygis už šią paslaugą, nereiškia, jog asmuo, kuris teikia šią paslaugą, pats naudoja žymenį“⁷³.

⁶⁷ Teisingumo Teismas nuosekliai nagrinėdamas, pirma, atidėjo atsakymą į klausimą, ar „viešo paskelbimo“ buvimas priklauso nuo to, ar siekiama pelno (žr. 2006 m. gruodžio 7 d. Sprendimą *SGAE* (C-306/05, EU:C:2006:764, 44 punktas), antra, atsargiai konstatavo, kad šis aspektas „nėra nereikšmingas“ (žr. 2011 m. spalio 4 d. Sprendimą *Football Association Premier League ir kt.* (C-403/08 ir C-429/08, EU:C:2011:631, 204–206 punktai), trečia, aiškiai nusprendė, kad pelno siekimas yra sąvokos „viešas paskelbimas“ kriterijus, o nesant pelno siekimo, nėra ir „paskelbimo“ (šiuo klausimu žr. 2012 m. kovo 15 d. Sprendimą *SCF* (C-135/10, EU:C:2012:140, 97–99 punktai), ir tada, ketvirta, patvirtino, kad pelno siekimas „nėra būtina sąlyga“ ir šiuo klausimu nėra „lemia[ma]“ (2013 m. kovo 7 d. Sprendimas *ITV Broadcasting ir kt.* (C-607/11, EU:C:2013:147, 42 ir 43 punktai).

⁶⁸ 2016 m. gegužės 31 d. sprendimas (C-117/15, EU:C:2016:379, 49 ir 62–64 punktai).

⁶⁹ Iš tiesų Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalyje neteikiama reikšmės tam, ar „viešu paskelbimu“ siekiama pelno, ar ne. Kaip jau nurodžiau, tokio paskelbimo buvimas yra objektyvi aplinkybė. Be to, kadangi šioje nuostatoje autoriui pripažįstama išimtinė teisė, šią teisę pažeidžia iš esmės bet koks kūrinio „viešas paskelbimas“, kai trečiasis asmuo padaro tai be jo autoriaus leidimo, nesvarbu, ar šis trečiasis asmuo siekia pelno, ar ne. Vis dėlto šios direktyvos 5 straipsnio 3 dalies a, b ir j punktuose valstybėms narėms suteikiama teisė numatyti išimtis dėl tam tikrų „paskelbimo“ atvejų, kai nesiekiamas pelno.

⁷⁰ Pavyzdžiui, tai, kad asmuo transliuoja kūrinius, siekdamas pelno, rodo, kad ši jo veikla skirta ne privačiai grupei, o asmenims apskritai, t. y. „visuomenei“. Mano nuomone, kad tai yra tik požymis, paaiškina, kodėl daugelyje sprendimų Teisingumo Teismas kai kuriuos veiksmus kvalifikavo kaip „viešą paskelbimą“, neužsimindamas apie pelno siekimą. Žr. 2014 m. vasario 13 d. Sprendimą *Svensson ir kt.* (C-466/12, EU:C:2014:76); 2014 m. vasario 27 d. Sprendimą *OSA* (C-351/12, EU:C:2014:110); 2017 m. lapkričio 29 d. Sprendimą *VCAST* (C-265/16, EU:C:2017:913); 2018 m. rugpjūčio 7 d. Sprendimą *Renckhoff* (C-161/17, EU:C:2018:634) ir 2019 m. gruodžio 19 d. Sprendimą *Nederlands Uitgeversverbond ir Groep Algemene Uitgevers* (C-263/18, EU:C:2019:1111).

⁷¹ Žr. generalinio advokato M. Szpunar išvadą byloje *Stim ir SAMI* (C-753/18, EU:C:2020:4, 43 ir 44 punktai).

⁷² Be to, pajamas iš reklamos, kurias gauna tokia platforma, kaip *YouTube*, lemia šios platformos populiarumas, naudojant ją visais įmanomais būdais. O tokie abonementai, kuriuos siūlo *Cyando*, suteikia įvairių pranašumų, susijusių ne tik su turinio parsisiuntimu, bet ir, atrodo, saugojimo galimybėmis. Tokiomis aplinkybėmis skiriamoji riba tarp „atlygio už paslaugą“ ir „atlygio už turinį“ man atrodo labai plona. Ir atvirkščiai, kaip Teisingumo Teismas konstatavo 2011 m. spalio 13 d. Sprendime *Airfield ir Canal Digitaal* (C-431/09 ir C-432/09, EU:C:2011:648, 80 punktas), visuomenės mokamas abonentinis mokestis palydovinės televizijos kanalų paketo teikėjui (neabejotinai) yra atlygis už prieigą prie palydoviniu ryšiu rodomų kūrinių.

⁷³ Žr. Sprendimą *Google France* 50–57 punktus ir 104 punktą.

90. Taip pat Sprendime *L'Oréal / eBay* Teisingumo Teismas, vėl nagrinėdamas bylą kaip didžioji kolegija, konstatavo, kad prekių ženklams tapačių žymenų naudojimas elektroninėse prekyvietėse pateikiamuose pasiūlymuose pirkti be šių prekių ženklų savininkų sutikimo reiškia draudžiamą šių ženklų naudojimą. Vis dėlto ir tokiu atveju juos draudžiamu būdu naudoja ne elektroninės prekyvietės valdytojas, o šiuos pasiūlymus pirkti paskelbė naudotojai. Kadangi šis valdytojas tik leidžia jo paslaugos naudotojams iškelti tokius pasiūlymus pirkti ir prireikus naudoti šiuos žymenis savo interneto svetainėje, jis pats nenaudoja šių žymenų⁷⁴.

91. Vis dėlto nepaneigiama, kad *eBay* nustato jos naudotojų (pardavėjų) skelbimų bendro pateikimo struktūrą ir yra įdiegusi paieškos funkciją. Šis valdytojas automatiškai rekomenduoja naudotojams (pirkėjams) pasiūlymus, kurie yra analogiški jų prieš tai peržiūrėtiems. Be to, valdytojų, kurie buvo nagrinėjami bylose, kuriose priimti sprendimai *Google France* ir *L'Oréal / eBay*, užmokestis priklauso nuo jų paslaugų naudotojų teikiamo turinio patrauklumo. *Google* už teikiamą *AdWords* paslaugą mokama pagal reklaminių nuorodų, kuriose naudojami skelbimus įdėjusių naudotojų pasirinkti raktiniai žodžiai, spustelėjimų skaičių⁷⁵. *eBay* atskaito tam tikrą procentinę dalį nuo sandorių, sudarytų pagal jos prekyvietėje skelbiamus pasiūlymus pirkti, vertės⁷⁶. Akivaizdu, kad Teisingumo Teismas nelaikė šių skirtingų aplinkybių lemiamomis ar reikšmingomis ir net nenurodė jų, pateikdamas sprendimo motyvus. Taigi man kyla klausimas, kodėl šiose bylose jos turi būti laikomos tokiomis svarbiomis, kaip teigia pagrindinės bylos ieškovai⁷⁷.

92. Atsižvelgdamas į visa tai, kas išdėstyta, siūlau Teisingumo Teismui į pirmuosius klausimus atsakyti taip, kad vaizdo įrašų dalijimosi platformos valdytojas ir failų įkėlimo ir dalijimosi platformos valdytojas neatlieka „viešo paskelbimo“ veiksmo, kaip jis suprantamas pagal Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalį, jeigu jų platformų naudotojas įkelia ten saugomą kūrinių.

93. Taigi šie valdytojai negali būti laikomi *tiesiogiai atsakingais* pagal Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalį, jeigu tretieji asmenys per jų platformas padaro saugomus kūrinius viešai prieinamus prieš tai negavę teisių turėtojų leidimo, jeigu netaikoma išimtis ar apribojimas. Ši išvada nereiškia, kad šiems valdytojams dėl to negali kilti *antrinė atsakomybė*. Vis dėlto šis klausimas turi būti nagrinėjamas atsižvelgiant į valstybių narių civilinės atsakomybės srityje numatytas taisykles, kurios turi atitikti Direktyvos 2000/31 14 ir 15 straipsniuose nustatytus apribojimus⁷⁸.

⁷⁴ Žr. Sprendimo *L'Oréal / eBay* 98–105 punktus. Tuo pačiu klausimu taip pat žr. 2020 m. balandžio 2 d. Sprendimą *Coty Germany* (C-567/18, EU:C:2020:267, 34–48 punktai).

⁷⁵ Žr. Sprendimo *Google France* 25 punktą.

⁷⁶ Žr. Sprendimo *L'Oréal / eBay* 28 ir 110 punktus.

⁷⁷ Be to, pagal analogiją 2012 m. vasario 16 d. Sprendime *SABAM* (C-360/10, EU:C:2012:85, visų pirma 27 ir 40 punktai) Teisingumo Teismas rėmėsi prielaida, kad socialinio tinklo platformos valdytojas tik teikia paslaugą, leidžiančią jos naudotojams viešai skelbti kūrinius, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalį. Nesuprantu, kodėl šioje byloje nagrinėjamu atveju reikėtų nukrypti nuo tokio požiūrio.

⁷⁸ Pagal analogiją žr. Sprendimo *Google France* 57 punktą; Sprendimo *L'Oréal / eBay* 104 punktą ir 2020 m. balandžio 2 d. Sprendimą *Coty Germany* (C-567/18, EU:C:2020:267, 49 punktas).

2. Dėl to, kad Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalyje nereglamentuojama asmenų, palengvinančių tretiesiems asmenims atlikti neteisėtus „viešo paskelbimo“ veiksmus, antrinė atsakomybė

94. Pirmiausia reikia priminti, kad Sprendime *GS Media* Teisingumo Teismas, prisilaikydamas to, ką jis konstatavo Sprendime *Svensson ir kt.*⁷⁹, konstatavo, kad hiperteksto saitų į kitoje interneto svetainėje neteisėtai paskelbtus kūrinius pateikimas gali būti laikomas „viešu paskelbimu“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalį. Iš esmės Teisingumo Teismas nusprendė, kad pateikdamas tokius saitus asmuo atlieka „neišvengiamą vaidmenį“, nes suteikia visuomenei „tiesioginę prieigą“ prie atitinkamų kūrinių. Vis dėlto toks saitų pateikimas laikytinas „viešu paskelbimu“ tik jeigu įrodoma, kad juos pateikęs asmuo *žinojo arba turėjo žinoti*, kad šie saitai suteikia prieigą prie internete neteisėtai paskelbtų kūrinių, ir kad toks žinojimas turi būti preziumuojamas, jeigu šis asmuo siekia pelno⁸⁰.

95. Be to, Sprendime *Stichting Brein I (Filmspeler)* Teisingumo Teismas konstatavo, kad prekyba multimedijos grotuvais, į kuriuos iš anksto buvo įdiegti papildiniai su hiperteksto nuorodomis, nusiunčiančiomis į interneto svetaines, kuriose „streaming“ būdu buvo neteisėtai transliuojami saugomi kūriniai, yra „viešas paskelbimas“. Toje byloje Teisingumo Teismas nusprendė, kad tokio grotuvo pardavėjas ne vien „teikė fizines priemones“, bet priešingai, atliko „neišvengiamą vaidmenį“ skelbiant kūrinius, nes be papildinių, kuriuos jis buvo iš anksto įdiegęs į tą grotuvą, jo pirkėjai „tik sunkiai galėtų pasinaudoti saugomais kūrinių“, nes visuomenė negali lengvai nustatyti atitinkamų *streaming* interneto svetainių. Be to, Teisingumo Teismas laikė svarbia aplinkybę, kad grotuvo pardavėjas *žinojo* apie tai, kad šie papildiniai leido *neteisėtą* prieigą prie internete transliuojamų kūrinių⁸¹.

96. Galiausiai Sprendime *Stichting Brein II (The Pirate Bay)* Teisingumo Teismas konstatavo, kad interneto platformos, kurioje saugomi jos naudotojų įkeliami torentų failai ir pateikiamos nuorodos į šiuos failus, leidžiančios šiems naudotojams dalytis saugomais kūrinių ir parsisiųsti juos *peer-to-peer* tinkle, pateikimas ir valdymas yra „viešas paskelbimas“. Teisingumo Teismas nusprendė, kad šios platformos administratoriai ne tik „teikė fizines priemones“, bet atliko „neišvengiamą vaidmenį“ padarant kūrinius prieinamus, nes platformoje jie siūlė įvairias priemones, tarp kurių buvo paieškos funkcija ir įkeliamų torentų failų katalogas, palengvinančias nustatyti šių failų buvimo vietą. Taigi be jų dalyvavimo „naudotojai negalėtų [šiais kūrinių] dalytis internete arba dalijimasis jais būtų bent jau gerokai sunkesnis“. Teisingumo Teismas dar pažymėjo, jog šios platformos administratoriai *žinojo* apie tai, kad apskritai šioje platformoje kūrinių dalijamasi *neteisėtai*⁸².

97. Iš esmės, kaip jau paaškinau šios išvados 56 punkte, kaip nurodyta Direktyvos 2001/29 23 konstatuojamojoje dalyje ir kaip yra ne kartą nusprendęs Teisingumo Teismas⁸³, „viešas paskelbimas“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalį, reiškia kūrinių *transliavimą* visuomenei. Šioje konstatuojamojoje dalyje taip pat patikslinta, kad ši

⁷⁹ 2014 m. vasario 13 d. sprendimas (C-466/12, EU:C:2014:76).

⁸⁰ Žr. Sprendimo *GS Media* 40–51 punktus.

⁸¹ Žr. Sprendimo *Stichting Brein I (Filmspeler)* 41–51 punktus.

⁸² Sprendimo *Stichting Brein II (The Pirate Bay)* 35–46 punktai.

⁸³ Visų pirma žr. 2011 m. spalio 4 d. Sprendimą *Football Association Premier League ir kt.* (C-403/08 ir C-429/08, EU:C:2011:631, 193 punktas); 2016 m. gegužės 31 d. Sprendimą *Reha Training* (C-117/15, EU:C:2016:379, 38 punktas) ir 2019 m. gruodžio 19 d. Sprendimą *Nederlands Uitgeversverbond ir Groep Algemene Uitgevers* (C-263/18, EU:C:2019:1111, 49 ir 62 punktai). 2011 m. lapkričio 24 d. Sprendime *Circul Globus București* (C-283/10, EU:C:2011:772, 40 punktas) Teisingumo Teismas taip pat konstatavo, kad Direktyvos 2001/29 1 straipsnio 3 dalis netaikoma veiksams, nesusijusiems su kūrinių „transliavimu“ ir „retransliavimu“.

nuostata netaikoma „jokiems kitiems veiksams“. Nors padarymo prieinamo atveju pakanka, kad nagrinėjamas asmuo suteiktų visuomenei prieigą prie kūrinio, ši prieiga, kaip pažymėjau šios išvados 57 punkte, turi suteikti *galimybę transliuoti* šį kūrinį visuomenės nario prašymu.

98. Vis dėlto, mano nuomone, nė vienas iš šioje išvados dalyje analizuotuose trijuose sprendimuose nagrinėtų veiksmų nereiškia kūrinio realaus ar potencialaus transliavimo visuomenei. Geriausias pavyzdys šiuo klausimu yra Sprendimas *Stichting Brein II (The Pirate Bay)*. Kadangi kūriniai, kuriais buvo dalijamasi *peer-to-peer* tinkle, nebuvo skelbiami ginčijamoje platformoje, jos administratoriai fiziškai negalėjo transliuoti jų visuomenei. Iš tikrųjų ši platforma tik *palengvino* jos naudotojų šiame tinkle vykdomas transliacijas⁸⁴. Tas pats buvo konstatuota ir sprendimuose *GS Media* bei *Stichting Brein I (Filmspeler)*. Tuose sprendimuose nagrinėtas ginčijamas hiperteksto saitų pateikimas ir multimedijos grotuvo pardavimas *palengvino* prieigą prie kūrinių, kurie buvo neteisėtai padaryti viešai prieinami nagrinėjamose interneto svetainėse⁸⁵.

99. Apibendrinant, mano nuomone, tuose sprendimuose Teisingumo Teismas į Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalies taikymo sritį įtraukė veiksmus, kurie nėra esamas ar potencialus kūrinio transliavimas, bet *palengvina* šį trečiųjų asmenų neteisėtai vykdomą transliavimą⁸⁶.

100. Be to, tuose sprendimuose Teisingumo Teismas į „viešo paskelbimo“ sąvoką įtraukė kriterijų, susijusį su *žinojimu apie neteisėtumą*. Vis dėlto, kaip teigia *Elsevier* ir Prancūzijos vyriausybė, ši sąvoka iš esmės neapima tokio kriterijaus. Nors Teisingumo Teismas nuosekliai konstatuoja, jog tokio „paskelbimo“ buvimui būtina, kad atitinkamas asmuo dalyvautų „labai gerai žinodamas savo elgesio pasekmes“, „sąmoningai“, „savanoriškai“ arba „tiksliai“⁸⁷, manau, kad šiais skirtingais žodžiais iš esmės siekiama parodyti, kad, kaip jau paaiškinau šios išvados 72 punkte, minėta sąvoka reiškia *norą transliuoti* kūrinį visuomenei⁸⁸. Šis klausimas *a priori* skiriasi nuo klausimo, ar asmuo, kuris „viešai skelbia“ kūrinį be jo autoriaus leidimo, žino, kad toks „paskelbimas“ yra iš esmės neteisėtas.

101. Kaip paaiškinau šios išvados 64 punkte, pagal Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalį „viešo paskelbimo“ buvimas, turint omenyje pirmesniame šios išvados punkte nurodytą niuansą, paprastai laikomas *objektyvia aplinkybe*. Teisėtas ar neteisėtas šio „paskelbimo“ pobūdis iš esmės priklauso ne nuo skelbiančio asmens žinojimo, o iš esmės nuo to, ar autorius leido tokį „paskelbimą“⁸⁹. Vis dėlto į šio asmens žinojimą atsižvelgiama skiriant sankcijas ir nustatant žalą, kurią jam gali tekti atlyginti. Visų pirma iš Direktyvos 2004/48 13 straipsnio darytina išvada, kad

⁸⁴ Patikslinu, kad *peer-to-peer* tinklo naudotojų atsakomybė pagal Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalį dabar nagrinėjama byloje *M.I.C.M.*, C-597/19.

⁸⁵ Hiperteksto saitų klausimas nėra šios išvados dalykas. Teisingumo Teismas turės galimybę dar kartą nagrinėti šį klausimą byloje *VG Bild-Kunst*, C-392/19, kuri dar nagrinėjama.

⁸⁶ Šiuo klausimu žr. generalinio advokato M. Wathelet išvadą byloje *GS Media* (C-160/15, EU:C:2016:221, 54–61 punktai). Be to, Sprendimo *Stichting Brein II (The Pirate Bay)* 26 punkte Teisingumo Teismas iš dalies pakeitė pradinę sąvokos „neišvengiamas vaidmuo“ apibrėžtį ir nuo šiol ši sąvoka suprantama taip, kad asmuo, „labai gerai žinodamas savo elgesio pasekmes, įsikiša ir suteikia savo klientams prieigą prie saugomo kūrinio, ir būtent tuomet, kai, nesant tokio įsikišimo, šie klientai iš esmės negalėtų arba sunkiai galėtų pasinaudoti skelbiamu kūrinium“ (išskirta mano).

⁸⁷ Žr., be kita ko, 2006 m. gruodžio 7 d. Sprendimą *SGAE* (C-306/05, EU:C:2006:764, 42 punktas); 2011 m. spalio 4 d. Sprendimą *Football Association Premier League ir kt.* (C-403/08 ir C-429/08, EU:C:2011:631, 194 punktas); 2012 m. kovo 15 d. Sprendimą *SCF* (C-135/10, EU:C:2012:140, 91 ir 94 punktai) ir 2014 m. vasario 27 d. Sprendimą *OSA* (C-351/12, EU:C:2014:110, 26 punktas).

⁸⁸ Taigi atsitiktinė kūrinio vieša transliacija, pavyzdžiui, privačiame bute dideliu garsu per garso kolonėles grojamas muzikos kūrinys, kurį praeiviai girdi iš gatvės, nėra „viešas paskelbimas“. Savanoriškas paskelbimo pobūdis nustatomas remiantis objektyviomis aplinkybėmis, susijusiomis su pačiu nagrinėjamo asmens dalyvavimo pobūdžiu. Tai paaiškina, kodėl, nepaisant sprendimų *GS Media*, *Stichting Brein I (Filmspeler)* ir *Stichting Brein II (The Pirate Bay)*, Teisingumo Teismas niekada atskirai nenagrinėjo šio klausimo ir pagrįstai pateikė jį kaip neatsiejamą nuo nagrinėjamo asmens „neišvengiamo vaidmens“.

⁸⁹ Pagal analogiją žr. generalinio advokato M. Campos Sánchez-Bordona išvadą byloje *Stichting Brein* (C-527/15, EU:C:2016:938, 71 punktas).

asmuo, kuris pažeidė intelektualinės nuosavybės teisę *žinodamas arba turėdamas pakankamą pagrindą žinoti* apie tai, privalo teisės turėtojų atlyginti žalą, kuri atitiktų faktiškai jo patirtus nuostolius dėl pažeidimo. Ir atvirkščiai, jeigu asmuo padaro tokį pažeidimą *nežinodamas arba neturėdamas pakankamo pagrindo žinoti apie jį*, pasekmės gali būti švelnesnės, įpareigojant jį grąžinti gautą pelną arba sumokėti iš anksto nustatytą žalos atlyginimą⁹⁰.

102. Atsižvelgiant į tai, jeigu asmuo, visų pirma tarpinis paslaugų teikėjas, sąmoningai palengvina tretiesiems asmenims atlikti neteisėtus „viešo paskelbimo“ veiksmus, akivaizdu, kad tai yra smerktinas elgesys. Vis dėlto bendrai pripažįstama, kad tai yra *antrinės atsakomybės* klausimas, kurį reglamentuoja valstybių narių numatytos civilinės atsakomybės taisyklės⁹¹. Be to, šiai antrinei atsakomybei už trečiųjų asmenų padarytus autorių teisių pažeidimus kilti paprastai reikalaujama subjektyvaus elemento, pavyzdžiui, žinojimo apie neteisėtumą arba tyčios⁹².

103. Vis dėlto, mano nuomone, kadangi Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalyje suderinamas materialinis „viešo paskelbimo“ teisės turinys, joje nustatomi veiksmai, kuriuos apima ši išimtinė teisė, ir šiuo aspektu – *pirminė atsakomybė*, tenkanti neteisėtai šiuos veiksmus atliekantiems asmenims. Vis dėlto šios nuostatos tekste ar kitose šios direktyvos nuostatose nėra jokios informacijos, kuri rodytų, kad ja siekiama reglamentuoti *antrinės atsakomybės* klausimus⁹³. Juo labiau jeigu Sąjungos teisės aktų leidėjas pageidauja, kad šiems klausimams būtų taikomi jo priimami aktai, jis tai tiksliai nurodo⁹⁴.

104. Dėl šių priežasčių pritariu išlygoms dėl motyvų, kuriuos Teisingumo Teismas nurodė sprendimuose *GS Media*, *Stichting Brein I (Filmspeler)* ir *Stichting Brein II (The Pirate Bay)*. Neatsižvelgiant į tai, ar yra pageidautina, kad Sąjungos lygmeniu būtų vienas sprendimas, susijęs su asmenų, sąmoningai palengvinančių tretiesiems asmenims atlikti neteisėtus veiksmus, elgesiu,

⁹⁰ Be to, kai kurios iš Direktyvoje 2004/48 numatytų priemonių yra tik už veiksmus, atliktus siekiant komercinių tikslų, išskyrus *veiksmus, kuriuos padaro sąžiningai veikiantys galutiniai vartotojai*. Žr. šios direktyvos 14 konstatuojamąją dalį, 6 straipsnio 2 dalį, 8 straipsnio 1 dalį ir 9 straipsnio 2 dalį.

⁹¹ Vokietijoje atsakomybė už bendrininkavimą numatyta *Bürgerliches Gesetzbuch* (Civilinis kodeksas, toliau – BGB) 830 straipsnyje (šiuo klausimu žr. penktųjų ir šeštųjų prejudicinių klausimų analizę šioje išvadoje). Jungtinėje Karalystėje leidimas, priemonių įgyjimas arba skatinimas daryti pažeidimą laikomas deliktu (*tort*) (žr. Arnold, R., ir Davies, P. S., „Accessory liability for intellectual property infringement: the case of authorisation“, *Law Quarterly Review*, Nr. 133, 2017, p. 442–468). Pagal analogiją dėl JAV taip pat žr. taisyklės dėl „contributory infringement“ (žr. Ginsburg, J.C., „Separating the Sony Sheep from the Grokster Goats: Reckoning the Future Business Plans of Copyright-Dependent Technology Entrepreneurs“, *Arizona Law Review*, vol. 50, 2008, p. 577–609).

⁹² Žr., be kita ko, Leistner, M., „Copyright law on the internet in need of reform: hyperlinks, online platforms and aggregators“, *Journal of Intellectual Property Law & Practice*, 2017, vol. 12, Nr. 2, p. 136–149; Angelopoulos, C., „Communication to the public and accessory copyright infringement“, *Cambridge Law Journal*, 2017, vol. 76, Nr. 3, p. 496–499; Koo, J., *op. cit.*, p. 117; taip pat Ohly, A., „The broad concept of „communication to the public“ in recent CJEU judgments and the liability of intermediaries: primary, secondary or unitary liability?“, *Journal of Intellectual Property Law & Practice*, 2018, vol. 13, Nr. 8, p. 664–675.

⁹³ Vis dėlto išskyrus taisykles, susijusias su teismo draudimais tarpininkams, numatytais Direktyvos 2001/29 8 straipsnio 3 dalyje (žr. mano pateiktą ketvirtųjų prejudicinių klausimų analizę).

⁹⁴ Daugelyje direktyvų yra straipsnis, kuriame valstybės narės įpareigojamos kurstymą daryti pažeidimą, dalyvavimą darant veiką arba prisidėjimą prie veikos, už kurią jos baudžia, reglamentuoti kaip pažeidimą. Žr., be kita ko, 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/93/ES dėl kovos su seksualine prievarta prieš vaikus, jų seksualiniu išnaudojimu ir vaikų pornografija, kuria pakeičiamas Tarybos pamatinis sprendimas 2004/68/TVR (OL L 335, 2011, p. 1), 7 straipsnis; 2013 m. rugpjūčio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/40/ES dėl atakų prieš informacines sistemas, kuria pakeičiamas Tarybos pamatinis sprendimas 2005/222/TVR (OL L 218, 2013, p. 8), 8 straipsnis; 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/57/ES dėl baudžiamųjų sankcijų už manipuliavimą rinka (Manipuliavimo rinka direktyva) (OL L 173, 2014, p. 179) 6 straipsnis; 2017 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2017/1371 dėl kovos su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu baudžiamosios teisės priemonėmis (OL L 198, 2017, p. 29) 5 straipsnis; 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2018/1673 dėl kovos su pinigų plovimu baudžiamosios teisės priemonėmis (OL L 284, 2018, p. 22) 4 straipsnis.

ir nors toks vienodumas padėtų užtikrinti aukštą autorių teisių apsaugos lygį, mano nuomone, dabartinėje Sąjungos teisėje tai nenumatyta⁹⁵. Sąjungos teisės aktų leidėjui tektų įtraukti antrinės atsakomybės reglamentavimą į Sąjungos teisę.

105. Esu tikras, kad už hiperteksto saitų, kurie nusiunčia į interneto svetainėje neteisėtai skelbiamus kūrinius, pateikimą labai gerai žinant apie šį neteisėtumą, už tokio grotuvo, kaip „Filmspeler“, pardavimą ir už tokios platformos, kaip „Pirate Bay“, valdymą neabejotinai turi būti baudžiama. Vis dėlto norint pasiekti tokį rezultatą nebūtina, kad šie veiksmai patektų į Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalies taikymo sritį. Mano nuomone, klausimas dėl šių veiksmų gali ir turi būti sprendžiamas pagal valstybių narių civilinę arba baudžiamąją teisę. Taigi dėl mano siūlomo aiškinimo autoriai šiuo klausimu nelieta nuskriausti.

106. Taip pat primenu, kad sprendimuose *Google France* ir *L'Oréal / eBay* Teisingumo Teismas nusprendė prekių ženklų srityje neišplėsti pirminės atsakomybės taikymo srities, įtraukiant tarpininkų veiksmus, kuriais jie gali prisidėti prie jų paslaugų naudotojų padarytų prekių ženklų pažeidimų. Teisingumo Teismas pagrįstai nusprendė, kad šis klausimas turi būti sprendžiamas pagal valstybėse narėse numatytas civilinės atsakomybės taisykles ir laikantis Direktyvoje 2000/31 nustatytų apribojimų⁹⁶. Taigi man kyla klausimas dėl to, ar nuo tokio požiūrio būtina nukrypti autorių teisės srityje, nes abiejose šiose srityse Sąjungos teisės aktų derinimo lygis yra analogiškas ir jais siekiama to paties tikslo – aukšto lygio intelektualinės nuosavybės apsaugos.

3. Papildomai dėl to, ar tokie valdytojai, kaip „YouTube“ ir „Cyando“, sąmoningai palengvina tretiesiems asmenims atlikti neteisėtus veiksmus

107. Jeigu Teisingumo Teismas šiose bylose nuspręstų taikyti sprendimuose *GS Media*, *Stichting Brein I (Filmspeler)* ir *Stichting Brein II (The Pirate Bay)* naudotą analizės sistemą, nepaisant pirmesnėje šios išvados dalyje nurodytų išlygų, papildomai išnagrinėsiu šias bylas, atsižvelgdamas į šią sistemą.

108. Kaip suprantu minėtus sprendimus, asmens dalyvavimas viešai transliuojant kūrinį, išskyrus atvejį, kai jis, priėmęs sprendimą dėl šios transliacijos, atlieka patį „viešo paskelbimo“ veiksmą, turi būti prilyginamas tokiam „paskelbimo“ veiksmui, jeigu yra įvykdyti du kriterijai.

109. *Pirma*, toks asmuo turi atlikti „neišvengiamą vaidmenį“ taip transliuojant kūrinį. Kaip buvo pripažinta minėtuose sprendimuose, šis „vaidmuo“ yra akivaizdus, jeigu asmuo palengvina tokią transliaciją⁹⁷. Šioje byloje nagrinėjamu atveju akivaizdu, kad šis kriterijus yra tenkinamas, kalbant apie tokius valdytojus, kaip *YouTube* ir *Cyando*.

110. *Antra*, asmens dalyvavimas turi būti „sąmoningas“, t. y. jis turi žinoti apie paskelbimo, kurį palengvina, neteisėtumą. Kur kas mažiau aišku, kaip šis kriterijus turi būti aiškinamas šiose bylose. Visa problema ta, kad Sąjungos teisėje nėra jokio reglamentavimo, susijusio su šiuo subjektyviuoju elementu. Taigi galiu tik spekuliuoti, remdamasis gairėmis, kylančiomis iš sprendimų *GS Media*, *Stichting Brein I (Filmspeler)* ir *Stichting Brein II (The Pirate Bay)*,

⁹⁵ Žr. generalinio advokato M. Poiarės Maduro išvadą sujungtose bylose *Google France ir Google* (C-236/08–C-238/08, EU:C:2009:569, 48 punktas); generalinio advokato N. Jääskinen išvadą byloje *L'Oréal ir kt.* (C-324/09, EU:C:2010:757, 55 ir 56 punktai) ir generalinio advokato M. Szpunar išvadą byloje *Stichting Brein* (C-610/15, EU:C:2017:99, 3 punktas).

⁹⁶ Žr. Sprendimo *Google France* 57 punktą ir Sprendimo *L'Oréal / eBay* 104 punktą.

⁹⁷ Šiuo klausimu žr. Sprendimo *Stichting Brein I (Filmspeler)* 41 ir 42 punktus ir Sprendimo *Stichting Brein II (The Pirate Bay)* 26, 34, 36 ir 37 punktus. Dėl „neišvengiamo vaidmens“ sąvokos, kaip ji, mano nuomone, suprantama kituose Teisingumo Teismo sprendimuose, žr. šios išvados 72 punktą.

nacionaline jurisprudencija antrinės atsakomybės srityje ir logika, kuria grindžiamos sąlygos, kurias turi tenkinti tarpiniai paslaugų teikėjai pagal Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalies a ir b punktus, kad jiems būtų taikomas šioje nuostatoje numatytas atleidimas nuo atsakomybės⁹⁸.

111. Šiuo klausimu man atrodo, kad, kaip nurodo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas ir kaip teigia Komisija, galima gana nesunkiai daryti išvadą, kad toks valdytojas, kaip *YouTube* ar *Cyando*, „sąmoningai“ dalyvauja neteisėtai „viešai skelbiant“ konkretų kūrinių per jo platformą, jeigu jis žino arba turėjo žinių apie failo su nagrinėjamu kūriniu buvimą, visų pirma, jeigu šiam valdytojui buvo pranešta apie jį, ir jeigu jis skubiai nesiėmė veiksmų nuo tada, kai apie tai sužinojo, kad pašalintų šį failą arba padarytų jį neprieinamą⁹⁹. Iš tiesų tokiu atveju galima pagrįstai teigti, kad nesiimdamas veiksmų, nors turėjo galimybę jų imtis, valdytojas pritaria tokiam neteisėtam „paskelbimui“ arba elgiasi akivaizdžiai aplaidžiai dėl šio neteisėto paskelbimo. Mano nuomone, tai, kokiomis aplinkybėmis valdytojas sužino arba gauna žinių apie tai ir ar atitinkamu atveju jis elgėsi „tinkamai“, turi būti nustatyta atsižvelgiant į tuos pačius principus, kurie taikomi Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose numatytais sąlygomis¹⁰⁰.

112. Vis dėlto, kaip ir Komisija, ir priešingai nei F. Peterson, *Elsevier* ir Vokietijos bei Prancūzijos vyriausybės, laikausi nuomonės, kad žinojimas apie neteisėtumą negali būti *preziumuojamas*, motyvuojant tuo, kad nagrinėjamas valdytojas siekia pelno.

113. Žinoma, Sprendime *GS Media* Teisingumo Teismas konstatavo, kad jeigu asmuo, interneto svetainėje pateikiantis hiperteksto saitus, kurie nusiunčia į kitoje interneto svetainėje be jų autoriaus leidimo skelbiamus saugomus kūrinius, daro tai komerciniais tikslais, reikia preziumuoti (šią prezumpciją galima paneigti), kad jie pateikti žinant apie tai, kad šie kūriniai yra saugomi ir kad nėra autorių teisių turėtojo sutikimo¹⁰¹. Vis dėlto, nors atrodo, kad paskesnėje savo jurisprudencijoje Teisingumo Teismas nusprendė, kad ši pozicija taikoma tik hiperteksto saitų klausimui¹⁰², manau, kad šioje byloje nagrinėjamu atveju tokia prezumpcija negali būti taikoma bet kuriuo atveju.

114. Byloje, kurioje priimtas Sprendimas *GS Media*, nagrinėtos interneto svetainės valdytojas pats pateikė ginčijamas nuorodas. Taigi jis žinojo apie turinį, į kurį siuntė šios nuorodos. Kaip teigia *Cyando*, ši aplinkybė buvo faktinės prezumpcijos pagrindas. Tuo remdamasis Teisingumo Teismas galėjo reikalauti, kad šis valdytojas, prieš pateikdamas šias nuorodas, atliktų „reikiamus patikrinimus“, siekdamas įsitikinti, kad tai nėra saugomi kūriniai, neteisėtai skelbiami interneto svetainėje, į kurią siuntė šios nuorodos¹⁰³.

⁹⁸ Nors Teisingumo Teismas siekia išlaikyti žinojimo apie neteisėtumą kriterijų, kiek tai susiję su „viešo paskelbimo“ sąvoka pagal Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalį, jis turės vadovautis iš Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalies kylančiais principais, antraip susiklostytų šios išvados 20 išnašoje nurodyta situacija, kai paslaugų teikėjas būtų atsakingas pagal pirmąją nuostatą, bet atleistas nuo atsakomybės pagal antrąją.

⁹⁹ Žr. generalinio advokato M. Szpunar išvadą byloje *Stichting Brein* (C-610/15, EU:C:2017:99, 51 ir 52 punktai) ir pagal analogiją Sprendimo *GS Media* 49 punktą.

¹⁰⁰ Šiais klausimais darau nuorodą į mano atliktą trečiųjų prejudicinių klausimų analizę. Vis dėlto reikia patikslinti, kad „žinojimas“ (susijęs su Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalies a punkto pradžia, pagal kurią „a) teikėjas <...> [žino] apie faktus ar aplinkybes, rodančias, kad verčiamasi neteisėta veikla arba teikiama neteisėta informacija“) atitinka Sprendimo *GS Media* 49 punkte išreikštą mintį, kad asmuo yra atsakingas, jeigu jis „turėjo žinoti“, kad palengvina neteisėtą skelbimą.

¹⁰¹ Žr. Sprendimo *GS Media* 51 punktą.

¹⁰² Sprendimo *Stichting Brein I (Filmspeler)* 49 punkte Teisingumo Teismas užsiminė apie prezumpciją, padarytą Sprendime *GS Media*. Vis dėlto, nors nagrinėjamas multimedijos grotuvas buvo parduodamas siekiant pelno, iš tikrųjų jis netaikė šios prezumpcijos. Be to, ir Sprendime *Stichting Brein II (The Pirate Bay)* Teisingumo Teismas nesirėmė šia prezumpcija.

¹⁰³ Žr. Sprendimo *GS Media* 51 punktą.

115. Vis dėlto primenu, kad iš esmės turinį įkelia ne platformos valdytojas. Jeigu šiomis aplinkybėmis būtų taikoma pozicija, kurios laikytasi Sprendime *GS Media*, tai reikštų prezumpciją, kad šis valdytojas (nes apskritai jis siekia pelno) ne tik žinojo apie visus jo serveryje esančius failus, bet ir apie galimai neteisėtą jų pobūdį, ir jam tektų pareiga paneigti šią prezumpciją, įrodant, kad jis atliko „reikiamus patikrinimus“. Vis dėlto manau, kad toks sprendimas reikštų bendros pareigos nustatymą tokiam valdytojui stebėti saugomą informaciją ir aktyviai domėtis neteisėtą veiklą atskleidžiančiais faktais ar aplinkybėmis, nesilaikant šiuo tikslu Direktyvos 2000/31 15 straipsnio 1 dalyje nustatyto draudimo¹⁰⁴.

116. Dabar lieka išnagrinėti, ar, kaip teigia F. Peterson, *Elsevier* ir Prancūzijos vyriausybė, tokie valdytojai, kaip *YouTube* ir *Cyando*, galėtų būti laikomi atsakingi, jeigu jie *bendrai ir abstrakčiai žinojo* apie tai, kad jų platformas naudoja (be kita ko) tretieji asmenys, siekdami neteisėtai internete dalytis saugomais kūrinių.

117. Šis klausimas yra labai sudėtingas. Daugybė prekių ar paslaugų, pavyzdžiui, tokiose platformose, kaip *YouTube* ir *Uploaded*, gali būti naudojamos ir teisėtai, netgi socialiai skatintiniais tikslais, ir neteisėtai tikslais. Mano supratimu, negalima tokios prekės tiekėjo ar paslaugos teikėjo laikyti atsakingu už trečiųjų asmenų atliekamą neteisėtą naudojimą, motyvuojant vien tuo, kad jis žinojo apie šį naudojimą ar jį įtarė. Taip žemai nuleista atsakomybės kartelė galėtų atgrasyti nuo tokių prekių ar paslaugų gamybos ir pardavimo, tad nuo to nukentėtų teisėti jų naudotojai ir atitinkamai būtų trukdoma vystyti panašias arba inovatyvias prekes ir paslaugas¹⁰⁵.

118. Vien ta aplinkybė, kad teikėjas gauna pelną iš tokio neteisėto naudojimo, taip pat negali būti lemiamą. Šiuo klausimu F. Peterson, *Elsevier* ir Prancūzijos vyriausybė pabrėžė, kad *YouTube* yra finansuojama, be kita ko, iš šioje platformoje skelbiamos reklamos, kad jos gaunamos pajamos iš reklamos yra tuo didesnės, kuo patrauklesnis turinys skelbiamas šioje platformoje, ir kad „bendrai pripažįstama“, kad „daugeliu atvejų“ į šią platformą įkeliami saugomi kūrinių, negavus jų autorių sutikimo. Tokia logika man atrodo pernelyg supaprastinta, kalbant apie tokią platformą, kaip *YouTube*¹⁰⁶, be to, pažymėtina, kad pajamos, gaunamos iš šioje platformoje nediferencijuotai skelbiamos reklamos, priklauso bendrai nuo lankymosi joje dažnumo tiek naudojant ją teisėtai, tiek neteisėtai. Vis dėlto kiekvienas prekės ar paslaugos, kuri gali būti naudojama ir teisėtai, ir neteisėtai, teikėjas neišvengiamai gaus pelno dalį iš naudotojų, perkančių arba naudojančių šias prekes ar paslaugas neteisėtais tikslais. Taigi reikia įrodyti kitas aplinkybes.

¹⁰⁴ Žr. generalinio advokato M. Szpunar išvadą byloje *Stichting Brein* (C-610/15, EU:C:2017:99, 52 punktą). Iki šiol Teisingumo Teismas yra patikslinęs Direktyvos 2000/31 15 straipsnio 1 dalyje nustatytas ribas, kiek tai susiję su teismo įpareigojimais, kurie gali būti nustatomi paslaugų teikėjui, saugančiam jo paslaugos naudotojų pateiktą informaciją (žr., be kita ko, Sprendimo *L'Oréal / eBay* 139 punktą). Mano nuomone, į šią nuostatą reikia atsižvelgti ne tik dėl šių teismo įpareigojimų klausimo. Iš tiesų negalima pritarti tokiam Sąjungos teisės aiškinimui, pagal kurį toks įpareigojimas tokiam paslaugų teikėjui būtų *nustatomas ex ante*. Be to, net darant prielaidą, kad Teisingumo Teismas, išnagrinėjęs antruosius prejudicinius klausimus, nuspręstų, kad tokie valdytojai, kaip *YouTube* ar *Cyando*, nepatenka į šios direktyvos 14 ir 15 straipsnių taikymo sritį, bendra stebėjimo ir aktyvaus domėjimosi pareiga būtų nesuderinama su kitomis Sąjungos teisės nuostatomis (žr. šios išvados F dalį).

¹⁰⁵ Žr. Supreme Court of the United States, *Sony Corp. of America v. Universal City Studios Inc.*, 464 US 417 (1984). Byloje, kurioje priimtas šis sprendimas, teisių turėtojai reikalavo *Sony* antrinės atsakomybės už vaizdo grotuvo „Betamax“ gamybą, motyvuodami tuo, kad ši bendrovė, naudodama šį vaizdo grotuvą, teikė tretiesiems asmenims priemonės daryti autorių teisių pažeidimus (be kita ko, neteisėtai kopijuoti transliuojamas programas) ir kad ji turėjo pagrindą žinoti, kad tokie pažeidimai daromi. Vis dėlto ieškinys buvo atmestas remiantis tuo, kad nors minėtas vaizdo grotuvas galėjo būti naudojamas neteisėtu būdu, jis taip pat galėjo būti naudojamas daugeliu teisėtų būdų.

¹⁰⁶ Šiuo klausimu pažymiu, kad nors *YouTube* tikrai naudinga tai, kad jos platformoje dalijamasi populiariais kūrinių, pavyzdžiui, televizijos programomis, filmais arba žinomų atlikėjų muzikos klipais, dažnai jie šioje platformoje būna teisėtai. Iš tiesų, kaip nurodė *Google*, ir niekas jai neprieštaravo, turinį *YouTube* skelbia daug turinio teikėjų ir teisių turėtojų. Be to, *Google* teigimu (jai taip pat niekas dėl to neprieštaravo), *YouTube* suteikia prieigą prie kultūrinio, informacinio ir mokomojo turinio, sukurto naudotojų, kurie patys yra patrauklūs (žr. šios išvados 43 punktą).

119. Šiuo klausimu nereikia pamiršti antrinės atsakomybės sistemos tikslo. Kaip matyti iš šios išvados 117 punkto, mano nuomone, tokia sistema turi būti siekiama atgrasyti nuo autorių teisių pažeidimus palengvinančio elgesio, kartu neatgrasant nuo inovacijų ir nekludant potencialiai teisėtai naudoti šių prekių ar paslaugų, kurios gali būti naudojamos ir neteisėtais tikslais.

120. Šiomis aplinkybėmis, kaip teigia Suomijos vyriausybė, paslaugų teikėjo atsakomybė, mano nuomone, gali kilti nesant reikalo įrodyti, kad jis žinojo ar turėjo žinių apie konkretų autorių teisių pažeidimą, jeigu įrodoma, kad šis paslaugų teikėjas, teikdamas savo paslaugą, turėjo *ketinimą* palengvinti tretiesiems asmenims daryti tokius pažeidimus. Manau, kad sprendimai *Stichting Brein I (Filmspeler)* ir *Stichting Brein II (The Pirate Bay)* turi būti suprantami būtent taip. Pirmajame iš jų Teisingumo Teismas pažymėjo, kad „Filmspeler“ pardavėjas bendrai žinojo apie tai, kad šis grotuvas galėjo būti naudojamas neteisėtais tikslais¹⁰⁷. Antrajame iš šių sprendimų Teisingumo Teismas pažymėjo, kad platformos *The Pirate Bay* administratoriai bendrai žinojo, kad ji palengvina prieigą prie kūrinių, kuriais dalijamasi prieš tai negavus jų autorių leidimo, ir kad bet kuriuo atveju jie negalėjo apie tai nežinoti, atsižvelgiant į tai, kad labai daug šioje platformoje esančių torrentų failų buvo pateikiama nuoroda į tokius kūrinius¹⁰⁸. Vis dėlto bylose, kuriose priimti šie sprendimai, šie asmenys *atvirai išreiškė ketinimą* naudojant jų grotuvą arba platformą palengvinti tretiesiems asmenims neteisėtą „viešo paskelbimo“ veiksmų atlikimą¹⁰⁹.

121. Šioje byloje nagrinėjamu atveju nei *YouTube*, nei *Cyando* atvirai neskaitina neteisėtai naudoti jų platformų. Vis dėlto F. Peterson ir *Elsevier* teigia, kad šie valdytojai turi būti laikomi atsakingi, *atsižvelgiant į tai, kaip jie organizuoja savo paslaugas*. Primenu, kad šiuo aspektu pagrindinės bylos ieškovai remiasi tokia logika: pirma, šie valdytojai sąmoningai nekreipė dėmesio į neteisėtą jų platformų naudojimą (leisdami jų naudotojams automatiškai ir be išankstinės kontrolės skelbti jose turinį), antra, jie skatino šiuos naudotojus neteisėtai naudoti jų platformas ir, trečia, jie elgėsi aplaidžiai tokio naudojimo atžvilgiu (nes nevykdė įpareigojimų elgtis rūpestingai, neatlikdami išankstinės įkeliamo turinio kontrolės)¹¹⁰.

122. Pirmiausia reikia atkreipti dėmesį į kelis aspektus. Mano nuomone, valdytojas negali būti laikomas atsakingas dėl sąmoningo dėmesio nekreipimo ar aplaidumo, motyvuojant vien tuo, kad jis leidžia savo platformos naudotojams automatiškai skelbti turinį joje ir bendrai netikrina šio turinio prieš jį įkeliant. Pirma, negalima pagrįstai teigti, kaip tai daro *Elsevier*, kad šitaip organizuodamas savo platformos veiklą šis valdytojas tiesiog siekia išvengti bet kokios atsakomybės¹¹¹. Antra, pagal Direktyvos 2000/31 15 straipsnį iš tokio paslaugų teikėjo neleidžiama reikalauti, kad jis bendrai ir abstrakčiai stebėtų saugomą informaciją ir aktyviai domėtusi neteisėta veikla savo serveriuose. Taigi to, kad jis neatlieka tokio bendro stebėjimo, negalima laikyti sąmoningu dėmesio nekreipimu ar aplaidumu¹¹². Be to, ir apskritai, išskyrus šios išvados

¹⁰⁷ Šiuo klausimu žr. Sprendimo *Stichting Brein I (Filmspeler)* 50 punktą.

¹⁰⁸ Žr. Sprendimo *Stichting Brein II (The Pirate Bay)* 45 punktą.

¹⁰⁹ Žr. Sprendimo *Stichting Brein I (Filmspeler)* 18 ir 50 punktus ir Sprendimo *Stichting Brein II (The Pirate Bay)* 45 punktą. Kaip paaiškinsiu analizuodamas trečiuosius prejudicinius klausimus, mano nuomone, interneto paslaugų teikėjas, turintis tokį ketinimą, taip pat praranda galimybę būti atleistas nuo atsakomybės Direktyvos 2000/31 12–14 straipsniuose numatyta tvarka. Pagal analogiją žr. *Supreme Court of the United States (JAV Aukščiausiasis Teismas)* sprendimą *MGM Studios Inc. v Grokster Ltd.*, 545 US 913, 2005. Tame sprendime dvi bendrovės, teikusios programinę įrangą, kuri leido dalytis failais *peer-to-peer* tinkle, buvo pripažintos atsakingomis už autorių teisių pažeidimus, kuriuos padarė šios programinės įrangos naudotojai, nes jos atvirai reklamavo galimą neteisėtą jos naudojimą.

¹¹⁰ Žr. šios išvados 63 punktą.

¹¹¹ Iš tiesų *Elsevier* turi omenyje atsakomybę, tenkančią „tradicinio“ turinio teikėjams, kurie atrinka jų transliuojamą turinį. Vis dėlto, kaip siekiau įrodyti, platformų vaidmuo yra kitoks.

¹¹² Kartoju, kad jeigu Teisingumo Teismas nuspręstų, kad tokie valdytojai, kaip *YouTube* ir *Cyando*, nepatenka į Direktyvos 2000/31 14 ir 15 straipsnių taikymo sritį, tai nebūtų leidžiama pagal kitas Sąjungos teisės nuostatas.

111 punkte nurodytą situaciją, vien paslaugų teikėjo aplaidumo neturėtų pakakti siekiant įrodyti, kad jis dalyvauja „sąmoningai“ siekdamas palengvinti jo paslaugos naudotojams daryti autorių teisių pažeidimus.

123. Tokiomis aplinkybėmis, mano supratimu, tai, kaip paslaugų teikėjas organizuoja savo paslaugą, tam tikromis aplinkybėmis tikrai gali rodyti „sąmoningą“ jo dalyvavimą šios paslaugos naudotojams atliekant neteisėtus „viešo paskelbimo“ veiksmus, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalį, kaip Teisingumo Teismas yra išaiškinęs ją sprendimuose *GS Media*, *Stichting Brein I (Filmspeler)* ir *Stichting Brein II (The Pirate Bay)*. Taip yra tuo atveju, jeigu šios paslaugos savybės atskleidžia nagrinėjamo paslaugų teikėjo nesąžiningumą, kuris gali virsti sąmoningu tokių autorių teisių pažeidimų skatinimu arba sąmoningu dėmesio nekreipimu¹¹³.

124. Mano nuomone, šiuo tikslu reikia patikrinti, pirma, ar nagrinėjamos paslaugos savybės galima objektyviai paaiškinti ir ar jos suteikia pridėtinę vertę, jeigu ši paslauga naudojama teisėtai, ir, antra, ar paslaugų teikėjas ėmėsi pagrįstų priemonių, siekdamas neleisti neteisėtai naudoti šią paslaugą¹¹⁴. Dėl pastarojo aspekto pažymėtina, jog negalima tikėtis, kad paslaugų teikėjas prieš įkėlimą bendrai tikrins visus failus, kuriuos ketina skelbti jo paslaugos naudotojai (tai yra Direktyvos 2000/31 15 straipsnio 1 dalies įpareigojimas). Manau, kad antrąją šio kriterijaus dalį turėtų sudaryti paslaugų teikėjams skirta gynybos priemonė. Šiuo aspektu tai, kad paslaugų teikėjas apskritai rūpestingai vykdo iš šios direktyvos 14 straipsnio 1 dalies b punkto kylantį pašalinimo įpareigojimą arba galimus įpareigojimus, kurie atitinkamu atveju jam nustatomi teismo, arba tai, kad šis paslaugų teikėjas savanoriškai įgyvendino kitas priemones, labiau rodo jo sąžiningumą.

125. Šioje byloje nagrinėjamu atveju nacionalinis teismas turės taikyti šį kriterijų tokiems valdytojams, kaip *YouTube* ir *Cyando*. Vis dėlto atrodo naudinga šiuo klausimu pateikti jam tam tikras gaires.

126. *Pirma*, mano nuomone, mažai tikėtina, kad, atsižvelgiant į tokios platformos, kaip *YouTube*, savybes, jos valdytojas siekia palengvinti neteisėtą šios platformos naudojimą. Visų pirma tai, kad šios platformos paieškos ir indeksavimo funkcijos atitinkamais atvejais palengvina prieigą prie neteisėto turinio, negali būti to įrodymas. Šios funkcijos yra objektyviai paaiškinamos ir suteikia pridėtinę vertę, kai ši platforma naudojama teisėtai. Nors Sprendime *Stichting Brein II (The Pirate Bay)* Teisingumo Teismas aplinkybę, kad ginčijamos platformos administratoriai buvo įdiegę paieškos sistemą ir indeksavo įkeliamus failus, pateikė kaip „sąmoningo“ jų dalyvavimo neteisėtai dalijantis saugomais kūrinių įrodymą¹¹⁵, šio vertinimo negalima atsieti nuo konkrečių tos bylos aplinkybių, kurios buvo susijusios su šių administratorių rodytu ketinimu palengvinti autorių teisių pažeidimus.

127. Be to, mano nuomone, priešingai, nei teigia *Elsevier*, aplinkybės, kad toks platformos valdytojas, kaip *YouTube*, leidžia kai kuriems naudotojams į savo vaizdo įrašus įtraukti reklamas ir sumoka jiems dalį iš tokios reklamos gautų pajamų¹¹⁶, nepakanka įrodyti jo ketinimą skatinti

¹¹³ Taip veikdamas, mano nuomone, paslaugų teikėjas praranda galimybę būti atleistas nuo atsakomybės pagal Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalį.

¹¹⁴ Tuo pačiu klausimu žr. Stallings, E., „Improving Secondary Liability Standards in Copyrights by Examining Intent: Why Courts Should Consider Creating a Good-Faith Standard for Secondary Liability“, *Journal of the Copyright Society of the U.S.A.*, vol. 57, Nr. 4, 2010, p. 1017–1038.

¹¹⁵ Žr. Sprendimo *Stichting Brein II (The Pirate Bay)* 36 ir 38 punktus.

¹¹⁶ Primenu, kad, kaip nurodė prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, byloje C-682/18 nagrinėjamuose vaizdo įrašuose *a priori* tokios reklamos nebuvo.

šiuos naudotojus įkelti saugomus kūrinius be jų autorių leidimo. Priešingai, nepaneigiama, kad, kalbant apie *YouTube*, reklama įkeliamą naudojant „Content ID“, kuria siekiama užtikrinti, kad šia galimybe galėtų naudotis tik teisių turėtojai, nes naudojant šią programinę įrangą automatiškai nustatoma, ar trečiųjų asmenų įkeliami vaizdo įrašai yra saugomi kūriniai, ir atitinkamais atvejais šie teisių turėtojai gali patys įtraukti reklamą į nagrinėjamą vaizdo įrašą ir iš to gauti pajamų¹¹⁷.

128. Be to, *YouTube* yra įdiegusi priemones, visų pirma šią kompiuterių programą, siekdama kovoti su autorių teisių pažeidimais jos platformoje¹¹⁸. Kaip jau nurodžiau šios išvados 124 punkte, ši aplinkybė papildomai įrodo valdytojo sąžiningumą neteisėtais jo platformos naudojimo atvejais¹¹⁹.

129. *Antra*, regis, situacija yra mažiau aiški, kalbant apie tokią platformą, kaip *Uploaded*. Šiuo klausimu, pirma, priešingai nei *Elsevier*, nemanau, jog tai, kad valdytojas leidžia savo platformos naudotojams „anonimiškai“ įkelti failus į ją, įrodo jo ketinimą palengvinti pažeidimą. Reikia pažymėti, jog iš Teisingumo Teismo turimos bylos medžiagos matyti, kad norint įkelti failą į *Uploaded* reikia susikurti paskyrą, nurodant pavardę, vardą ir e. pašto adresą. Taigi *Elsevier* kritikuoja tai, kad *Cyando* netikrina naudotojo pateikiamos informacijos tikslumo, naudodama tapatybės patikrinimo arba autentifikavimo sistemą. Nors blogų ketinimų turintys asmenys, imdamiesi veiklos, už kurią gali būti baudžiama, tikrai gali pasinaudoti tuo, kad internetu ir elektroninėmis paslaugomis gali naudotis bet kas, netaikant jokios tapatybės kontrolės, vis dėlto manau, kad ši galimybė yra saugoma pagal vienodos svarbos normas kaip ir tos, kuriose įtvirtinta teisė į privatų gyvenimą, saviraiškos ir sąžinės laisvė arba duomenų apsauga, be kita ko, pagal Sąjungos teisę¹²⁰ ir tarptautinę teisę¹²¹. Taigi, mano nuomone, tapatybės patikros arba autentifikavimo sistemos gali būti įgyvendinamos tik konkrečioms paslaugoms teisės aktuose numatytais sąlygomis.

130. Mano nuomone, vien tai, kad toks *Sharehoster*, kaip *Uploaded*, sukuria įkeltų failų parsisiuntimo saitus ir leidžia naudotojams laisvai jais dalytis, taip pat neįrodo ketinimo palengvinti autorių teisių pažeidimų darymą. Šie saitai yra objektyviai paaiškinami ir suteikia pridėtinę vertę teisėtai naudojančiai paslauga. Mano nuomone, netgi neteisėtų naudojimo atvejų dalis *Uploaded* (pagrindinės bylos šalys nurodo labai skirtingus skaičius šiuo klausimu)¹²² pati savaime neleidžia įrodyti tokio jos valdytojo ketinimo, juo labiau jeigu jis ėmėsi pagrįstų kovos su tokiu naudojimu priemonių.

¹¹⁷ Žr. šios išvados 22 punktą.

¹¹⁸ Žr. šios išvados 21 ir 22 punktus.

¹¹⁹ Pažymėtina, jog toks aiškinimas nereikia, kad tokią programinę įrangą turi įdiegti bet kuris paslaugų teikėjas ir kad priešingu atveju jis turi būti apkaltintas sąmoningu dėmesio nekreipimu. Pagal šiuo metu galiojančią Sąjungos teisę jam tokios pareigos nenustatyta (vis dėlto nedarant poveikio galimybei teismo keliu įpareigoti paslaugų teikėją naudoti filtravimo priemonę aiškiai nustatytais sąlygomis ir atsižvelgiant į jo išteklius) (žr. mano pateiktą ketvirtųjų prejudicinių klausimų analizę).

¹²⁰ Be Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) nuostatų, kuriose numatytos nagrinėjamos teisės, žr., be kita ko, gretimos srities teisės – 2002 m. liepos 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/58/EB dėl asmens duomenų tvarkymo ir privatumo apsaugos elektroninių ryšių sektoriuje (Direktyva dėl privatumo ir elektroninių ryšių) (OL L 201, 2002, p. 37; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 29 t., p. 514) 9, 33, 34 konstatuojamąsias dalis, 6 straipsnio 1 dalį ir 9 straipsnio 1 dalį.

¹²¹ Žr. Europos Tarybos deklaracijos dėl bendravimo laisvės internete, kurią 2003 m. gegužės 28 d. per 840-ąjį ministrų įgaliotinių susitikimą priėmė Ministrų Komitetas, 7 principą; Office of the Special Rapporteur for Freedom of Expression, Inter-American Commission on Human Rights, „Freedom of expression and the Internet“, 130–136 punktus ir Jungtinių Tautų Organizacijos Generalinės Asamblėjos specialiojo pranešėjo pranešimą dėl teisės į nuomonės ir saviraiškos laisvę apsaugos skatinimo, A/HRC/29/32, 2015 m. gegužės 29 d., p. 12, 16 ir 56.

¹²² *Elsevier* tvirtina, kad autorių teises pažeidžiantis turinys sudaro 90–96 % į *Uploaded* įkeliamų failų ir dėl šios priežasties *Bundesgerichtshof* (Aukščiausiasis Federalinis Teismas) savo pirmojo prejudicinio klausimo byloje C-683/18 b punkte klausia Teisingumo Teismo, kiek reikšminga yra tokia aplinkybė. Minėtas teismas taip pat paaiškina, kad jeigu tai tikrai būtų reikšminga aplinkybė, *Elsevier* turėtų įrodyti šį teiginį, atnaujindama apeliacinį procesą. *Cyando* savo ruožtu teigia, kad tik labai maža procentinė dalis (apie 1,1 %) visų realiai peržiūrimų failų susijusi su autorių teisių saugomo turinio padarymo viešai prieinamo, o tai yra apie 0,3 % viso saugomų duomenų kiekio.

131. Vis dėlto, *antra*, man kyla klausimas dėl *Cyando* įgyvendinamos „partnerystės“ programos. Primenu, kad pagal šią programą *Cyando* moka užmokestį kai kuriems naudotojams pagal jų įkeltų failų parsisiuntimų skaičių¹²³. Abejoju objektyviu tokios programos paaiškinimu ir pridėtine verte teisėtais paslaugos naudojimo atvejais. Vis dėlto nacionaliniuose teismuose buvo įrodyta, kad ši programa skatina naudotojus įkelti populiarius kūrinius, siekiant, kad jie būtų parsisiunčiami neteisėtai. Taigi neatmetu, kad apie paslaugų teikėjo „sąmoningą“ dalyvavimą jo naudotojams atliekant neteisėtus veiksmus gali būti sprendžiama iš šios programos įdiegimo¹²⁴. Prireikus tai turi patikrinti nacionalinis teismas.

B. Dėl Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalyje numatyto atleidimo nuo atsakomybės taikymo srities (antrieji klausimai)

132. Kaip jau nurodžiau, Direktyvos 2000/31 4 skirsnyje yra kelios nuostatos, susijusios su tarpinių paslaugų teikėjų atsakomybe. Šiame skirsnyje yra šios direktyvos 12, 13 ir 14 straipsniai ir kiekvieno iš jų 1 dalyje numatytas „saugaus uosto“ (angl. *safe harbour*) principas, atitinkamai taikomas „paprasto perdavimo“, „spartinimo“ (angl. *caching*) ir „informacijos pateikimo internete“ veiklai¹²⁵.

133. Kalbant konkrečiau, Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalis taikoma, „kai teikiama informacinės visuomenės paslauga, kurią sudaro paslaugos gavėjo pateiktos informacijos perdavimas [saugojimas]“. Šioje nuostatoje iš esmės numatyta, kad tokios paslaugos teikėjas *negali būti laikomas atsakingu* už informaciją, kurią saugo jo naudotojų prašymu, nebent šis paslaugų teikėjas, sužinojęs arba gavęs žinių apie neteisėtą šios informacijos pobūdį, nedelsdamas nepanaikino šios informacijos arba nepadarė šios informacijos neprieinamos.

134. Reikia pažymėti, kad šios nuostatos tikslas nėra *pozityviai* įtvirtinti tokio paslaugų teikėjo atsakomybę. Joje tik *negatyviai* apibrėžiamos situacijos, kai jo atsakomybė gali kilti. Be to, minėtoje nuostatoje numatytas atleidimas nuo atsakomybės susijęs *tik su atsakomybe, galinčia kilti dėl informacijos*, kurią pateikė jo paslaugos naudotojai. Ji neapima *jokio kito* šio paslaugų teikėjo veiklos *aspekto*¹²⁶.

135. Savo antraisiais klausimais *Bundesgerichtshof* (Aukščiausiasis Federalinis Teismas) iš esmės siekia išsiaiškinti, ar tokie valdytojai, kaip *YouTube* ir *Cyando*, gali remtis Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalimi dėl failų, kuriuos saugo jų platformų naudotojų prašymu.

136. Manau, kad paprastai – taip. Vis dėlto laikausi nuomonės, kad prieš paaiškindamas savo poziciją turiu patikslinti vieną aspektą, susijusį su šios nuostatos ir Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalies tarpusavio ryšiu.

¹²³ Apie kelias dešimtis tūkstančių eurų iš tūkstančio parsisiuntimų. Žr. šios išvados 31 punktą.

¹²⁴ Pagal analogiją žr. 2013 m. rugpjūčio 15 d. *Bundesgerichtshof* (Aukščiausiasis Federalinis Teismas) sprendimo, I ZR 80/12 (*File-Hosting Service*), GRUR 1030, 38 punktą. Tokia programa labai skiriasi nuo dalijimosi pajamomis iš reklamos tokioje vaizdo įrašų dalijimosi platformoje, kaip *YouTube*. Pirma, nors dalijimąsi pajamomis šioje platformoje galima paaiškinti, „partnerystės“ programa tokioje platformoje, kuri skirta failams įkelti, atrodo gana neįprastai. Antra, primenu, kad, kalbant apie *YouTube*, šis dalijimasis pajamomis yra apsaugotas.

¹²⁵ Direktyvos 2000/31 12–15 straipsniai paremti *Digital Millennium Copyright Act* (DMCA) (Skaitmeninio amžiaus įstatymas dėl autorių teisės), kurį 1998 m. priėmė JAV federalinės teisės aktų leidėjas, nustatęs panašias atsakomybės išimtis, konkrečiai susijusias su autorių teise (jos numatytos *United States Code* (Jungtinių Amerikos Valstijų kodeksas) 17 antraštinės dalies 5 skyriaus 512 straipsnyje).

¹²⁶ Žr. generalinio advokato N. Jääskinen išvadą byloje *L'Oréal ir kt.* (C-324/09, EU:C:2010:757, 153 punktas).

137. Reikėtų pažymėti, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas savo antruosius klausimus suformulavo tuo atveju, jeigu Teisingumo Teismas, kaip jam siūlau, neigiamai atsakytų į pirmuosius klausimus, t. y. kad tokie valdytojai, kaip *YouTube* ir *Cyando*, neatlieka kūrinų, kuriuos atitinkamais atvejais neteisėtai įkelia jų platformų naudotojai, „viešo paskelbimo“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalį. Regis, jis remiasi prielaida, kad jeigu šie valdytojai vis dėlto būtų tiesiogiai atsakingi pagal minėtą 3 straipsnio 1 dalį už šį neteisėtą „paskelbimą“, jie iš esmės negalėtų remtis Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalyje numatyto atleidimu nuo atsakomybės¹²⁷.

138. Vis dėlto Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalis horizontaliai taikoma *visų formų atsakomybei*, kuri gali kilti nurodytiems paslaugų teikėjams, nesvarbu, kokio pobūdžio informaciją jie saugotų jų paslaugų naudotojų prašymu, nepaisant šios atsakomybės šaltinio, atitinkamos teisės srities ir tikslaus šios atsakomybės kvalifikavimo ar pobūdžio. Taigi, mano nuomone, ši nuostata apima ir *pirminę, ir antrinę* atsakomybę už šių naudotojų pateiktą informaciją ir jų inicijuotą veiklą¹²⁸.

139. Taigi, mano nuomone, nors iš esmės Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalis netaikytina, jeigu paslaugų teikėjas viešai paskelbia „savo paties“ turinį, vis dėlto ši nuostata gali būti taikoma, jeigu paskelbtą turinį, kaip yra šioje byloje nagrinėjamu atveju, pateikė jo paslaugos naudotojai¹²⁹. Mano nuomone, tokį aiškinimą patvirtina tai, kad nei šioje nuostatoje, nei Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalyje nenumatyta jokios išimties paslaugų teikėjams, „viešai skelbiančiams“ jų paslaugų naudotojų pateiktus kūrinius. Priešingai, pastarosios direktyvos 16 konstatuojamojoje dalyje pažymėta, kad ji taikoma „nepažeidžia[nt] [Direktyvos 2000/31] nuostatų dėl atsakomybės“.

140. Vadinas, jeigu Teisingumo Teismas, priešingai, nei siūlau, teigiamai atsakytų į pirmuosius klausimus, jis, siekdamas pateikti naudingą atsakymą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui, taip pat turėtų atsakyti į antruosius klausimus. Vis dėlto kriterijai, apibūdinantys „viešą paskelbimą“, kaip jis suprantamas pagal Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalį, ir Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalies taikymo sąlygos gali būti aiškinamos suderintai, kaip tai paaikšinsiu, kad praktiškai šios dvi nuostatos nesikirstų tarpusavyje.

141. Tai paaikšinus, iš Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalies matyti, kad šios nuostatos taikymo sritis priklauso nuo dviejų kumuliacinių sąlygų: pirma, turi būti teikiama „informacinės visuomenės paslauga“, antra, šią paslaugą turi „[sudaryti] paslaugos gavėjo pateiktos informacijos perdavimas [saugojimas] <...> gavėjo prašymu“.

¹²⁷ Reikėtų pažymėti, kad šis klausimas yra aiškiai pateiktas Teisingumo Teismui dar nagrinėjamose bylose *Stichting Brein* (C-442/19) ir *Puls 4 TV* (C-500/19).

¹²⁸ Žr. Direktyvos 2001/29 16 konstatuojamąją dalį; generalinio advokato M. Szpunar išvadą byloje *Mc Fadden* (C-484/14, EU:C:2016:170, 64 punktas); pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl kai kurių informacinės visuomenės paslaugų, ypač elektroninės komercijos, teisinių aspektų vidaus rinkoje [COM(1998) 586 final (OL C 30, 1999, p. 4)], p. 27 ir 29, taip pat 2003 m. lapkričio 21 d. Komisijos ataskaitą Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui „Pirmoji [Direktyvos 2000/31] taikymo ataskaita“ [COM(2003) 702 final], p. 13. Vis dėlto Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalyje numatytas atleidimas nuo atsakomybės taikomas nedarant poveikio šio straipsnio 3 dalyje numatytai galimybei reikalauti teismo draudimo paslaugų teikėjui (žr. mano atliktą ketvirtųjų prejudicinių klausimų analizę).

¹²⁹ Šios nuostatos taikymas iš esmės negalimas ir tuo atveju, jeigu nagrinėjamą informaciją pateikęs naudotojas veikė pagal paslaugų teikėjo įgaliojimus arba jo kontroliuojamas (žr. Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 2 dalį).

142. Šiose bylose *pirmosios sąlygos* aiškinimas nekelia sunkumų. Šiuo klausimu primenu, kad „informacinės visuomenės paslauga“ yra „paprastai už atlyginimą per atstumą, elektroninėmis priemonėmis ir asmeniškai paslaugų gavėjo prašymu teikiama paslauga“¹³⁰. Vis dėlto tokių valdytojų, kaip *YouTube* ir *Cyando*, paslaugos akivaizdžiai teikiamos „per atstumą“, „elektroninėmis priemonėmis“ ir „asmeniškai paslaugų gavėjo prašymu“¹³¹. Be to, šios paslaugos teikiamos „už atlyginimą“. Tai, kad toks valdytojas, kaip *YouTube*, gauna pajamas, be kita ko, iš reklamos ir nereikalauja tiesioginės įmokos iš savo platformos naudotojų¹³², neleidžia suabejoti tokiu aiškinimu¹³³.

143. Kalbant apie *antrąją sąlygą*, iš pirmo žvilgsnio viskas atrodo ne taip akivaizdu. Pirma, atrodo aišku, kad toks valdytojas, kaip *Cyando*, kiek tai susiję su *Uploaded*, teikia paslaugą, „kurią sudaro“ failų saugojimas jos serveriuose, t. y. „informacijos“¹³⁴, kurią pateikė paslaugos gavėjas, t. y. naudotojas, kuris ją įkelia, ir tai daroma pastarojo „prašymu“, nes jis priima sprendimus dėl nagrinėjamų failų.

144. Vis dėlto, kita vertus, nors neginčijama, kad toks valdytojas, kaip *YouTube*, saugo jo platformos naudotojų įkeliamus vaizdo įrašus, tai yra tik vienas iš daugelio šio valdytojo veiklos aspektų. Vadinas, reikia nustatyti, ar ši aplinkybė neleidžia šiam valdytojui remtis Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalimi.

145. Mano supratimu, taip nėra. Nors šioje nuostatoje reikalaujama, kad paslaugų teikėjo teikiamą paslaugą „[sudarytų paslaugų gavėjo pateiktos informacijos saugojimas]“, joje nereikalaujama, kad šis saugojimas būtų *vienintelis ar net pagrindinis tikslas*. Atvirkščiai, ši sąlyga suformuluota plačiai.

146. Vadinas, darau išvadą, kad Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalis iš esmės gali būti taikoma kiekvienam „informacinės visuomenės paslaugos“ teikėjui, kuris, teikdamas šią paslaugą, kaip *YouTube* ar *Cyando*, saugo savo naudotojų pateikiamą informaciją jų pačių prašymu¹³⁵. Vis dėlto kartoju, kad šioje nuostatoje numatytas atleidimas nuo atsakomybės bet kuriuo atveju apsiriboja atsakomybe, galinčia kilti dėl šios informacijos, ir neapima kitų nagrinėjamo paslaugų teikėjo veiklos aspektų.

¹³⁰ Kalbant konkrečiau, Direktyvos 2000/31 2 straipsnio a punkte sąvoka „informacinės visuomenės paslauga“ apibrėžiama remiantis 1998 m. birželio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 98/34/EB, nustatančios informacijos apie techninius standartus ir reglamentus teikimo tvarką (OL L 204, 1998, p. 37; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 20 t., p. 337), iš dalies pakeistos 1998 m. liepos 20 d. Tarybos direktyva 98/48/EB (OL L 217, 1998, p. 18; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 21 t., p. 8), 1 straipsnio 2 punktu. Direktyva 98/34 buvo pakeista 2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/1535, kuria nustatoma informacijos apie techninius reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisyklės teikimo tvarka (OL L 241, 2015, p. 1) ir kurios 1 straipsnio 1 dalies b punkte pakartojama ta pati apibrėžtis.

¹³¹ Pagal analogiją žr. 2019 m. gruodžio 19 d. Sprendimą *Airbnb Ireland* (C-390/18, EU:C:2019:1112, 47 ir 48 punktai). Pagal Direktyvos 2000/31 2 straipsnio d punktą „paslaugų gavėjas“ yra „bet kuris fizinis ar juridinis asmuo, kuris profesiniams tikslams ar kitaip naudojasi informacinės visuomenės paslauga, ypač norėdamas gauti informacijos arba padaryti ją prieinamą“. Taigi ši sąvoka apima ir naudotoją, kuris įkelia failą, ir naudotoją, kuris jį pasižiūri ar parsisiunčia.

¹³² Vis dėlto negalima kalbėti apie „nemokamą“ paslaugą naudotojams. Kaip jau nurodžiau šios išvados 11 išnašoje, *YouTube* renka nemažai asmens duomenų, susijusių su jos naudotojais, tad patys šie duomenys yra tam tikra kaina. Šiuo klausimu žr. 2019 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2019/770 dėl tam tikrų skaitmeninio turinio ir skaitmeninių paslaugų teikimo sutarčių aspektų (OL L 136, 2019, p. 1) 24 konstatuojamąją dalį, 2 straipsnio 7 punktą ir 3 straipsnį.

¹³³ Žr. Direktyvos 2000/31 18 konstatuojamąją dalį ir 2014 m. rugsėjo 11 d. Sprendimą *Papasavvas* (C-291/13, EU:C:2014:2209, 26–30 punktai).

¹³⁴ Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalyje vartojama informacijos sąvoka turi būti suprantama plačiai (žr. pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl kai kurių elektroninės komercijos teisinių aspektų vidaus rinkoje p. 27).

¹³⁵ Šiuo klausimu žr. Montero, E., „Les responsabilités liées au web 2.0.“, *Revue du Droit des Technologies de l'Information*, 2008, Nr. 32, p. 368 ir Van Eecke, P., „Online Service Providers and Liability: A Plea for a Balances Approach“, *Common Market Law Review*, 2011, vol. 47, p. 1473. Šį aiškinimą patvirtina šios direktyvos taikymo ataskaita (p. 13), kurioje plačiai kalbama apie „įvairius atvejus, kai yra saugomas tretiesiems asmenims priklausantis turinys“.

147. Kol kas Teisingumo Teismo suformuota jurisprudencija patvirtina šį požiūrį. Šiuo klausimu Sprendime *Google France* Teisingumo Teismas, nagrinėdamas bylą kaip didžioji kolegija, konstatavo, kad nuorodų teikimo internete paslaugos teikėjas, kaip antai *Google*, teikiantis *AdWords* paslaugą, gali remtis Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalimi. Teisingumo Teismas nusprendė, kad šią paslaugą „sudaro paslaugos gavėjo pateiktos informacijos perdavimas [saugojimas]“, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą, nes teikdamas šią paslaugą šis paslaugų teikėjas saugo tam tikrą informaciją, pavyzdžiui, naudotojų (reklamuotojų) pasirinktus raktinius žodžius, reklamines nuorodas, su jomis susijusius komercinius pranešimus ir šių reklamuotojų tinklaviečių adresus¹³⁶. Akivaizdu, kad Teisingumo Teismas nelaikė problema to, kad tokios informacijos saugojimas buvo viena iš platesnės veiklos dalių.

148. Vis dėlto Teisingumo Teismas nurodė vieną išlygą. Jis nusprendė, kad Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalyje numatytas atleidimas nuo atsakomybės už informaciją, kurią paslaugų teikėjas saugo savo naudotojų prašymu, gali būti taikomas paslaugų teikėjui tik tuo atveju, jeigu jis elgiasi tik kaip „tarpinis teikėjas“, suprantant šią sąvoką taip, kaip šios direktyvos 4 skirsnyje yra nusprendęs Sąjungos teisės aktų leidėjas. Atsižvelgdamas į minėtos direktyvos 42 konstatuojamąją dalį, Teisingumo Teismas nusprendė, kad šiuo klausimu reikia išnagrinėti, „ar tokių paslaugų teikėjo vaidmuo neutralus, o jo veiksmai yra tik techninio, automatinio ir pasyvaus pobūdžio, todėl jis neturi žinių apie saugomus duomenis arba jų nekontroliuoja“, o gal yra atvirkščiai ir jis atlieka „aktyv[ų] vaidmen[i]“, kuris būtų leidęs jam turėti žinių apie saugomus duomenis ar juos kontroliuoti“¹³⁷.

149. Sprendime *L'Oréal / eBay* Teisingumo Teismas panašiai konstatavo, kad toks elektroninės prekyvietės valdytojas, kaip *eBay*, gali remtis Direktyvos 2000/13 14 straipsnio 1 dalimi. Tame pat sprendime Teisingumo Teismas pažymėjo, pirma, kad šio valdytojo teikiamą paslaugą sudaro, be kita ko, prekyvietės naudotojų pateiktos informacijos saugojimas. Visų pirma tai yra jų pasiūlymų pirkti duomenys. Antra, jis priminė, kad šioje nuostatoje numatytas atleidimas nuo atsakomybės už tokią informaciją paslaugų teikėjui gali būti taikomas tik jeigu jis veikia kaip „tarpinis teikėjas“. Taip nėra tuo atveju, jeigu šis paslaugų teikėjas, „užuoat neutraliai teikdamas paslaugą tik techniškai ir automatiškai apdorojamas klientų pateiktus duomenis, atlieka aktyvų vaidmenį, leidžiantį jam turėti žinių apie šiuos duomenis ar juos kontroliuoti“¹³⁸.

150. Iš minėtų sprendimų darytina išvada, kad tokiems valdytojams, kaip *YouTube* ir *Cyando*, kurie, vykdydami veiklą, saugo savo platformų naudotojų pateiktą informaciją, kalbant apie atsakomybę, kuri gali kilti dėl neteisėto kai kurios šios informacijos pobūdžio, gali būti taikomas Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalyje numatytas atleidimas nuo atsakomybės, jeigu šie valdytojai neatlika „aktyvaus vaidmens“, „leidžian[čio] j[iems] turėti žinių apie [šią informaciją] ar [ją] kontroliuoti“.

151. Šiuo klausimu reikia patikslinti, kad, kaip pažymi Komisija, kiekvienas paslaugų teikėjas, saugantis jo naudotojų pateiktą informaciją, neišvengiamai tam tikru mastu ją kontroliuoja. Visų pirma jis turi techninių galimybių ją pašalinti arba padaryti neprieinamą. Būtent todėl pagal Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalies a ir b punktus iš jo tikimasi, kad jis imsis tokių veiksmų,

¹³⁶ Žr. Sprendimo *Google France* 110 ir 111 punktus.

¹³⁷ Žr. Sprendimo *Google France* 112–114 ir 120 punktus (išskirta mano).

¹³⁸ Žr. Sprendimo *L'Oréal / eBay* 110, 112 ir 113 punktus.

jeigu jam pranešama apie neteisėtą informaciją¹³⁹. Ši kontrolės galimybė savaime negali įrodyti, kad paslaugų teikėjas atlieka „aktyvų vaidmenį“, antraip minėta 14 straipsnio 1 dalis taptų visiškai neveiksminga¹⁴⁰.

152. Iš tikrųjų Teisingumo Teismo nurodytas „aktyvus vaidmuo“ pagrįstai siejamas su pačiu naudotojų teikiamos informacijos *turiniu*. Teisingumo Teismo jurisprudenciją suprantu taip, kad paslaugų teikėjas atlieka tokį „aktyvų vaidmenį“, kuris leidžia jam „turėti žinių apie [jo paslaugos naudotojų prašymu saugomą informaciją] arba [ją] kontroliuoti“, jeigu jis ne tik tvarko šią informaciją, atlikdamas neutralų vaidmenį, kiek tai susiję su šios informacijos turiniu, bet dėl savo veiklos pobūdžio laikomas *intelektualiai kontroliuojančiu šį turinį*. Taip yra tuo atveju, jeigu paslaugų teikėjas atrenka saugomą informaciją¹⁴¹, jeigu jis kitaip aktyviai dalyvauja nustatant jos turinį arba pateikia šią informaciją visuomenei taip, lyg tai būtų jo paties informacija. Tokiais atvejais paslaugų teikėjas atlieka jau nebe jo paslaugos naudotojų pateiktos informacijos tarpininko vaidmenį: jis šią informaciją pasisavina¹⁴².

153. Vis dėlto, mano nuomone, tokie valdytojai, kaip *YouTube* ir *Cyando*, iš esmės neatlieka tokio „aktyvaus vaidmens“, kalbant apie informaciją, kurią jie saugo jų platformų naudotojų prašymu.

154. *Pirma*, primenu, kad failų įkėlimas tokiose platformose vykdomas automatiškai, jų valdytojams iš anksto neperžiūrint ir neatrenkant šių failų. Kaip iš esmės teigia Suomijos vyriausybė ir Komisija, todėl šie valdytojai šios informacijos įkėlimo metu jos nekontroliuoja.

155. *Antra*, priešingai, nei teigia *Elsevier*, tai, kad saugomą informaciją galima matyti arba parsisiųsti tiesiogiai iš šių platformų, nerodo jų valdytojų „aktyvaus vaidmens“. Šiuo klausimu tai, kad paslaugų teikėjas *kontroliuoja prieigą* prie informacijos, kurią saugo jo paslaugos naudotojų prašymu, neturi reikšmės. Pavyzdžiui, siekiant gauti prieigą prie skelbimų, įkeliamų naudojant *AdWords*, būtina naudoti *Google* naršyklę¹⁴³. Be to, norint gauti prieigą prie *eBay* įkeliamų pasiūlymų pirkti, būtina įeiti į šią prekyvietę¹⁴⁴. Sprendimuose *Googel France* ir *L'Oréal / eBay* Teisingumo Teismas pagrįstai nesuteikė reikšmės šiai aplinkybei. Iš tiesų svarbu tik tai, ar paslaugų teikėjas *kontroliuoja* saugomos informacijos *turinį*. Tai, kad ši informacija yra prieinama iš paslaugų teikėjo platformos ar interneto svetainės, negali to rodyti, nes informacija individualiu naudotojo prašymu matoma arba parsisiunčiama naudojant „tik technines ir automatinės“ priemones.

¹³⁹ Žr. 2016 m. rugsėjo 15 d. Sprendimą *Mc Fadden* (C-484/14, EU:C:2016:689, 61–64 punktai). Dėl šio teiginio generalinis advokatas N. Jääskinen savo išvadoje byloje *L'Oréal ir kt.* (C-324/09, EU:C:2010:757, 139–142 punktai) nusprendė, kad Direktyvos 2000/31 42 konstatuojamojoje dalyje, iš kurios Teisingumo Teismas sėmėsi įkvėpimo Sprendime *Google France*, nustatydamas paslaugų teikėjo „neutralaus vaidmens“ reikalavimą, kiek tai susiję su jo paslaugos naudotojų teikiama informacija, kalbama ne apie informacijos pateikimo internete veiklą, o tik apie paprastą perdavimą ir *caching*.

¹⁴⁰ Šiuo klausimu žr. Sprendimo *L'Oréal / eBay* 115 punktą.

¹⁴¹ Šiuo klausimu žr. 2014 m. rugsėjo 11 d. Sprendimą *Papasavvas* (C-291/13, EU:C:2014:2209, 45 ir 46 punktai), kuriame Teisingumo Teismas konstatavo, kad laikraščių leidykla, kuri savo interneto svetainėje publikuoja elektroninę laikraščio versiją, žino savo skelbiamą informaciją ir ją kontroliuoja, nes ją atrenka, todėl ši leidykla negali būti laikoma „tarpine paslaugų teikėja“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalį.

¹⁴² Tuo pačiu klausimu žr. Husovec, *op. cit.*, p. 56 ir 57.

¹⁴³ Žr. Sprendimo *Google France* 117 punktą.

¹⁴⁴ *Elsevier* taip pat teigia, kad produktus, parduodamus tokioje elektroninėje prekyvietėje, kaip *eBay*, viešai prieinamus padaro ne valdytojas, o naudotojas (pardavėjas), nes jis tiekia šias prekes pirkėjams. Tačiau kalbant apie *YouTube*, pažymėtina, kad būtent valdytojas suteikia prieigą prie vaizdo įrašų. Mano nuomone, šis argumentas grindžiamas nesusipratimu. Prekyvietės naudotojų prašymu saugoma „informacija“ yra ne *prekės*, kurias siūloma pirkti, o patys *pasiūlymai* pirkti. *eBay* suteikia prieigą prie tokios „informacijos“ lygiai taip pat kaip *YouTube* suteikia prieigą prie „informacijos“, kurią sudaro jos naudotojų įkeliami vaizdo įrašai. Abiem atvejais ir vieną, ir kitą „informaciją“ pateikia naudotojai.

156. *Trečia*, nepaisant to, ką teigia *Elsevier*, nesu įsitikinęs, ar toks valdytojas, kaip *YouTube* ar *Cyando*, informaciją, kurią saugo jų naudotojų prašymu ir prie kurios suteikia prieigą iš savo platformos, tretiesiems asmenims pateikia taip, lyg ši informacija būtų jų pačių. Pirma, taip nėra, nes toks valdytojas, kaip *YouTube*, prie kiekvieno jos platformoje skelbiamo vaizdo įrašo nurodo, kuris naudotojas jį įkėlė. Antra, vidutinis pakankamai nuovokus internautas žino, kad tokioje failų įkėlimo ir parsisiuntimo platformoje, kaip *Uploaded*, saugomi failai paprastai nėra jos valdytojo failai.

157. *Ketvirta*, manau, kad nei tai, kad toks valdytojas, kaip *YouTube*¹⁴⁵, nustato į jo platformą naudotojų įkeliamų vaizdo įrašų pateikimo struktūrą, integruodamas juos į standartinę vizualizavimo sąsają ir suskirstydamas pagal skirtingas rubrikas, nei tai, kad šioje platformoje įdiegta paieškos funkcija ar kad valdytojas tvarko paieškos rezultatus, kurie apibendrinami pradžios tinklalapyje, suskirstant vaizdo įrašus į įvairias kategorijas, negali įrodyti, kad šis valdytojas atlieka „aktyvų vaidmenį“ šių vaizdo įrašų atžvilgiu.

158. Pirma, mano nuomone, tai, kad paslaugų teikėjas struktūruoja jo paslaugos naudotojų pateiktos informacijos pateikimą savo platformoje arba interneto svetainėje, kad palengvintų jos naudojimą ir taip patobulintų prieigą prie šios informacijos, neturi reikšmės. Manau, kad priešingas argumentas, kurį pateikė F. Peterson ir Prancūzijos vyriausybė, parodo klaidingą Sprendimo *L'Oréal / eBay* supratimą. Nors jame Teisingumo Teismas konstatavo, kad tokia paslaugų teikėja, kaip *eBay*, atlieka „aktyvų vaidmenį“, teikdama pagalbą kai kuriems pardavėjams, susijusių su konkrečiais jų pasiūlymais pirkti, kad „patobulintų [šių pasiūlymų pirkti] teikimą“¹⁴⁶, Teisingumo Teismas čia turėjo omenyje tai, kad *eBay* kartais teikė *individualią pagalbą*, kaip patobulinti, akcentuoti ir struktūruoti *konkrečių pasiūlymų turinį*¹⁴⁷. Iš tiesų teikdama tokią pagalbą *eBay* aktyviai dalyvauja formuojant nagrinėjamų pasiūlymų turinį, kaip numatyta šios išvados 152 punkte¹⁴⁸.

159. Vis dėlto Teisingumo Teismas nenurodė, kad *eBay* nustato jos prekyvietėje pateikiamų pasiūlymų pirkti bendro pateikimo struktūrą¹⁴⁹. Tai, kad paslaugų teikėjas kontroliuoja jo paslaugos naudotojų prašymu saugomos informacijos pateikimo sąlygas, neįrodo, kad jis kontroliuoja šios informacijos turinį. Mano supratimu, šiuo klausimu reikšminga tik individuali pagalba, susijusi su konkrečia informacija. Apibendrinamas darau išvadą, kad jeigu toks valdytojas, kaip *YouTube*, individualiai nepadedą savo naudotojams patobulinti jų vaizdo įrašų¹⁵⁰, jis neatlieka „aktyvaus vaidmens“ įkeliamų vaizdo įrašų atžvilgiu.

160. Antra, dėl paieškos ir indeksavimo funkcijų, be to, kad jos yra būtinos, kad platformos naudotojai galėtų rasti informaciją, kurią nori sužinoti, primenu, kad šios funkcijos vykdomos automatiškai. Taigi jos susijusios su „tik techniniu ir automatinio“ saugomos informacijos tvarkymu naudotojų prašymu, kaip Teisingumo Teismas yra nurodęs savo

¹⁴⁵ Primenu, kad taip nėra, kalbant apie platformą *Uploaded*.

¹⁴⁶ Žr. Sprendimo *L'Oréal / eBay* 114 ir 116 punktus.

¹⁴⁷ Žr. Sprendimo *L'Oréal / eBay* 31 punktą.

¹⁴⁸ Tuo pačiu klausimu žr. Sprendimo *Google France* 118 punktą, kuriame Teisingumo Teismas laikė reikšminga aplinkybe tai, „kokį vaidmenį *Google* atlieka parengiant prie reklaminės nuorodos pridėtą komercinį pranešimą arba nustatant ar pasirenkant raktinius žodžius“.

¹⁴⁹ Manau, tai įrodo, kad Teisingumo Teismas klovėsi „nagrinėjamų pasiūlymų pirkti prekes“ teikimo patobulinimo idėja (Sprendimo *L'Oréal / eBay* 116 punktą) (išskirta mano). Nors Teisingumo Teismas nurodė bendrą prekyvietėje pateikiamų pasiūlymų pirkti struktūravimą, jis tokio patikslinimo nepateikė ir nenurodė nacionaliniam teismui patikrinti, ar *eBay* atliko „aktyvų vaidmenį“ „pagrindinėje byloje nagrinėjamų pasiūlymų pirkti prekes atžvilgiu“ (šio sprendimo 117 punktą). Iš tiesų *eBay* atliko „aktyvų vaidmenį“, nesvarbu, kurio pasiūlymo pirkti prekes atžvilgiu, nes visiems jiems buvo taikoma ši bendra struktūra.

¹⁵⁰ Pavyzdžiui, pakeisdamas kai kurias nagrinėjamų vaizdo įrašų ištraukas, parinkdamas geresnę foninę muziką, pagerindamas montażą ir t. t.

jurisprudencijoje¹⁵¹. Tai, kad paslaugų teikėjas yra sukūręs priemones, visų pirma algoritmą šiai informacijai tvarkyti, ir kad jis šiuo tikslu kontroliuoja, be kita ko, paieškos rezultatų *rodymo sąlygas*, neįrodo, kad jis kontroliuoja ieškomos informacijos *turinį*¹⁵².

161. *Penkta*, priešingai, nei teigia F. Peterson ir Prancūzijos vyriausybė, tai, kad toks valdytojas, kaip *YouTube*, registruotiems savo platformos naudotojams pateikia „rekomenduojamų vaizdo įrašų“ apžvalgą, taip pat negali įrodyti šio valdytojo „aktyvaus vaidmens“. Ir šiuo atveju šis argumentas parodo klaidingą Sprendimo *L'Oréal / eBay* supratimą. Jame konstatavęs, kad tokia paslaugų teikėja, kaip *eBay*, atlieka „aktyvų vaidmenį“, teikdama kai kuriems tokiems pardavėjams pagalbą, skirtą „reklamuoti“ konkretiems pasiūlymams pirkti¹⁵³, Teisingumo Teismas turėjo omenyje tai, kad kartais *eBay* pati internete *reklamuoja kai kuriuos pasiūlymus už savo prekyvietės ribų*, pasinaudodama, be kita ko, nuorodų paslauga *AdWords*¹⁵⁴. *eBay* intelektualiai kontroliuoja šiuos pasiūlymus, nes naudoja juos savo prekyviete reklamuoti ir taip juos pasisavina.

162. Vis dėlto tai, kad toks valdytojas, kaip *YouTube*, automatiškai rekomenduoja savo platformos naudotojams analogiškus jų prieš tai žiūrėtiems vaizdo įrašus, man neatrodo lemiamas. Neginčijama, kad *eBay* savo prekyvietės naudotojams vienodai rekomenduoja ir analogiškus jų žiūrėtiems anksčiau pasiūlymus. Vis dėlto manau, kad Teisingumo Teismas neatsižvelgė į šią aplinkybę Sprendime *L'Oréal / eBay*¹⁵⁵. Vėlgį *a priori* šis saugomos informacijos tvarkymas yra „tik techninio, automatinio“ pobūdžio. O aplinkybė, kad paslaugų teikėjas yra sukūręs priemones, visų pirma algoritmą, leidžiantį tvarkyti šią informaciją, ir kad todėl jis kontroliuoja rekomenduojamos informacijos *rodymo sąlygas*, neįrodo, kad jis kontroliuoja jos *turinį*¹⁵⁶.

163. *Šešta*, priešingai, nei teigia F. Peterson ir *Elsevier*, tokių valdytojų, kaip *YouTube* ir *Cyando*, taikomas ekonominis modelis neįrodo, kad šie valdytojai atlieka „aktyvų vaidmenį“, susijusį su informacija, kurią jie saugo jų platformų naudotojų prašymu.

164. Šiuo klausimu tai, kad paslaugų teikėjui mokamas atlygis už jo paslaugą, yra viena iš „informacinės visuomenės paslaugą“ apibūdinančių sąlygų. Vadinas, tai yra būtina sąlyga, kad būtų taikoma Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalis. Be to, mano nuomone, tai, kad ši atlygi sudaro, be kita ko, pajamos iš reklamos, kurios priklauso ne nuo suteikiamos saugojimo vietos, o nuo platformos naudotojų prašymu saugomos informacijos patrauklumo, nėra reikšminga¹⁵⁷. Šiuo aspektu norėčiau priminti, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas siekė į šios direktyvos taikymo sritį įtraukti paslaugų teikėjus, kurie savo veiklą finansuoja, be kita ko, iš reklamos¹⁵⁸. Be to, minėtos direktyvos 14 straipsnio 1 dalies tekste nėra jokios informacijos, kuri rodytų, kad ši nuostata neturėtų būti taikoma tokiam paslaugų teikėjui, motyvuojant tuo, kad jis gauna atlygį tokiu būdu.

¹⁵¹ Pagal analogiją žr. Sprendimo *L'Oréal / eBay* 113 punktą.

¹⁵² Pagal analogiją žr. Sprendimo *Google France* 115 ir 117 punktus.

¹⁵³ Sprendimo *L'Oréal / eBay* 116 punktas.

¹⁵⁴ Žr. Sprendimo *L'Oréal / eBay* 38, 39 ir 114 punktus.

¹⁵⁵ Jeigu Teisingumo Teismas būtų turėjęs omenyje tokias rekomendacijas, nebūtų nurodęs nacionaliniam teismui patikrinti, ar *eBay* atliko „aktyvų vaidmenį“ „pagrindinėje byloje nagrinėjamų pasiūlymų pirkti prekes atžvilgiu“ (Sprendimo *L'Oréal / eBay* 117 punktas). Iš tiesų šis „aktyvus vaidmuo“ būtų nurodomas, kalbant apie visus prekyvietėje pateiktus pasiūlymus, nes konkrečiam naudotojui gali būti rekomenduojamas bet kuris iš jų, atsižvelgiant į algoritmo programą.

¹⁵⁶ Pagal analogiją žr. Sprendimo *Google France* 115 punktą. Tai neturi poveikio paslaugų teikėjo galimybei, jeigu jis kontroliuoja tokį algoritmą, būti atsakingam už žalą, padarytą dėl paties šio algoritmo veikimo. Taip galėtų būti, be kita ko, jeigu naudojant šį algoritmą būtų neteisėtai diskriminuojamas tam tikras turinys ar tam tikri naudotojai. Kartoju, kad Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalyje numatytas atleidimas nuo atsakomybės susijęs tik su atsakomybe, kylančia dėl saugomos informacijos.

¹⁵⁷ Pagal analogiją žr. 2011 m. vasario 17 d. *Cour de cassation* (Kasacinis Teismas, Prancūzija) *Ière chambre civile* (1-asis civilinių bylų skyrius) sprendimą Nr. 165, *Carion c / Société Dailymotion*, Nr. 09-67.896.

¹⁵⁸ Žr. Direktyvos 2000/31 18 konstatuojamąją dalį.

165. Taip pat primenu, jog Teisingumo Teismas sprendimuose *Google France* ir *L'Oréal / eBay* konstatavo, jog vien tai, kad paslauga yra mokama ir kad paslaugų teikėjas nustato atlygio už šią paslaugą sąlygas, negali įrodyti jo „aktyvaus vaidmens“¹⁵⁹. Vis dėlto *Google* gaunamas užmokestis už *AdWords* paslaugą priklauso nuo saugomos informacijos patrauklumo, nes, be kita ko, *Google* gauna užmokestį atsižvelgiant į spustelėjimų ant reklaminių nuorodų, kuriose vartojami naudotojų-reklamuotojų pasirinkti raktiniai žodžiai, skaičiai¹⁶⁰. Panašiai ir *eBay* gaunamas atlygis priklauso nuo saugomos informacijos, nes *eBay* gauna procentinę dalį nuo sudarytų sandorių dėl pasiūlymų pirkti¹⁶¹. Taigi tuose sprendimuose Teisingumo Teismas netiesiogiai, bet neabejotinai pripažino, kad ši aplinkybė nėra reikšminga¹⁶².

166. *Septinta*, paslaugų teikėjas negali būti laikomas atliekančiu „aktyvų vaidmenį“ saugomos informacijos atžvilgiu vien todėl, kad jis prevenciškai atlieka tam tikras patikras, pavyzdžiui, tokias, kurias *YouTube* atlieka naudodama programinę įrangą „Content ID“, siekdama aptikti neteisėtą informaciją savo serveriuose. Iš tiesų, kaip pažymi Suomijos vyriausybė, iš Direktyvos 2000/31 40 konstatuojamosios dalies matyti, kad šios direktyvos nuostatos, susijusios su tarpinių paslaugų teikėjų atsakomybe, „neturėtų užkirsti kelio <...> kurti ir efektyviai eksploatuoti <...> technines sekimo priemones, kurias leidžia kurti skaitmeninė technologija“. Be to, manau, reikia vengti tokio sąvokos „aktyvus vaidmuo“ aiškinimo, kuris lemtų paradoksalių rezultatą, kai paslaugų teikėjas, savo nuožiūra atliekantis tam tikrą paiešką savo saugomoje informacijoje, be kita ko, kad kovotų su autorių teisių pažeidimais autorių teisių turėtojų interesų naudai, prarastų galimybę remtis minėtos direktyvos 14 straipsnio 1 dalyje numatytu atleidimu nuo atsakomybės ir dėl to būtų vertinamas griežčiau nei to nedarantis paslaugų teikėjas¹⁶³.

167. *Galiausiai* primenu, kad pagal analogiją sprendimuose *SABAM*¹⁶⁴ ir *Glawischnig-Piesczek*¹⁶⁵ Teisingumo Teismas pažymėjo, jog „neginčijama“, kad socialinio tinklo platformų valdytojai gali remtis Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalimi, kiek tai susiję su informacija, kurią jie saugo jų naudotojų prašymu. Nors, kaip per teismo posėdį pažymėjo Prancūzijos vyriausybė, žodis „neginčijama“ parodo, kad Teisingumo Teismas tuose sprendimuose rėmėsi šalių ar prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismų neginčyta prielaida, vis dėlto reikia pažymėti, kad Teisingumo Teismas, priimdamas sprendimą dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą, gali kvestionuoti prielaidas, susijusias su Sąjungos teisės aiškinimu, jeigu laiko jas abejotinomis¹⁶⁶. Vis dėlto pažymėtina, kad nagrinėjamu atveju jis to nepadarė¹⁶⁷.

¹⁵⁹ Žr. Sprendimo *Google France* 116 punktą ir Sprendimo *L'Oréal / eBay* 115 punktą.

¹⁶⁰ Žr. Sprendimo *Google France* 25 punktą.

¹⁶¹ Žr. Sprendimo *L'Oréal / eBay* 28 ir 110 punktus.

¹⁶² Juo labiau kad generalinis advokatas M. Piores Maduro savo išvadoje sujungtose bylose *Google France* ir *Google* (C-236/08–C-238/08, EU:C:2009:569, 144 ir 145 punktai) siūlė Teisingumo Teismui laikytis priešingos pozicijos.

¹⁶³ Šiuo klausimu žr. 2018 m. kovo 1 d. Komisijos rekomendacijos (ES) 2018/334 dėl veiksmingų kovos su neteisėtu turiniu internete priemonių (OL L 63, 2018, p. 50) 26 konstatuojamąją dalį. Be to, iš Sprendimo *L'Oréal / eBay* netiesiogiai, bet neabejotinai darytina išvada, kad paslaugų teikėjas gali pats aiškintis aplinkybes, bet kartu dėl to neprarasti „neutralaus vaidmens“ (žr. šio sprendimo 46 ir 122 punktus).

¹⁶⁴ 2012 m. vasario 16 d. sprendimas (C-360/10, EU:C:2012:85, 27 punktas).

¹⁶⁵ 2019 m. spalio 3 d. sprendimas (C-18/18, EU:C:2019:821, 22 punktas).

¹⁶⁶ Visų pirma žr. 2019 m. liepos 29 d. Sprendimą *Funko Medien NRW* (C-469/17, EU:C:2019:623, 16–26 punktai).

¹⁶⁷ Be to, atrodo, kad pats Sąjungos teisės aktų leidėjas mano, kad toks platformos valdytojas, kaip *YouTube*, gali remtis Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalimi, nes įvairiose Sąjungos teisės nuostatose numatyta galimybė taikyti šį straipsnį tokiam valdytojui. Žr., be kita ko, 2018 m. lapkričio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2018/1808, kuria, atsižvelgiant į kintančias rinkos realijas, iš dalies keičiama Direktyva 2010/13/ES dėl valstybių narių įstatymuose ir kituose teisės aktuose išdėstytų tam tikrų nuostatų, susijusių su audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimu, derinimo (Audiovizualinės žiniasklaidos direktyva) (OL L 303, 2018, p. 69), 28a straipsnio 5 dalį, kurioje nurodyta, kad „<...> [Direktyvos 2000/31] <...> 12–15 straipsniai taikomi dalijimosi vaizdo medžiaga platformos paslaugos teikėjams <...> laikomiems įsisteigusiais valstybėje narėje“ (taip pat žr. šios direktyvos 28b straipsnį).

168. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, siūlau Teisingumo Teismui į antruosius klausimus atsakyti taip, kad tokios vaizdo įrašų dalijimosi platformos, kaip *YouTube*, valdytojas ir tokios failų įkėlimo bei dalijimosi platformos, kaip *Cyando*, valdytojas iš esmės gali remtis Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalyje numatytu atleidimu nuo bet kokios atsakomybės, galinčios kilti dėl failų, kuriuos šie valdytojai saugo jų platformų naudotojų prašymu¹⁶⁸.

C. Dėl Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalies a punkte numatytos atleidimo nuo atsakomybės sąlygos, susijusios su nežinojimu arba žinių neturėjimu apie neteisėtą informaciją (tretieji klausimai)

169. Kaip paaiškinau analizuodamas antruosius prejudicinius klausimus, tokie valdytojai, kaip *YouTube* ar *Cyando*, iš esmės gali remtis Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalimi. Pagal šią nuostatą paslaugų teikėjas negali būti laikomas atsakingu už informaciją, kurią saugo jo paslaugos naudotojų prašymu, jeigu: a) jis „neturi faktinių žinių apie neteisėtą veiklą arba informaciją“, o kiek tai susiję su reikalavimu atlyginti žalą, „nežino apie faktus ar aplinkybes, rodančias, kad verčiamasi neteisėta veikla arba teikiama neteisėta informacija“¹⁶⁹; arba kad b) apie tai sužinojęs, jis „nedelsdamas panaikina šią informaciją arba atima galimybę ją pasiekti“.

170. Trečiaisiais klausimais prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas teiraujasi Teisingumo Teismo, kaip aiškinti minėto 14 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytą sąlygą. Jis iš esmės siekia sužinoti, ar ši sąlyga siejama su konkrečia neteisėta informacija.

171. Atsakymas į šį klausimą turi reikšmingą poveikį visoms situacijoms, kai siekiama paslaugų teikėjo atsakomybės už jo saugomą neteisėtą informaciją. Iš esmės juo siekiama sužinoti, ar tam, kad atitinkamas paslaugų teikėjas prarastų galimybę remtis Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalyje numatytu atleidimu nuo atsakomybės, ieškovas turi įrodyti, kad šis paslaugų teikėjas „žinojo“ arba „turėjo žinių“ *konkrečiai apie šią informaciją*, o gal jam pakanka įrodyti, kad šis paslaugų teikėjas *bendrai ir abstrakčiai* „žinojo“ arba „turėjo žinių“ apie tai, kad saugo neteisėtą informaciją ir kad jo paslaugomis naudojamosi neteisėtai veiklai vykdyti.

172. Mano nuomone, Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalies a punkte nurodyti atvejai iš tikrųjų susiję su konkrečia neteisėta informacija.

173. Kaip pažymi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas ir kaip teigia *Google* bei Vokietijos ir Prancūzijos vyriausybės, tokį aiškinimą patvirtina pati Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalies a punkto formuluotė, kurioje [prancūzų k.] vartojamas žymimasis artikelis („l'activité ou <...> l'information illicites“ ir „l'activité ou l'information illicite“) (išskirta mano)¹⁷⁰. Jeigu Sąjungos teisės aktų leidėjas būtų norėjęs nurodyti bendrą žinojimą ar žinias apie tai, kad paslaugų teikėjo serveriuose yra neteisėta informacija ar kad jo paslaugomis naudojamosi neteisėtai veiklai, jis būtų pasirinkęs nežymimąjį artikelį (pranc. „une

¹⁶⁸ Vis dėlto nedarant poveikio šios išvados 146 punkte nurodytam apribojimui.

¹⁶⁹ Patogumo sumetimais šioje išvadoje kalbėdamas apie Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalies a punkto pirmoje frazėje apibūdintą atvejį vartoju „faktinių žinių“ sąvoką, o apie šios nuostatos antroje frazėje apibūdintą atvejį – „sužinojimo“ sąvoką.

¹⁷⁰ Taip yra ir kalbant apie daugelį kitų Direktyvos 2000/31 kalbinių versijų. F. Peterson ir *Elsevier* atsako, kad šios direktyvos versija anglų kalba patvirtina priešingą aiškinimą. Nesu tuo įsitikinęs. Aišku, šios direktyvos 14 straipsnio 1 dalies a punkto pirmos frazės versijoje anglų k. nėra žymimojo artikelio („<...> the provider does not have actual knowledge of illegal activity or information <...>“). Vis dėlto antroje frazėje vartojamas žymimasis artikelis („<...> is not aware of facts or circumstances from which the illegal activity or information is apparent <...>“) (išskirta mano).

activité ou *une* information illicites“ arba „*d’activités* ou *d’informations* illicites“). Dar reikia pažymėti, kad minėtos direktyvos 14 straipsnio 1 dalies b punkte [prancūzų k.] taip pat vartojamas žymimasis artikelis („retirer les informations ou l’accès à *celles-ci* impossible“).

174. Šis aiškinimas taip pat taikomas atsižvelgiant į bendrą Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalies kontekstą ir šia nuostata siekiamą tikslą.

175. Šiuo klausimu primenu, kad Direktyvos 2000/31 4 skirsnyje numatydamas atleidimo nuo atsakomybės atvejus Sąjungos teisės aktų leidėjas siekė leisti tarpiniams paslaugų teikėjams teikti savo paslaugas nepatiriant neproporcingos rizikos dėl atsakomybės už informaciją, kurią jie tvarko jų naudotojų prašymu. Visų pirma šios direktyvos 14 straipsnio 1 dalyje siekiama neleisti, kad paslaugų teikėjai būtų bendrai atsakingi dėl jų saugomos informacijos neteisėtumo, nes jos dažnai yra daug, todėl jie negali jos intelektualiai kontroliuoti. Šiuo klausimu Sąjungos teisės aktų leidėjas siekė užtikrinti skirtingų interesų pusiausvyrą. Pirma, pagal šios direktyvos 15 straipsnio 1 dalį šiems paslaugų teikėjams negali būti nustatoma bendra pareiga stebėti jų perduodamą ar saugomą informaciją arba bendra pareiga aktyviai domėtis faktais ar aplinkybėmis, rodančiomis neteisėtą veiklą. Antra, tie patys paslaugų teikėjai, sužinoję arba gavę faktinių žinių apie neteisėtą informaciją, privalo skubiai imtis veiksmų šiai informacijai pašalinti arba padaryti ją neprieinamą, laikydamiesi saviraiškos laisvės principo ir šiuo tikslu nacionaliniu lygmeniu nustatytų procedūrų¹⁷¹.

176. Taigi Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalis yra kaip pagrindas valstybių narių lygmeniu plėtoti vadinamąsias „pranešimo ir pašalinimo“ (angl. „notice and take down“)¹⁷² procedūras, o jos a ir b punktuose numatytos sąlygos atspindi šių procedūrų logiką: jeigu paslaugų teikėjui pranešama apie *konkrečią neteisėtą informaciją*¹⁷³, jis privalo skubiai ją pašalinti.

177. F. Peterson ir *Elsevier* vis dėlto atsako, kad tokiose platformose, kaip *YouTube* ir *Uploaded*, yra daug neteisėto naudojimo atvejų, apie kuriuos reguliariai pranešama šių platformų valdytojams. Taigi pagrindinės bylos ieškovai ir vėl teigia, kad šiems valdytojams turi tekti įpareigojimais elgtis rūpestingai, pagal kuriuos jie privalo užkirsti kelią jų platformose daromiems pažeidimams ir aktyviai jais domėtis. Todėl jie negali remtis tuo, kad nežinojo apie konkrečią šiose platformose esančią neteisėtą informaciją. Šiuo klausimu jų „žinojimas“ arba „žinios“ turi būti preziumuojami.

178. Mano nuomone, toks teisių turėtojų siūlomas aiškinimas nėra taip paprastai suderinamas su dabar galiojančia Sąjungos teise.

179. Pirmiausia tokie argumentai nėra suderinami su Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalies a punkto pirma fraze, susijusia su „faktinėmis žiniomis“. Siekiant įrodyti tokias „faktines žinias“, reikia remtis ne tuo, ką paslaugų teikėjas būtų žinojęs, jeigu būtų buvęs rūpestingas, o tuo, ką jis realiai žinojo¹⁷⁴.

¹⁷¹ Žr. Direktyvos 2000/31 40, 41 ir 46 konstatuojamąsias dalis.

¹⁷² Žr. Direktyvos 2000/31 40 konstatuojamąją dalį ir 14 straipsnio 3 dalį. Taigi, priešingai nei DMCA 512 straipsnyje, Direktyvoje 2000/31 nenumatyta suderinta pranešimo ir pašalinimo procedūra.

¹⁷³ Čia turiu omenyje pranešimą paslaugų teikėjo darbuotojui. Negalima teigti, kad paslaugų teikėjas „žinojo“ arba „turėjo žinių“ apie neteisėtą informaciją, kurią saugo, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2000/13 14 straipsnio 1 dalį, pavyzdžiui, todėl, kad automatizuotomis priemonėmis tvarkė šią informaciją. Dėl tokio aiškinimo ši nuostata taptų visiškai neveiksminga, nes kiekvienas informaciją internete pateikiantis paslaugų teikėjas neabejotinai turi tvarkyti šią informaciją.

¹⁷⁴ Žr. generalinio advokato N. Jääskinen išvadą byloje *L’Oréal ir kt.* (C-324/09, EU:C:2010:757, 162 ir 163 punktai).

180. Reikia pateikti papildomų paaiškinimų dėl Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalies a punkto antroje frazėje nurodyto „žinojimo“ atvejo. Teisingumo Teismas pateikė tam tikrų patikslinimų šiuo klausimu Sprendime *L'Oréal / eBay*. Primenu, kad byloje, kurioje priimtas šis sprendimas, buvo reikalaujama *eBay* atsakomybės už kai kuriuos jos prekyvietėje įkeltus pasiūlymus pirkti prekes, kurie galėjo pažeisti *L'Oréal* prekių ženklus. Šiomis aplinkybėmis Teisingumo Teismas pažymėjo, kad siekiant nustatyti, ar prekyvietės valdytojas „žinojo“ apie tokius pasiūlymus, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą, reikia patikrinti, ar jis „[žino] apie faktus ir aplinkybes, kuriomis remdamasis rūpestingas ūkio subjektas turėjo konstatuoti atitinkamą pažeidimą ir imtis veiksmų pagal [šios direktyvos] 14 straipsnio 1 dalies b punktą“. Taip gali būti „bet kokioje situacijoje, kai atitinkamas paslaugų teikėjas vienaip ar kitaip sužino apie tokius faktus ar aplinkybes“ ir visų pirma jeigu jis „sužino apie neteisėtą veiklą ar informaciją savo iniciatyva atlikęs tyrimą“ arba „kai apie tokią veiklą ar informaciją jam pranešama“¹⁷⁵.

181. Iš minėto sprendimo darytina išvada, kad pagal Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalį paslaugų teikėjui iš tiesų taikomi tam tikri rūpestingumo įpareigojimai. Toks paslaugų teikėjas kartais gali prarasti galimybę remtis šioje nuostatoje numatytu atleidimu nuo atsakomybės todėl, kad turėjo žinoti, kad konkreti informacija yra neteisėta, bet, nepaisydamas to, jos nepašalino.

182. Vis dėlto šie rūpestingumo įpareigojimai yra gerokai siauresni, nei teigia pagrindinės bylos ieškovai. Mano nuomone, remiantis minėtu sprendimu negalima teigti, jog tam, kad paslaugų teikėjas elgtųsi kaip „rūpestingas ūkio subjektas“, jeigu jis abstrakčiai sužino apie tai, kad jo serveriuose yra neteisėta informacija, turi aktyviai bendrai aiškintis tokią neteisėtą informaciją, todėl būti laikomas „žinojusi“ apie visą ją.

183. Akivaizdu, kad, atsižvelgiant į tai, kiek pasiūlymų pirkti kasdien skelbiama tokioje prekyvietėje, kaip *eBay*, jos valdytojas žino, kad kai kurie iš jų gali pažeisti intelektualinės nuosavybės teises. Todėl Teisingumo Teismas Sprendime *L'Oréal / eBay* nekonstatavo, kad toks valdytojas laikomas „žinojusi“ apie bet kokių tokių autorių teises pažeidžiantį pasiūlymą. Atvirkščiai, jis nusprendė, kad reikia patikrinti, ar šis paslaugų teikėjas žinojo apie faktus ar aplinkybes, *susijusias su nagrinėjamais pasiūlymais pirkti*. Kaip nurodė Teisingumo Teismas, reikia, be kita ko, patikrinti, ar minėtas paslaugų teikėjas gavo pakankamai tikslų ir pagrįstą pranešimą *apie tokius pasiūlymus*¹⁷⁶.

184. Vadinasi, Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalies a punkto antroje frazėje nurodytas atvejis, kai paslaugų teikėjas „[žino] apie faktus ar aplinkybes, rodančias, kad verčiamasi neteisėta veikla arba teikiama neteisėta informacija“, yra toks, kai paslaugų teikėjas (faktiškai) žinojo objektyvias aplinkybes, *susijusias su jo serveriuose esančia konkrečia informacija*, kurių jam turėtų pakakti, jeigu jis elgėsi rūpestingai, kaip to reikalaujama, kad suvoktų šios informacijos neteisėtumą ir pašalintų ją pagal šios direktyvos 14 straipsnio 1 dalies b punktą.

¹⁷⁵ Atitinkamai Sprendimo *L'Oréal / eBay* 120, 121 ir 122 punktai.

¹⁷⁶ Žr. Sprendimo *L'Oréal / eBay* 122 punktą.

185. Apibendrinant darytina išvada, kad paslaugų teikėjas privalo rūpestingai vertinti faktus ir aplinkybes, apie kurias sužinojo, visų pirma iš pranešimų, susijusių su konkrečia neteisėta informacija. To negalima painioti su pareiga bendrai aktyviai domėtis šiais faktais ir aplinkybėmis. Toks aiškinimas neatitiktų Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalies logikos ir būtų nesuderinamas su jos 15 straipsniu¹⁷⁷.

186. Be to, nereikia pamiršti, kad „pranešimo ir pašalinimo“ logika, kuria grindžiama minėto 14 straipsnio 1 dalis, kaip jau minėjau, siekiama užtikrinti skirtingų interesų pusiausvyrą, visų pirma apsaugoti naudotojų saviraiškos laisvę.

187. Tokiomis aplinkybėmis pranešimai skirti ne tik tam, kad paslaugų teikėjas galėtų nustatyti jo serveriuose esančios neteisėtos informacijos buvimą ir vietą. Pranešimas taip pat skirtas tam, kad jis turėtų pakankamai informacijos, kad įsitikintų neteisėtu šios informacijos pobūdžiu. Iš tiesų pagal to paties 14 straipsnio 1 dalį paslaugų teikėjas turi pašalinti tokią informaciją tik jeigu jos neteisėtas pobūdis yra „matomas“, t. y. *akivaizdus*¹⁷⁸. Mano nuomone, šiuo reikalavimu siekiama išvengti to, kad paslaugų teikėjas pats turėtų spręsti sudėtingus teisinius klausimus ir kad taip jis pavirstų teisėtumo internete tarpininku.

188. Nors kai kurios informacijos neteisėtas pobūdis yra akivaizdus iš karto¹⁷⁹, paprastai taip nėra autorių teisių srityje. Norint įvertinti neteisėtą failo pobūdį reikia žinoti tam tikrus konteksto elementus ir tam gali prireikti išsamios teisinės analizės. Pavyzdžiui, siekiant nustatyti, ar tokioje platformoje, kaip *YouTube*, įkeltas vaizdo įrašas pažeidžia autorių teisę, iš esmės reikia patikrinti, pirma, ar šiame vaizdo įrašė yra kūrinys, antra, ar trečiajam asmeniui, kuris skundžiasi, priklauso teisės į šį kūrinį, trečia, ar dėl tokio kūrinio naudojimo pažeidžiamos jo teisės, o siekiant išsiaiškinti pastarąjį aspektą pirmiausia reikia įvertinti, ar kūrinys buvo naudojamas gavus teisių turėtojo leidimą ir ar taikytina išimtis. Analizę papildomai sunkina tai, kad galimos teisės ir licencijos, susijusios su kūriniu, valstybėse narėse gali skirtis – kaip ir jų išimtys, atsižvelgiant į taikytiną teisę¹⁸⁰.

189. Jeigu paslaugų teikėjas turėtų aktyviai domėtis jo serveriuose esančia neteisėta informacija be teisių turėtojų pagalbos, jis būtų priverstas pats bendrai ir neturėdamas būtinų konteksto elementų vertinti, kas sudaro pažeidimą. Nors kai kurios situacijos beveik nekelia abejonių¹⁸¹, nemažai kitų nėra vienareikšmės. Pavyzdžiui, dažnai sunku nustatyti, kam priklauso teisės į kūrinį¹⁸². Be to, jeigu į trečiojo asmens paskelbtą vaizdo įrašą yra įtraukta saugomo kūrinio ištrauka, gali būti taikomos tam tikros išimtys, pavyzdžiui, naudojimas siekiant cituoti arba

¹⁷⁷ Tuo pačiu klausimu žr. Riordan, J., „The Liability of Internet Intermediaries“, Oxford University Press, Oxford, 2016, p. 407 ir 408. Be to, Teisingumo Teismas Sprendimo *L'Oréal / eBay* 139 punkte pažymėjo, kad priemonės, kurių gali būti reikalaujama iš tokio paslaugų teikėjo, kaip *eBay*, „negali reikšti aktyvios visų kiekvieno jo klientų duomenų priežiūros siekiant užkirsti kelią bet kokiam būsimam intelektinės nuosavybės teisių pažeidimui šio paslaugų teikėjo svetainėje“. Be to, šio sprendimo 120 punkte Teisingumo Teismo nurodyta aplinkybė, kad paslaugų teikėjas gali atskleisti faktus ir aplinkybes, dėl kurių išaiškėja neteisėtumas, pats jomis domėdamasis, tiesiog rodo, kad Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalyje paslaugų teikėjui *leidžiama* jomis domėtis. Žinoma, prireikus šis paslaugų teikėjas turi pašalinti nustatytą neteisėtą informaciją. Vis dėlto tai negali reikšti, kad jis bendrai *privalo* jomis domėtis.

¹⁷⁸ Žr. 2004 m. birželio 10 d. *Conseil constitutionnel* (Konstitucinė Taryba, Prancūzija) sprendimą Nr. 2004-496.

¹⁷⁹ Pavyzdžiui, turiu omenyje vaikų pornografijos atvaizdus. Manau, kad, kiek tai susiję su šios rūšies informacija, kuri pati yra akivaizdžiai ir neginčijamai neteisėta, Direktyvoje 2000/31 nedraudžiama reikalauti, kad paslaugų teikėjas veiktų prevenciškai, kalbant apie šios informacijos pašalinimą. Šiuo klausimu žr. šios direktyvos 48 konstatuojamąją dalį, o konkrečiai dėl vaikų pornografijos – Direktyvos 2011/93 47 konstatuojamąją dalį ir 25 straipsnį.

¹⁸⁰ Žr., be kita ko, 2012 m. vasario 16 d. Sprendimą *SABAM* (C-360/10, EU:C:2012:85, 50 punktas).

¹⁸¹ Pavyzdžiui, kai neaišku, koks naudotojas įkelia prastos kokybės neseniai kino teatruose pradėto rodyti filmo kopiją, padarytą filmuojant nešiojamąja vaizdo kamera.

¹⁸² Iš nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje C-682/18 matyti, kad nemaža apeliacinio teismo sprendimo dalis skirta klausimui, ar F. Peterson priklauso teisės į nagrinėjamus kūrinius, o jeigu taip, tai kokių mastu.

parodijuoti¹⁸³. Kyla pavojus, kad esant visoms šioms dviprasmiškoms situacijoms paslaugų teikėjas pasirinktų sistemingą jo serveriuose esančios informacijos šalinimą, siekdamas išvengti bet kokios rizikos dėl atsakomybės teisių turėtojams. Iš tiesų jam dažnai atrodys daug paprasčiau pašalinti informaciją, užuot pačiam rėmusis, pavyzdžiui, tokia išimtimi, jeigu būtų pareikštas ieškinys dėl atsakomybės. Toks „perteklinis pašalinimas“ keltų akivaizdžią problemą saviraiškos laisvės srityje¹⁸⁴.

190. Dėl šių priežasčių, kaip nurodo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, informaciją galima laikyti „matomai“ neteisėta, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalies a punktą, tik jeigu atitinkamas paslaugų teikėjas gavo pranešimą, kuriame nurodomos aplinkybės, leidžiančios jo situacijoje esančiam „rūpestingam ūkio subjektui“ nesunkiai konstatuoti šį neteisėtumą, neatlikus išsamios teisinės ir faktinės analizės. Kalbant konkrečiai, šiame pranešime turi būti nurodytas saugomas kūrinys, apibūdintas pažeidimas, kuriuo kaltinama, ir pateikti pakankamai aiškūs įrodymai, susiję su teisėmis į kūrinį, kurias nukentėjusysis teigia turįs. Reikėtų pridurti, kad jeigu iš karto negalima atmesti išimties taikymo, pranešime turi būti pagrįstai paaiškintos priežastys, dėl kurių ji turėtų būti taikoma. Mano nuomone, tik toks aiškinimas leistų išvengti rizikos, kad tarpiniai paslaugų teikėjai virs teisėtumo internete arbitrais ir pirmesniuose šios išvados punktuose nurodyto „perteklinio pašalinimo“¹⁸⁵.

191. Tai išsiaiškinus, dar reikia patikslinti du galutinius aspektus. Pirma, mano nuomone, yra atvejų, kai paslaugų teikėjas negali pasislėpti už aplinkybės, kad neturėjo faktinių „žinių“ ar „nežinojo“ apie konkrečią neteisėtą informaciją, dėl kurios reikalaujama jo atsakomybės, ir kai turėtų pakakti bendro ir abstraktaus žinojimo apie tai, kad jis saugo neteisėtą informaciją ir kad jo paslaugos yra naudojamos neteisėtai veiklai. Tai yra tie atvejai, kai paslaugų teikėjas *sąmoningai palengvina* neteisėtų veiksmų atlikimą jo paslaugos naudotojams. Jeigu objektyvios aplinkybės įrodo minėto paslaugų teikėjo nesąžiningumą¹⁸⁶, mano supratimu, jis praranda galimybę remtis Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalyje numatyto atleidimu nuo atsakomybės¹⁸⁷.

192. Antra, F. Peterson ir *Elsevier* teigia, kad jeigu paslaugų teikėjas gavo pakankamai tikslų ir pagrįstą pranešimą apie neteisėtą informaciją, pagal Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalies b punktą reikalaujama, kad jis ne tik ją pašalintų arba padarytų neprieinamą, bet ir kad imtųsi būtinų priemonių ją „užblokuoti“, t. y. neleistų *jos ir vėl įkelti*. Kitaip tariant, jeigu paslaugų teikėjas gautų tokį pranešimą, jis būtų laikomas „sužinojusi“ ne tik apie jo serveriuose šiuo metu esančią informaciją, bet ir apie visus galimus būsimus šios informacijos įkėlimus, nesant reikalo dėl kiekvieno iš jų teikti atskiro pranešimo.

¹⁸³ Žr. Direktyvos 2001/29 5 straipsnį.

¹⁸⁴ Be kita ko, reikia pažymėti, kad Direktyvoje 2000/31 naudotojams nenumatyta jokių garantijų, pavyzdžiui, „priešinio pranešimo“ procedūros, pagal kurią būtų galima ginčyti jų informacijos „perteklinį pašalinimą“. Šios direktyvos 46 konstatuojamojoje dalyje nurodyta tik tiek, kad valstybės narės gali „nustatyti specifinius reikalavimus, kuriuos reikia nedelsiant patenkinti prieš panaikinant informaciją arba atimant galimybę ją pasiekti“.

¹⁸⁵ Šiuo klausimu žr. Riordan, J., *op. cit.*, p. 406. Apskritai klausimas, ar „faktų ir aplinkybių“, apie kurias buvo pranešta paslaugų teikėjui, pakako, kad jis „sužinotų“ apie neteisėtą informaciją, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalies a punktą, priklauso nuo visų kiekvienos bylos aplinkybių, visų pirma nuo pranešimo tikslumo, kiek sudėtinga yra analizė, būtina šios informacijos neteisėtumui suprasti, ir šio paslaugų teikėjo turimų išteklių. Tas pats pasakytina apie tai, ar paslaugų teikėjas ėmėsi veiksmų „nedelsdamas“, kaip tai suprantama pagal šios direktyvos 14 straipsnio 1 dalies b punktą.

¹⁸⁶ Dėl šio klausimo žr. šios išvados 120–131 punktus.

¹⁸⁷ Mano nuomone, sunku įsivaizduoti, kad, pavyzdžiui, platformos „The Pirate Bay“ administratoriai galėtų remtis Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalimi, siekdami išvengti jiems pagal nacionalinę teisę tenkančios antrinės atsakomybės už šioje platformoje saugomą informaciją. Kaip teigia Prancūzijos vyriausybė, šia nuostata siekiama apsaugoti paslaugų teikėjus, kurie paprastai yra sąžiningi, o ne tuos paslaugų teikėjus, kurie paprastai turi ketinimą palengvinti autorių teisių pažeidimus.

193. Šiuo klausimu teisių turėtojai paprastai nurodo, kad informacija, dėl kurios buvo pateiktas pranešimas ir kurių paslaugų teikėjas pašalina, dažnai po kurio laiko vėl įkeliama. Taigi jie yra priversti nuolat stebėti visas interneto svetaines, į kurias jų kūriniai gali būti įkelti, ir atitinkamai teikti pranešimus. Šie teisių turėtojai siūlo išiegti šiai problemai sušvelninti – aiškinti Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalį taip, kad joje numatyta ne tik „pranešimo ir atšaukimo“ („notice and take down“) sistema, bet ir „pranešimo ir blokavimo“ („notice and stay down“) sistema.

194. Mano nuomone, jeigu į Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalį būtų įtrauktas „stay down“ įpareigojimas, būtų reikšmingai pakeista šios nuostatos taikymo sritis. Tam, kad pašalintų informaciją, paslaugų teikėjas turi (rūpestingai) reaguoti į pranešimą. Vis dėlto norėdamas užblokuoti informaciją jis turėtų įdiegti jo saugomos informacijos filtravimo technologiją. Šiomis aplinkybėmis reikia neleisti pakartotinai įkelti ne tik konkretaus failo, bet ir kiekvieno failo, *kurio turinys lygiavertis*. Nepaisant to, kad kai kurie paslaugų teikėjai, tarp kurių, atrodo, yra ir *YouTube*, turi technologijas, leidžiančias taikyti tokį „stay down“ ir savanoriškai jas taiko, atrodo keblu, aiškinant šią nuostatą „dinamiškai“, įtraukti tokį įpareigojimą į ją ir imti jį taikyti kiekvienam paslaugų teikėjui, įskaitant tuos, kurie neturi būtinų išteklių tokiai technologijai taikyti¹⁸⁸.

195. Vis dėlto manau, kad „stay down“ įpareigojimas tokiomis sąlygomis, kurias paaiškinau analizuodamas ketvirtuosius klausimus, gali būti nustatytas kai kuriems paslaugų teikėjams, atsižvelgiant, be kita ko, į jų pajėgumus, nustatant teismo draudimą pagal Direktyvos 2001/29 8 straipsnio 3 dalį.

196. Atsižvelgdamas į visa tai, kas nurodyta, siūlau Teisingumo Teismui į trečiuosius klausimus atsakyti, kad Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalies a punktas turi būti aiškinamas taip, kad, jame nurodant atvejį, kai paslaugų teikėjas „[turi] faktinių žinių apie neteisėtą veiklą arba informaciją“, ir atvejį, kai šis teikėjas „[žino] apie faktus ar aplinkybes, rodančias, kad verčiamasi neteisėta veikla arba teikiama neteisėta informacija“, iš esmės kalbama apie konkrečią neteisėtą informaciją.

D. Dėl sąlygų reikalauti teismo draudimo tarpininkui pagal Direktyvos 2001/29 8 straipsnio 3 dalį (ketvirtieji klausimai)

197. Jeigu Teisingumo Teismas nuspręstų, kad tokie platformų valdytojai, kaip *YouTube* ir *Cyando*, gali remtis Direktyvos 2000/31 14 straipsniu, jie būtų atleidžiami nuo bet kokios atsakomybės, galinčios kilti dėl failų, kuriuos jie saugo jų platformų naudotojų prašymu, jeigu jie atitinka šio straipsnio 1 dalyje numatytas sąlygas.

198. Vis dėlto, kaip nurodyta šio straipsnio 3 dalyje, šis straipsnis „neturi įtakos teismo arba administracinės institucijos galimybei vadovaujantis valstybių narių teisinėmis sistemomis reikalauti, kad paslaugų teikėjas nutrauktų pažeidimą arba užkirstų jam kelią“. Kitaip tariant, šiame straipsnyje nedraudžiama, kad paslaugų teikėjui būtų nustatytas, be kita ko, *teismo draudimas*, net jeigu jis atitinka šias sąlygas¹⁸⁹.

¹⁸⁸ Vis dėlto „stay down“ įpareigojimas nustatytas Direktyvos 2019/790 17 straipsnio 4 dalyje. Tačiau pažymėtina, kad teisės aktų leidėjas numatė išimtį „mažiesiems“ paslaugų teikėjams, neturintiems būtinų išteklių ar technologijos tokiam įpareigojimui įgyvendinti.

¹⁸⁹ Taip pat žr. Direktyvos 2000/31 45 konstatuojamąją dalį.

199. Direktyvos 2001/29 8 straipsnio 3 dalyje valstybės narės įpareigojamos užtikrinti, kad „teisių turėtojai turėtų galimybes prašyti teismo draudimo tarpininkams, kurių paslaugomis tretieji asmenys naudojami autorių teisėms ar gretutinėms teisėms pažeisti“¹⁹⁰.

200. *Ketvirtaisiais klausimais Bundesgerichtshof* (Aukščiausiasis Federalinis Teismas) prašo Teisingumo Teismo patikslinti sąlygas, kurias teisių turėtojai turi įvykdyti, kad galėtų prašyti tokio draudimo pagal Direktyvos 2001/29 8 straipsnio 3 dalį.

201. Kalbant konkrečiau, minėtas teismas klausia, ar jo jurisprudencija yra suderinama su Sąjungos teise. Pagal šią jurisprudenciją minėta 8 straipsnio 3 dalis Vokietijos teisėje įgyvendinama remiantis „trikdytojo atsakomybe“ (vok. *Störerhaftung*), t. y. nuo seno nusistovėjusia netiesioginės atsakomybės forma. Pagal šį institutą, jeigu pažeidžiama absoliuti teisė, pavyzdžiui, intelektinės nuosavybės teisė, asmuo, kuris nėra šio pažeidimo vykdytojas ar bendrininkas, bet kaip nors sąmoningai prisideda prie jo ir yra atitinkamas priežastinis ryšys, gali būti traukiamas atsakomybėn kaip „trikdytojas“ (vok. *Störer*). Šiuo tikslu gali pakakti to, kad nagrinėjamas asmuo palaiko arba išnaudoja šį pažeidimą darančio trečiojo asmens elgesį, veikdamas pats, jeigu teisiškai ir fiziškai galėjo užkirsti kelią padarytam pažeidimui¹⁹¹.

202. Kaip paaiškina prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, siekiant pernelyg neišplėsti „trikdytojo atsakomybės“ ir netaikyti jos asmenims, kurie nėra nei pažeidimo vykdytojai, nei jo bendrininkai, šiai atsakomybei atsirasti būtina *pažeisti įpareigojimus elgtis tam tikru būdu*. Šių įpareigojimų apimtis priklauso nuo to, ar galima pagrįstai tikėtis, kad „trikdytojas“, atsižvelgiant į aplinkybes, kontroliuos arba stebės trečiąjį asmenį, kad užkirstų kelią tokiems pažeidimams, o jeigu taip – tai kokių mastu. Kiekvienu atveju tai turi būti nustatyta atsižvelgiant į „trikdytojo“ atliekamą funkciją ir užduotis, taip pat į asmeninę šių pažeidimo vykdytojų atsakomybę.

203. Šiomis aplinkybėmis tarpinis paslaugų teikėjas, kuris saugo jo paslaugos naudotojų pateiktą informaciją, gali būti traukiamas atsakomybėn kaip „trikdytojas“ ir tuo remiantis jam gali būti taikomas teismo įpareigojimas nutraukti tokią veiklą, jeigu, *pirma*, jis gavo pakankamai tikslų ir pagrįstą pranešimą apie konkrečią neteisėtą informaciją ir, *antra*, jau yra „recidyvas“, nes šis paslaugų teikėjas nedelsdamas nesiėmė veiksmų nagrinėjamai informacijai pašalinti arba padaryti ją neprieinamą, arba jeigu jis nesiėmė būtinų priemonių, kad neleistų iš naujo įkelti šios informacijos¹⁹². Taigi teisių turėtojai negali reikalauti teismo įpareigojimo tarpininkui nuo to momento, kai jo paslaugų naudotojas padaro jų teisių pažeidimą.

¹⁹⁰ Šis įpareigojimas taip pat įtvirtintas Direktyvos 2004/48 11 straipsnio trečiame sakinyje, o ši direktyva taikoma įvairiems intelektinės nuosavybės teisių pažeidimams, įskaitant autorių teisės pažeidimus (žr. šios direktyvos 2 straipsnio 1 dalį). Vis dėlto, kaip nurodyta šioje nuostatoje, ji „nepažeidžia“ Direktyvos 2001/29 8 straipsnio 3 dalies. Bet kuriuo atveju, kadangi Direktyvos 2001/29 8 straipsnio 3 dalis ir Direktyvos 2004/48 11 straipsnio trečias sakiny yra suformuluoti beveik identišškai ir kadangi šiomis direktyvomis siekiama to paties tikslo užtikrinti aukštą intelektinės nuosavybės apsaugos lygį (žr. pirmosios direktyvos 9 konstatuojamąją dalį ir antrosios 10 konstatuojamąją dalį), mano nuomone, šios nuostatos turi būti aiškinamos vienodai.

¹⁹¹ Remiantis „trikdytojo atsakomybe“ galima gauti teismo įpareigojimą. Vadinas, ji nesuteikia pagrindo reikalauti žalos atlyginimo, priešingai nei pirminė pažeidimo vykdytojo atsakomybė ir bendrininko atsakomybė, numatyta BGB 830 straipsnyje.

¹⁹² Žr., be kita ko, 2012 m. liepos 26 d. *Bundesgerichtshof* (Aukščiausiasis Federalinis Teismas) sprendimą *Alone in the Dark*, I ZR 18/11, GRUR 2013, 370; ir 2015 m. kovo 19 d. Sprendimą *Hotelbewertungsportal*, I ZR 94/13, GRUR 2015 1129. Pagal šio teismo jurisprudenciją tokie valdytojai, kaip *YouTube* ir *Cyando*, paprastai nėra tiesiogiai atsakingi už autorių teisių pažeidimus, padarytus naudojantis jų platformomis, nes jie neatlieka į jas įkeliamų kūrinių „viešo paskelbimo“. Iš esmės šie valdytojai taip pat nelaikomi atsakingais kaip šių pažeidimų bendrininkai, kaip tai suprantama pagal BGB 830 straipsnį, nes norint nuteisti šiuo pagrindu reikia įrodyti tyčią ir žinojimą, susijusį su konkrečiu pažeidimu (žr. mano atliktą penktųjų ir šeštųjų klausimų analizę). Taigi šis teismas tokių valdytojų elgesį vertina iš esmės remdamasis teismo įpareigojimais, grindžiamais „trikdytojo atsakomybe“. Vadinas, pagrindinėse bylose apeliaciniai teismai nuteisė *YouTube* ir *Cyando* kaip „trikdytojas“, nes jos nesilaikė joms tenkančių įpareigojimų elgtis tam tikru būdu.

204. Iš esmės reikia nustatyti, ar pagal Direktyvos 2001/29 8 straipsnio 3 dalį teisių turėtojų galimybei reikalauti teismo draudimo tarpininkui draudžiama nustatyti tokio recidyvo reikalavimą.

205. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo nuomone, taip nėra. *Google, Cyando*, Vokietijos ir Suomijos vyriausybės laikosi tos pačios nuomonės. Pritardamas F. Peterson, *Elsevier*, Prancūzijos vyriausybei ir Komisijai, manau, kad pagal Direktyvos 2001/29 8 straipsnio 3 dalį toks reikalavimas yra draudžiamas.

206. *Pirmiausia* reikia priminti, kad minėto 8 straipsnio 3 dalyje teisių turėtojams pripažįstama teisė reikalauti taikyti teismo draudimą „tarpininkams“, „kurių paslaugomis tretieji asmenys naudojami autorių teisėms ar gretutinėms teisėms pažeisti“. Pagal Teisingumo Teismo jurisprudenciją „tarpininku“, kaip jis suprantamas pagal šią nuostatą, laikomas kiekvienas paslaugų teikėjas, teikiantis paslaugą, kuria pasinaudoję vienas ar keli kiti asmenys gali pažeisti vieną ar kelias intelektualines nuosavybės teises¹⁹³. *YouTube* ir *Cyando* neabejotinai yra tokie tarpininkai. Jų paslaugomis „tretieji asmenys“ naudojami „autorių teisėms ar gretutinėms teisėms pažeisti“ kiekvieną kartą, kai vienas iš jų naudotojų jų platformose neteisėtai paskelbia saugomą kūrinį.

207. *Be to*, nors Direktyvos 2001/29 59 konstatuojamojoje dalyje nurodyta, kad tokio teismo draudimo sąlygos ir taisyklės iš esmės reglamentuojamos valstybių narių vidaus teisėje, tai tiesiog reiškia, kad valstybės narės turi diskreciją šiuo klausimu. Bet kuriuo atveju šios sąlygos ir procedūros turi būti sutvarkytos taip, kad būtų pasiektas direktyvos 8 straipsnio 3 dalies tikslas¹⁹⁴. Taigi ši diskrecija negali leisti šioms valstybėms pakeisti teisės, kuri pagal šią nuostatą pripažįstama teisių turėtojams, apimties, vadinasi, ir jos esmės.

208. Šiomis aplinkybėmis reikia pažymėti, kad teisių turėtojų galimybė prašyti teismo nustatyti įpareigojimą tarpiniam paslaugų teikėjui remiantis „trikdytojo atsakomybės“ sąlygomis priklauso nuo pastarojo elgesio. Kaip jau nurodžiau, remiantis šiuo institutu nustatytas teismo įpareigojimas yra įpareigojimas *nutraukti veiksmus*. Jis reiškia, kad šis paslaugų teikėjas pažeidė tam tikrus *elgesio įpareigojimus*¹⁹⁵ ir leidžia kreiptis į teismą dėl priverstinio vykdymo.

209. Vis dėlto Direktyvos 2001/29 8 straipsnio 3 dalis grindžiama kitokia logika. Priešingai teismo draudimams, taikomiems šio straipsnio 2 dalyje numatytiems pažeidėjams, šio straipsnio 3 dalyje tarpininkams numatytų teismo draudimų *tikslas yra ne (tik) tai, kad jie nutrauktų tam tikrą neteisėtą* elgesį. Ši nuostata taikoma net ir „nekaltiems“ tarpininkams, t. y. tiems, kurie bendrai vykdo visus jiems pagal teisės aktus nustatytus įpareigojimus. Pagal ją teisių turėtojams leidžiama reikalauti, kad šie tarpininkai ištrauktų į kovą su jų paslaugų naudotojų padarytais autorių teisių pažeidimais, motyvuojant tuo, kad paprastai jie gali geriau nutraukti šiuos pažeidimus. Atsižvelgiant į tai, minėtoje nuostatoje šiems tarpininkams leidžiama nustatyti *naujus įpareigojimus* teismo draudimu. Apskritai tai yra tam tikra priverstinio bendradarbiavimo forma¹⁹⁶.

¹⁹³ Pagal analogiją žr. 2016 m. liepos 7 d. Sprendimą *Tommy Hilfiger Licensing ir kt.* (C-494/15, EU:C:2016:528, 23 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).

¹⁹⁴ Žr. Sprendimo *L'Oréal / eBay* 136 punktą.

¹⁹⁵ Būtent paslaugų teikėjams, besiverčiantiems veikla, kurią sudaro, be kita ko, trečiųjų asmenų pateiktų failų įkėlimas, tenkantys elgesio įpareigojimams, remiantis *Bundesgerichtshof* (Aukščiausiasis Federalinis Teismas), atspindi Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalies b punkte numatytą sąlygą. Vis dėlto, mano supratimu, šie įpareigojimai yra platesni nei minėtoje nuostatoje: šis teismas reikalauja, kad paslaugų teikėjas ne tik pašalintų informaciją, apie kurią pranešta, bet ir užblokuotų šią informaciją pagal „stay down“ logiką.

¹⁹⁶ Žr. Direktyvos 2001/29 59 konstatuojamąją dalį ir Husovec, *op. cit.*, p. XV, XVI, 8 ir 10–13. Mano supratimu, tai, kad tarpininkai gauna tam tikrą finansinę naudą iš neteisėto jų paslaugų naudojimo, taip pat pateisina tokių teismo įpareigojimų taikymą jiems.

210. Tokia skirtinga logika galėtų nekelti problemų. Kaip jau nurodžiau, svarbus yra tik valstybių narių pasiektas rezultatas, o ne tai, kokia tvarka jos įgyvendina Direktyvos 2001/29 8 straipsnio 3 dalį. Apskritai šiuo klausimu svarbi yra tik teisių turėtojų galimybė kreiptis į teismą, kad šis įpareigotų tarpininkus elgtis tam tikru jų interesus saugančiu būdu. Neturi reikšmės tai, kad teoriškai šis teismo įpareigojimas pateikiamas kaip toks, kuriuo baudžiama už anksčiau buvusius elgesio įpareigojimus arba nustatomi nauji elgesio įpareigojimai.

211. Vis dėlto, jeigu tokio teismo draudimo taikymui būtų nustatyta sąlyga, kad tarpininkas turi būti pažeidęs ankstesnius elgesio įpareigojimus, būtų *pavélinta, todėl ir apribota* teisė, kuri pagal Direktyvos 2001/29 8 straipsnio 3 dalį pripažįstama teisių turėtojams¹⁹⁷. Praktiškai, kaip teigia F. Peterson, teisių turėtojai gali prašyti teismo taikyti draudimą tarpininkui tik jeigu pirmą kartą buvo pateikta neteisėta informacija ir apie ją buvo deramai pranešta šiam tarpininkui (pranešimas, dėl kurio atsiranda elgesio įpareigojimai) ir kad, be to, pažeidimas buvo pakartotas (tai yra požymis, kad tarpininkas neįvykdė šių įpareigojimų).

212. Vis dėlto, mano nuomone, teisių turėtojas turi galėti prašyti teismo nustatyti tokį draudimą, jei nustatoma, kad tretieji asmenys pažeidžia jo teises dėl tarpininko paslaugos, neprivalėdamas laukti pakartotinio pažeidimo ir įrodinėti neteisėto tarpininko elgesio¹⁹⁸. Reikia patikslinti, kad, mano nuomone, Direktyvos 2001/29 8 straipsnio 3 dalyje pačios taisyklės dėl „trikdytojo atsakomybės“ nėra draudžiamos. Joje veikia draudžiama tai, kad teisių turėtojai neturėtų jokio kito teisinio pagrindo Vokietijos teisėje, leidžiančio jiems prašyti teismo tokiomis sąlygomis nustatyti įpareigojimą tarpininkui.

213. Mano nuomone, suabejoti tokiu aiškinimu neleidžia prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo argumentas, kurį pakartojo *Google, Cyando* ir Suomijos vyriausybė, kad jeigu teisių turėtojams būtų leidžiama reikalauti teismo draudimo tarpininkui pagal Direktyvos 2001/29 8 straipsnio 3 dalį dar nesant pakartotinio pažeidimo, tai reikštų bendros stebėjimo ir aktyvaus domėjimosi pareigos nustatymą tarpininkui priešingai Direktyvos 2000/31 15 straipsnio 1 daliai. Jų teigimu, tokios galimybės pripažinimas prilygtų teiginiui, kad tarpininkas, dar prieš gaudamas pakankamai tikslų ir pagrįstą pranešimą, turėtų pašalinti nagrinėjamą informaciją ir užblokuoti galimybę pakartotinai ją įkelti, ir tai reikštų bendrą jo pareigą stebėti savo serverius ir aktyviai domėtis ten galinčia būti neteisėta informacija.

214. Vis dėlto mano pateikiamas aiškinimas tokios pasekmės nesukelia. Teisių turėtojų galimybė konkrečiu atveju prašyti teismo draudimo tarpininkui nereiškia, kad toks tarpininkas būtinai privalėtų elgtis konkrečiu būdu dar *prieš* nustatant šį draudimą. Kartoju, kad Direktyvos 2001/29 8 straipsnio 3 dalyje numatytų draudimų tikslas iš esmės yra ne nubausti tarpininkus už tai, kad jie nevykdo anksčiau nustatytų rūpestingumo įpareigojimų, o nustatyti jiems naujus įpareigojimus, kurie būtų taikomi ateityje.

215. *Galiausiai* puikiai suprantu tai, kad „trikdytojo atsakomybės“ sąlyga, susijusia su tuo, kad tarpininkas pažeidžia elgesio įpareigojimus, siekiama, kaip nurodė prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, apriboti asmenų, kuriems gali būti taikomas toks teismo draudimas, ratą. Vis dėlto mano siūlomas aiškinimas nereiškia, kad teisių turėtojai turėtų galėti prašyti taikyti

¹⁹⁷ Tuo pačiu klausimu žr. Nordemann, J. B., „Liability for Copyright Infringements on the Internet: Host Providers (Content Providers) – The German Approach“, *Journal of Intellectual Property, Information Technology and Electronic Commerce Law*, vol. 2, Nr. 1, 2011, p. 40.

¹⁹⁸ Tuo pačiu klausimu žr. 2017 m. lapkričio 29 d. Komisijos komunikato Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui „Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/48/EB dėl intelektinės nuosavybės teisių gynimo tam tikrų aspektų taikymo gairės“ [COM(2017) 708 *final*], p. 19: „kompetentingos teismo institucijos kaip draudimo nustatymo sąlygos negali prašyti pareiškėjų įrodyti, kad tarpininkas net netiesiogiai atsakingas už (įtariamą) pažeidimą“.

bet kokią įpareigojimą bet kuriam tarpiniam paslaugų teikėjui. Manau, nacionaliniai teismai turi taikyti proporcingumo principą, siekdami nustatyti, kokio masto įpareigojimai gali būti pagrįstai nustatomi konkrečiam paslaugų teikėjui, atsižvelgiant, be kita ko, į jo situaciją, susijusią su nagrinėjamais autorių teisės pažeidimais. Kai kuriais atvejais paslaugų teikėjas gali būti pernelyg nesusijęs su šiais pažeidimais, todėl būtų neproporcinga reikalauti jo bendradarbiavimo. Bet kuriuo atveju tokio klausimo šioje byloje nagrinėjamu atveju nekyla. Iš tiesų tokie valdytojai, kaip *YouTube* ir *Cyando*, yra arti jų platformų naudotojų daromų pažeidimų, nes saugo atitinkamus failus savo serveriuose.

216. Pagrindinės bylos šalys Teisingumo Teisme taip pat kėlė klausimą dėl teismo draudimų, kurie gali būti taikomi tarpininkams, apimties, nes teisių turėtojai laikosi nuomonės, kad šiuo klausimu *Bundesgerichtshof* (Aukščiausiasis Federalinis Teismas) jurisprudencijoje neinama pakankamai toli, o platformų valdytojai mano priešingai, kad šioje jurisprudencijoje nustatytos ribos yra platesnės nei Sąjungos teisėje. Kadangi minėtas teismas nepateikė tokio klausimo Teisingumo Teismui, bet jis yra neatsiejamas nuo šiose bylose bendrai keliamų problemų, suformuluosiu kelias glaustas pastabas dėl jo.

217. Teisingumo Teismas jau paaiškino, kad Direktyvos 2001/29 8 straipsnio 3 dalyje numatytu teismo draudimu tarpininkas gali būti įpareigotas imtis priemonių, kurios prisideda ne tik prie jo paslaugos naudotojų daromų autorių teisių pažeidimų *nutraukimo*, bet ir naujų šio pobūdžio pažeidimų *prevencijos*¹⁹⁹. Priemonės, kurios gali būti nustatytos jam, taikant tokį teismo draudimą, turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios, užtikrinti teisingą įvairių teisių ir interesų pusiausvyrą ir nekliudyti teisėtai naudotis paslauga²⁰⁰.

218. Be to, šiomis priemonėmis turi būti paisoma Direktyvos 2000/31 15 straipsnio 1 dalyje nustatytų ribų²⁰¹. Šioje byloje nagrinėjamu atveju visų pirma reikia išsiaiškinti, ar, nustatant teismo draudimą valdytojui, jis gali būti įpareigojamas nustatyti ir užblokuoti neteisėtą saugomų kūrinių įkėlimą į jo platformą, o jeigu taip, tai kokių mastu. Kaip jau nurodžiau²⁰², paprastai paslaugų teikėjas tam turi naudoti savo saugomos informacijos filtravimo technologiją. Taigi reikia išsiaiškinti, ar toks teismo draudimas būtinai turi būti laikomas tokiu, dėl kurio atsiranda bendri stebėjimo ir aktyvaus domėjimosi įpareigojimai, draudžiami pagal šią nuostatą.

219. Dėl šio aspekto pažymėtina, kad, pirma, Sprendime *SABAM*²⁰³ Teisingumo Teismas konstatavo, kad pagal Direktyvos 2000/31 15 straipsnio 1 dalį socialinio tinklo platformos valdytoją draudžiama įpareigoti įdiegti jo paslaugos naudotojų prašymu saugomos informacijos filtravimo sistemą, kuri būtų prevenciškai taikoma nepasirinktinai visiems šiems naudotojams, šio valdytojo lėšomis ir neribotam laikui, galinčią surasti failus, kuriuose yra kūriniai, į kuriuos prašytojas turi intelektinės nuosavybės teises, kad būtų galima blokuoti tų kūrinių padarymą viešai prieinamų. Teisingumo Teismas taip pat nurodė, kad tokia priemonė šiam valdytojui reikštų įpareigojimą neribotą laiką stebėti visą jo saugomą informaciją arba didesnę jos dalį, kad būtų užkirstas kelias bet kokiam būsimam pažeidimui, ir pareigą apsaugoti ne tik esamus kūrinius, bet ir tuos, kurie dar nebuvo sukurti šios sistemos įdiegimo momentu.

¹⁹⁹ Pagal analogiją žr. Sprendimo *L'Oréal / eBay* 131 punktą.

²⁰⁰ Žr. Direktyvos 2004/48 3 straipsnį ir pagal analogiją Sprendimo *L'Oréal / eBay* 140–144 punktus. Primenu, kad ši direktyva taip pat taikoma autorių teisės srityje. Todėl jos bendrosiose nuostatose įtvirtintų įpareigojimų turi būti laikomasi nustatant teismo draudimą pagal Direktyvos 2001/29 8 straipsnio 3 dalį.

²⁰¹ Žr. 2012 m. vasario 16 d. Sprendimą *SABAM* (C-360/10, EU:C:2012:85, 31–33 punktai).

²⁰² Žr. šios išvados 194 punktą.

²⁰³ 2012 m. vasario 16 d. sprendimas (C-360/10, EU:C:2012:85, 35–38 punktai).

220. Vis dėlto Teisingumo Teismas Sprendime *Glawischnig-Piesczek*²⁰⁴, kuris šį kartą buvo susijęs su asmens garbės įžeidimo sritimi, konstatavo, kad teismo draudimu tarpiniam paslaugų teikėjui gali būti nustatoma pareiga nustatyti ir užblokuoti *konkrečią informaciją*, kurios turinį išnagrinėjo ir įvertino teismas, kuris, atlikęs šį vertinimą, pripažino ją neteisėta. Teismas taip pat gali reikalauti paslaugų teikėjo užblokuoti prieigą prie tokiai informacijai *tapačios informacijos*, nesvarbu, koks naudotojas prašė ją saugoti. Teismo įpareigojimas taip pat gali apimti *lygiavertę informaciją*, jeigu joje yra konkrečių duomenų, tinkamai identifikuotų teismo draudime, ir kad paslaugų teikėjas neprivalo atlikti atskiros šios informacijos šmeižikiško pobūdžio vertinimo, ir kad, priešingai, jis gali *naudotis automatizuotomis paieškos techninėmis priemonėmis*. Kaip nurodė Teisingumo Teismas, iš tokio teismo draudimo kyla tik *konkrečios* stebėjimo ir aktyvaus domėjimosi pareigos, atitinkančios Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalį²⁰⁵.

221. Iš minėtų sprendimų darytina išvada, kad, kaip nusprendė Teisingumo Teismas, Direktyvos 2000/31 15 straipsnio 1 dalyje nedraudžiamas kiekvienas nustatymo ir blokavimo įpareigojimas. Nors šioje nuostatoje draudžiama, nustatant teismo įpareigojimą, priversti paslaugų teikėją bendrai filtruoti jo saugomą informaciją *siekiant aiškintis bet kokią pažeidimą*²⁰⁶, pagal ją *a priori* nedraudžiama priversti šį paslaugų teikėją taikyti blokavimą *konkrečiam failui*, kuriame naudojamas saugomas kūrinys, teismo pripažintas neteisėtu. Kaip suprantu Teisingumo Teismo jurisprudenciją, pagal minėtą nuostatą šiomis aplinkybėmis nedraudžiama, kad paslaugų teikėjas būtų įpareigotas nustatyti ir užblokuoti ne tik *tapačias* šio failo kopijas, bet ir kitus *lygiavertčius* failus, t. y. mano supratimu, kuriuose vienodai naudojamas nagrinėjamas kūrinys. Taigi pagal tą pačią nuostatą tarpiniam paslaugų teikėjui nedraudžiama nustatyti „stay down“ įpareigojimo.

222. Vis dėlto primenu, kad priemonės, kurių imamasi dėl tarpinio paslaugų teikėjo nustatant teismo draudimą, turi būti proporcingos. Šiuo tikslu reikia atsižvelgti į šio paslaugų teikėjo išteklius. Visų pirma, nors užblokuoti tapačią failo, kuris buvo pripažintas neteisėtu, kopiją atrodo gana paprasta²⁰⁷, gerokai sunkiau nustatyti kitus failus, kuriuose nagrinėjamas kūrinys vienodai panaudotas²⁰⁸. Nors *YouTube* teigia galinti tai padaryti²⁰⁹, ne visi paslaugų teikėjai turi tam būtiną technologiją ar išteklių²¹⁰. Taip pat primenu, kad teismo draudimu nustatytomis priemonėmis turi būti užtikrinta teisinga pusiausvyra tarp skirtingų teisių ir interesų ir neturi būti kliudoma teisėtai naudotis paslauga. Visų pirma, mano supratimu, įpareigojimo blokuoti tikslas ar poveikis neturi būti neleisti platformos naudotojams įkelti teisėtą turinį į ją ir, be kita ko, teisėtai naudotis konkrečiu kūriniu²¹¹. Nacionaliniai teismai turi nustatyti, ko galima pagrįstai tikėtis iš nagrinėjamo paslaugų teikėjo.

²⁰⁴ 2019 m. spalio 3 d. sprendimas (C-18/18, EU:C:2019:821, 33–47 punktai).

²⁰⁵ Žr. Direktyvos 2000/31 47 konstatuojamąją dalį.

²⁰⁶ Taip pat žr. Sprendimo *L'Oréal / eBay* 139 punktą.

²⁰⁷ To paties failo kopijos gali būti nustatytos naudojant MD5 filtrus (arba „hash filters“), kurie atrodo paplitę.

²⁰⁸ Pavyzdžiui, kalbant apie kinematografijos kūrinių, jo formatus, vaizdo kokybę, trukmę ir kt. gali būti labai įvairūs.

²⁰⁹ Kaip paaiškino *Google*, kai kūrinių atžvilgiu referencinis failas įkeliamas į „Content ID“ duomenų bazę, ši programinė įranga (beveik) automatiškai atpažįsta visus failus su šiuo kūriniu, kai jie įkeliami.

²¹⁰ Remiantis *Google* pateikta informacija, ji išleido daugiau kaip 100 mln. JAV dolerių (maždaug 88 mln. EUR), kad sukurtų „Content ID“.

²¹¹ Šiuo klausimu žr. 2012 m. vasario 16 d. Sprendimą *SABAM* (C-360/10, EU:C:2012:85, 50 punktas). Visų pirma teismo draudimas neturi kliudyti platformos naudotojų galimybei naudoti saugomus kūrinius, kuriems taikomos Direktyvos 2001/29 5 straipsnyje numatytos išimties ir apribojimai. Kalbant apie tokią platformą, kaip *YouTube*, visų pirma siekiama leisti naudotojams dalytis vaizdo įrašais, kuriuose naudojami kūriniai, kritikos, apžvalgos arba parodijos tikslais ir šio 5 straipsnio 3 dalies d ir k punktuose numatytomis sąlygomis. Dėl *Cyberlocker* pažymėtina, kad visų pirma siekiama neatimti iš naudotojų šios direktyvos 5 straipsnio 2 dalies b punkte numatytos teisės atgaminti asmeniniam naudojimui (šiuo klausimu žr. generalinio advokato M. Szpunar išvadą byloje *VCAST* (C-265/16, EU:C:2017:649, 23–28 punktai).

223. Atsižvelgdamas į visus pateiktus samprotavimus, siūlau Teisingumo Teismui į ketvirtuosius klausimus atsakyti taip, kad pagal Direktyvos 2001/29 8 straipsnio 3 dalį draudžiama galimybę teisių turėtojams gauti teismo įpareigojimą paslaugų teikėjui, kurio paslauga, kurią sudaro naudotojo pateiktos informacijos saugojimas, tretieji asmenys naudojami, siekdami pažeisti autorių arba gretutines teises, suteikti tik tada, kai po pranešimo apie akivaizdų teisių pažeidimą toks pažeidimas buvo padarytas antrą kartą.

E. Papildomai – dėl „pažeidėjo“ sąvokos, kaip ji suprantama pagal Direktyvos 2004/48 13 straipsnį (penktasis ir šeštasis klausimai)

224. *Bundesgerichtshof* (Aukščiausiasis Federalinis Teismas) suformulavo savo *penktuosius ir šeštuosius klausimus* tik tuo atveju, jeigu Teisingumo Teismas neigiamai atsakytų ir į pirmuosius, ir į antruosius klausimus. Taigi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo atvejį, kai, pirma, sąvoka „viešas paskelbimas“, kaip ji suprantama pagal Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalį, neapima tokių valdytojų, kaip *YouTube* ir *Cyando*, veiklos ir, antra, šie valdytojai negalėtų remtis Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalyje numatytu atleidimu nuo atsakomybės, galinčios kilti dėl informacijos, kurią jie saugo jų platformų naudotojų prašymu²¹².

225. Savo *penktaisiais klausimais* šis teismas siekia sužinoti, ar tokiu atveju minėti valdytojai turi būti laikomi „pažeidėjais“, kaip tai suprantama, be kita ko, pagal Direktyvos 2004/48 13 straipsnio 1 dalį, motyvuojant tuo, kad jie atliko „aktyvų vaidmenį“, kiek tai susiję su jų platformų naudotojų neteisėtai įkeltais failais su saugomais kūriniais.

226. Jeigu atsakymas į šiuos klausimus būtų teigiamas, savo *šeštaisiais klausimais* minėtas teismas siekia sužinoti, ar BGB 830 straipsnyje numatytos taisyklės dėl bendrininkavimo suderinamos su minėta 13 straipsnio 1 dalimi. Pagal šią BGB nuostatą, kurioje numatyta antrinės atsakomybės forma, nukentėjusiajam nuo pažeidimo, priešingai nei „trikdytojo atsakomybės“ atveju, leidžiama reikalauti žalos atlyginimo iš bendrininko. Bendrininkavusiu laikomas toks asmuo, kuris sąmoningai skatino trečiąjį asmenį tyčia daryti pažeidimą arba padėjo jį daryti. Vis dėlto tam, kad atsirastų bendrininko atsakomybė, būtinas ne tik objektyvus dalyvavimas darant konkretų pažeidimą, bet ir bent dalinis ketinimas, susijęs su šiuo pažeidimu, ir jis turi apimti žinojimą apie neteisėtumą. Taigi praktiškai tarpinis paslaugų teikėjas galėtų būti laikomas atsakingas kaip bendrininkas tik už *konkrečius* autorių teisių *pažeidimus*, padarytus jo paslaugos naudotojų, apie kuriuos jis žinojo ir kuriuos sąmoningai palengvino padaryti. Vis dėlto prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimas, ar pagal tą pačią 13 straipsnio 1 dalį tam, kad tarpinį paslaugų teikėją būtų galima įpareigoti atlyginti žalą teisių turėtojams, turi pakakti to, kad jis *bendrai ir abstrakčiai* žinotų arba turėtų žinių apie tai, kad jo paslauga naudojama siekiant pažeisti autorių teise.

227. Mano nuomone, Direktyvos 2004/48 13 straipsnio 1 dalyje tiesiog nesiekama reglamentuoti tarpinių paslaugų teikėjų atsakomybės už jų paslaugų naudotojų padarytus autorių teisių pažeidimus sąlygų.

²¹² Primenu, jog laikausi nuomonės, kad Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalis ir Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinamos suderintai. Visų pirma „neišvengiamas vaidmuo“, kaip tai suprantama pagal Teisingumo Teismo jurisprudenciją, susijusią su pirmąja nuostata, turėtų praktiškai atitikti tarpinių paslaugų teikėjų, saugančių jų paslaugų naudotojų pateiktą informaciją, „aktyvų vaidmenį“, numatytą jo jurisprudencijoje, susijusioje su antrąja nuostata. Todėl į penktuosius ir šeštuosius klausimus atsakysiu tik glaustai ir tik papildomai.

228. Šiuo klausimu primenu, jog šioje nuostatoje numatyta, kad „kompetentingos teismo institucijos nukentėjusiojo asmens prašymu reikalautų pažeidėjo, kuris, žinodamas arba turėdamas pakankamą pagrindą žinoti, dalyvavo teisės pažeidžiančioje veikloje, atlyginti teisių turėtojai žalą, kuri atitiktų faktiškai jo patirtus nuostolius dėl pažeidimo“. Taigi pagal šią nuostatą „pažeidėju“ laikomas asmuo, kuris „dalyvavo teisės pažeidžiančioje veikloje“ arba, kitaip tariant, kuris pažeidė intelektualinės nuosavybės teisę.

229. Vis dėlto vienintelis Direktyvos 2004/48 13 straipsnio 1 dalies tikslas yra numatyti procedūrinio pobūdžio taisyklės, susijusias su žalos atlyginimo suteikimu ir nustatymu, jeigu tokia žala padaroma. Šioje nuostatoje nesiekama iš anksto nustatyti, kokios intelektualinės nuosavybės teisės yra saugomos, kokiais veiksmais šios teisės pažeidžiamos, kas atsako už šiuos pažeidimus ir kas yra „teisių turėtojas“, kuriam turi būti atlyginama žala. Visus šiuos klausimus reglamentuoja intelektualinės nuosavybės teisės materialinės normos²¹³. Primenu, kad apskritai Direktyva 2004/48 suderinami tik kai kurie procedūriniai intelektualinės nuosavybės aspektai, bet ne tokie materialinio pobūdžio klausimai²¹⁴.

230. Autorių teisės srityje taikytinos materialinės normos pirmiausia nustatytos Direktyvoje 2001/29. Asmuo vykdo „teisės pažeidžiančią veiklą“, todėl tampa „pažeidėju“, jeigu atlieka veiksmą, priskiriamą prie išimtinės teisės, šioje direktyvoje pripažįstamos autoriui, kuris šiomis aplinkybėmis iš esmės yra „teisės turėtojas“, prieš tai negavęs šio teisių turėtojo leidimo ir jeigu netaikoma jokios išimties ar apribojimo.

231. Vis dėlto primenu, kad penktieji ir šeštieji prejudiciniai klausimai paremti prielaida, kad tokie valdytojai, kaip *YouTube* ir *Cyando*, neatlieka „viešo paskelbimo“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalį. Tokiu atveju šie valdytojai negalėtų būti laikomi „pažeidėjais“, vykdančiais „teisės pažeidžiančią veiklą“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2004/48 13 straipsnio 1 dalį.

232. Atsižvelgiant į tai, Direktyva 2004/48 atliktas tik minimalus derinimas²¹⁵. Kaip pažymi Komisija, todėl valstybėms narėms leidžiama savo nacionalinėje teisėje teisių turėtojams, nukentėjusiems nuo „teisės pažeidžiančios veiklos“, numatyti teisę gauti žalos atlyginimą iš kitų asmenų nei „pažeidėjas“, kaip tai suprantama pagal šios direktyvos 13 straipsnį, įskaitant tarpinius paslaugų teikėjus, palengvinusius tokią veiklą. Bet kuriuo atveju, kaip jau ne kartą nurodžiau šioje išvadoje, tokios antrinės atsakomybės sąlygos nustatomos nacionalinėje teisėje.

F. Dėl to, kad tikslas užtikrinti aukštą autorių teisės apsaugos lygį nesuteikia pagrindo kitaip aiškinti direktyvų 2000/31 ir 2001/29

233. Priešingai nei F. Peterson ir *Elsevier*, nemanau, kad Direktyvos 2001/29 tikslas užtikrinti aukštą autorių teisės apsaugos lygį reiškia, kad ši direktyva ir Direktyva 2000/31 turi būti aiškinamos kitaip, nei siūlau šioje išvadoje.

234. Iš karto norėčiau pažymėti, kad dėl tokio aiškinimo teisių turėtojai neliktų bejėgiai, susidūrę su neteisėtu jų kūrinių įkėlimu į tokias platformas, kaip *YouTube* ir *Uploaded*.

²¹³ Žr., be kita ko, Direktyvos 2004/48 4 straipsnį, kuriame nurodyta: „valstybės narės pripažįsta, kad siekti šiame skyriuje numatytų priemonių, procedūrų ir gynybos būdų taikymo turi teisę šie asmenys: a) intelektualinės nuosavybės teisių turėtojai taikomos [taikomų] teisės normų nustatyta tvarka“ (išskirta mano). Čia gali būti kalbama ir apie Sąjungos, ir apie nacionalinėje teisėje numatytas materialines normas (žr. šios direktyvos 2 straipsnio 1 dalį).

²¹⁴ Žr. Direktyvos 2004/48 15 konstatuojamąją dalį ir 2 straipsnio 3 dalies a punktą.

²¹⁵ Žr. Direktyvos 2004/48 2 straipsnio 1 dalį.

235. Teisių turėtojai *pirmiausia* turi galimybę kreiptis į teismą dėl naudotojų, šitaip neteisėtai įkėlusių jų kūrinius. Šiuo tikslu Direktyvoje 2004/48 šiems teisių turėtojams pripažįstama, be kita ko, galimybė iš tokių valdytojų, kaip *YouTube* ir *Cyando*, gauti tam tikrą naudingą informaciją, įskaitant jų naudotojų pavardes (pavadinimus) ir adresus²¹⁶. Be to, minėti teisių turėtojai gali pranešti šiems valdytojams, kad jų platformose yra failų su jų kūriniiais, kurie buvo įkelti neteisėtai. Pagal Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalį šie valdytojai privalo nedelsdami reaguoti į tokį pranešimą, pašalinti atitinkamus failus arba padaryti prieigą prie jų neįmanomą. Priešingu atveju tie patys valdytojai prarastų galimybę remtis šioje nuostatoje numatytu atleidimu nuo atsakomybės ir atitinkamu atveju galėtų nutikti taip, kad jiems kiltų atsakomybė pagal taikytiną nacionalinę teisę. Be to, jeigu valdytojas sąmoningai palengvintų naudotojams neteisėtų veiksmų atlikimą jų platformoje, manau, kad šios nuostatos taikymas iš karto taptų negalimas. *Galiausiai* teisių turėtojai bet kuriuo atveju gali, remdamiesi Direktyvos 2001/29 8 straipsnio 3 dalimi, prašyti teismo taikyti draudimus platformų naudotojams, kuriais jiems galėtų būti nustatomi papildomi įpareigojimai siekiant nutraukti jų platformų naudotojų daromus autorių teisės pažeidimus ir užkirsti jiems kelią.

236. Taigi siekdami remtis savo teisėmis ir kovoti su neteisėtu failų su jų kūriniiais įkėlimu per tokias platformas, kaip *YouTube* ir *Uploaded*, teisių turėtojai nepatiria tokių sunkumų, kurių jiems kyla, kai failais dalijamasi „peer-to-peer“ tinkle, kurio veiklą palengvina tokia platforma, kaip „The Pirate Bay“. Iš tiesų pastaruoju atveju, atsižvelgiant į tokiam tinklui būdingą decentralizuotą struktūrą²¹⁷, pirmesniame punkte nurodytos priemonės praranda veiksmingumą. Vis dėlto šioje byloje nagrinėjamu atveju failai yra centralizuotai saugomi *YouTube* ir *Cyando* serveriuose, todėl pastarosios bendrovės gali juos pašalinti, kaip Sąjungos teisės aktų leidėjas yra numatęs Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalyje²¹⁸. Vadinas, toks sąvokos „viešas paskelbimas“ aiškinimas, kurį Teisingumo Teismas pateikė Sprendime *Stichting Brein II (The Pirate Bay)*, būtų dar mažiau pateisinamas šiose bylose.

237. Teisių turėtojai atsikerta, kad jų turimų išimtinių teisių į kūrinius nesilaikoma, jeigu nagrinėjamos priemonės yra iš esmės *reagavimo*, o ne *prevencinės* priemonės, nes jas taikant iš anksto neužkertamas kelias bet kokiam neteisėto turinio įkėlimui, o tik sudaromos galimybės pašalinti ir tam tikrais atvejais – užblokuoti tokį turinį *a posteriori*, ir kad tam reikalingas jų bendradarbiavimas Teisių turėtojų teigimu, aukštas jų teisių apsaugos lygis būtų užtikrinamas tik tada, jeigu platformų valdytojai numatytų tokią sistemą, kuriai nereikėtų tokio bendradarbiavimo ir kurioje būtų įmanoma patikrinti viso turinio teisėtumą dar prieš jį įkeliant.

238. Šiuo klausimu primenu, kad apskritai Teisingumo Teismas savo jurisprudencijoje nesivadovauja tokia supaprastinta logika, pagal kurią Direktyvos 2001/29 2–4 straipsniuose numatytos išimtinės teisės būtinai aiškinamos plačiai (ir neribotai), ir juo labiau nėra taip, kad jis šios direktyvos 5 straipsnyje numatytas išimtis ir apribojimus visais atvejais aiškina siaurai. Mano nuomone, Teisingumo Teismas, patikslindamas šių teisių ribas²¹⁹, siekia, kad minėtų išimčių ir apribojimų taikymo sritis²²⁰ būtų aiškinama *pagrįstai*, užtikrinant šiomis įvairiomis nuostatomis puoselėjamo tikslo pasiekimą ir išlaikant skirtingų pagrindinių teisių ir priešingų interesų

²¹⁶ Žr. Direktyvos 2004/48 8 straipsnio 1 dalies c punktą ir 2 dalį. Taip pat šiuo klausimu žr. mano išvadą byloje *Constantin Film Verleih* (C-264/19, EU:C:2020:261).

²¹⁷ Primenu, kad kūriniai, kuriais dalijamasi, saugomi skirtingų tinklo naudotojų kompiuteriuose, o tokioje platformoje, kaip „The Pirate Bay“, tik įkeliami torrentų failai, leidžiantys rasti šiuos kūrinius šiame tinkle.

²¹⁸ Žr. generalinio advokato M. Szpunar išvadą byloje *Stichting Brein* (C-610/15, EU:C:2017:99, 19 ir 20 punktai).

²¹⁹ Žr. Sprendimo *GS Media* 44 ir 45 punktus ir 2018 m. rugpjūčio 7 d. Sprendimą *Renckhoff* (C-161/17, EU:C:2018:634, 41 punktą).

²²⁰ Žr., be kita ko, 2014 m. rugsėjo 3 d. Sprendimą *Deckmyn ir Vrijheidsfonds* (C-201/13, EU:C:2014:2132, 22–27 punktai); 2019 m. liepos 29 d. Sprendimą *Funke Medien NRW* (C-469/17, EU:C:2019:623, 51, 58 ir 65–76 punktai) ir 2019 m. liepos 29 d. Sprendimą *Spiegel Online* (C-516/17, EU:C:2019:625, 36, 38 ir 50–59 punktai).

„teisingą pusiausvyrą“, kurią minėtoje direktyvoje ketino užtikrinti Sąjungos teisės aktų leidėjas. Taigi šios direktyvos 3 straipsnio 1 dalis nebūtinai turi būti aiškinama taip, kad teisių turėtojams būtų užtikrinta *maksimali apsauga*²²¹.

239. Be to, nors autorių teisė yra saugoma kaip pagrindinė teisė, be kita ko, Chartijos 17 straipsnio 2 dalyje, ši teisė nėra absoliuti ir paprastai turi būti derinama, ieškant pusiausvyros su kitomis pagrindinėmis teisėmis ir interesais.

240. Tokia pusiausvyros paieška yra būtina ir šioje byloje nagrinėjamu atveju. Pirma, platformų valdytojai gali remtis Chartijos 16 straipsnyje užtikrinama laisve užsiimti verslu, o pagal šį straipsnį ši teisė yra iš esmės saugoma nuo įpareigojimų, kurie galėtų reikšmingai paveikti jų veiklą.

241. Antra, negalima nepaisyti šių platformų naudotojų pagrindinių teisių. Turiu omenyje Chartijos 11 straipsnyje užtikrinamą saviraiškos ir informacijos laisvę²²², kuri, primenu, apima nuomonės laisvę ir laisvę gauti arba pateikti informaciją ar mintis. Ir iš Teisingumo Teismo, ir iš Europos Žmogaus Teisių Teismo jurisprudencijos darytina išvada, kad internetas turi ypatingą reikšmę šiuo klausimu²²³. Kalbant konkrečiau, Europos Žmogaus Teisių Teismas yra pažymėjęs, kad *YouTube* yra svarbi naudojimosi šia laisve priemonė²²⁴. Tas pats pasakytina apie Chartijos 13 straipsnyje užtikrinamą menų laisvę, glaudžiai susijusią su saviraiškos laisve, atsižvelgiant į tai, kad daug asmenų naudoja tokias platformas, kaip *YouTube*, siekdami dalytis savo kūriniais internete.

242. Vis dėlto, jeigu iš platformų valdytojų būtų reikalaujama bendrai ir abstrakčiai kontroliuoti visus jų naudotojų ketinamus paskelbti failus dar prieš juos įkeliant, siekiant išsiaiškinti bet kokį autorių teisių pažeidimą, kiltų didelis pavojus pažeisti šias skirtingas pagrindines teises. Iš tiesų, atsižvelgiant į galimai didelį įkeliamų failų skaičių, pirma, būtų neįmanoma fiziškai atlikti tokios išankstinės patikros ir, antra, šių valdytojų atsakomybės atsiradimo rizika būtų neproporcinga. Praktiškai mažiausieji iš jų galėtų nepakelti tokios atsakomybės, o tie, kurie turi pakankamai išteklių, būtų priversti bendrai filtruoti jų naudotojų turinį, nesant jokios teisminės kontrolės, rizikuodami jį „pertekliniai pašalinti“.

243. Šiuo klausimu primenu, jog Sprendime *SABAM*²²⁵ Teisingumo Teismas konstatavo, kad jeigu platformos valdytojui būtų nustatyta bendra pareiga filtruoti jo saugomą informaciją, ji būtų ne tik nesuderinama su Direktyvos 2000/31 15 straipsnio 1 dalimi, bet ir ja nebūtų užtikrinama „teisinga pusiausvyrą“ tarp teisių turėtojams suteikiamos intelektualinės nuosavybės teisės apsaugos ir paslaugų teikėjams pagal Chartijos 16 straipsnį suteikiamos laisvės užsiimti verslu. Iš tiesų dėl

²²¹ Visų pirma, mano nuomone, tai, kad teisių turėtojams nesuteikiama *maksimalios* jų intelektualinės nuosavybės apsaugos, reiškia, kad iš jų gali būti reikalaujama tam tikro budrumo, kiek tai susiję su jų kūrinių naudojimu internete, ir bendradarbiavimu su platformų valdytojais. Pagal analogiją prekių ženklų srityje žr. generalinio advokato P. Cruz Villalón išvadą byloje *Backaldrin Österreich The Kornspitz Company* (C-409/12, EU:C:2013:563, 83 punktas).

²²² Primenu, kad šiame 11 straipsnyje numatytos teisės atitinka 1950 m. lapkričio 4 d. Romoje pasirašytos Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 10 straipsnio 1 dalyje numatytas teises, todėl Chartijos 1 straipsnis turi būti aiškinamas atsižvelgiant į Europos Žmogaus Teisių Teismo jurisprudenciją, susijusią su EŽTK 10 straipsnio 1 dalimi. Žr., be kita ko, 2019 m. liepos 29 d. Sprendimą *Funke Medien NRW* (C-469/17, EU:C:2019:623, 73 punktas).

²²³ Žr., be kita ko, Sprendimo *GS Media* 45 punktą ir 2012 m. gruodžio 18 d. EŽTT sprendimo *Ahmet Yildirim prieš Turkiją*, CE:ECHR:2012:1218JUD000311110, 54 punktą; 2015 m. gruodžio 1 d. EŽTT sprendimo *Cengiz ir kiti prieš Turkiją*, CE:ECHR:2015:1201JUD004822610, 49 punktą. Taip pat tuo pačiu klausimu žr. 2009 m. kovo 10 d. EŽTT sprendimo *Times Newspapers Ltd prieš Jungtinę Karalystę* (Nr. 1 ir Nr. 2), CE:ECHR:2009:0310JUD000300203, 27 punktą ir 2013 m. sausio 10 d. EŽTT sprendimo *Ashby Donald ir kiti prieš Prancūziją*, CE:ECHR:2013:0110JUD003676908, 34 punktą.

²²⁴ 2015 m. gruodžio 1 d. EŽTT sprendimo *Cengiz ir kiti prieš Turkiją*, CE:ECHR:2015:1201JUD004822610, 51–52 punktai. Šiuo klausimu taip pat žr. 2019 m. vasario 14 d. Sprendimą *Buivids* (C-345/17, EU:C:2019:122, 56 ir 57 punktai).

²²⁵ 2012 m. vasario 16 d. sprendimas (C-360/10, EU:C:2012:85).

tokio teismo įpareigojimo ši laisvė būtų akivaizdžiai pažeista, nes dėl jo toks valdytojas privalėtų savo lėšomis įdiegti sudėtingą, brangią, nuolatinę informacinę sistemą²²⁶. Be to, tokia bendro filtravimo pareiga pažeistų šios platformos naudotojų saviraiškos laisvę, kaip ji suprantama pagal Chartijos 11 straipsnį, nes kiltų rizika, kad filtravimo priemonė pakankamai neatskiria neteisėto turinio nuo teisėto, todėl ją įdiegti tokio pobūdžio turinį tektų blokuoti²²⁷. Reikėtų pridurti, kad dėl tokio rezultato gali būti kliudoma kūrybai internete, o tai prieštarautų Chartijos 13 straipsniui. Šioje srityje kyla pavojus, kad maksimali kai kurių intelektualinių kūrinių apsauga bus užtikrinama kitų formų kūrinių, kurie yra vienodai socialiai pageidautini, nenaudai²²⁸.

244. Apibendrinant man atrodo, kad reikiamą pusiausvyrą užtikrinti gerokai kebliau, nei teigia teisių turėtojai²²⁹.

245. Šiomis aplinkybėmis direktyvos 2000/31 ir 2001/29 atspindi šių skirtingų teisių ir interesų pusiausvyrą, kurios, priimdamas jas, siekė Sąjungos teisės aktų leidėjas. Direktyva 2000/31 Sąjungos teisės aktų leidėjas ketino teikti pirmenybę tarpinių paslaugų teikėjų vystymui, siekdamas apskritai skatinti elektroninės prekybos ir „informacinės visuomenės paslaugų“ augimą vidaus rinkoje. Taigi buvo siekiama nenustatyti šiems paslaugų teikėjams tokios atsakomybės, dėl kurios kiltų grėsmė jų veiklos tikslingumui. Teisių turėtojų interesai turėtų būti apsaugomi ir jų bei šių paslaugų naudotojų saviraiškos laisvės pusiausvyra užtikrinama iš esmės taikant „pranešimo ir atšaukimo“ procedūras²³⁰. Sąjungos teisės aktų leidėjas išlaikė šią pusiausvyrą Direktyvoje 2001/29, nuspręsdamas, kad teisių turėtojų interesai būtų pakankamai apsaugoti numatant galimybę gauti teismo draudimus šiems tarpiniams paslaugų teikėjams²³¹.

246. Nuo to laiko, kai buvo priimtose šios direktyvos, aplinkybės neabejotinai pasikeitė. Tarpiniai paslaugų teikėjai jau nebe tie patys ir ši pusiausvyra galbūt jau nebėra pateisinama. Bet kuriuo atveju, nors Teisingumo Teismas, aiškindamas Sąjungos teisės aktus, tam tikru mastu gali atsižvelgti į šias pasikeitusias aplinkybes, jas pirma turi įvertinti Sąjungos teisės aktų leidėjas ir prireikus pakeisti šiuos teisės aktus, kartu pakeisdamas iš pradžių savo nustatytą pusiausvyrą nauja pusiausvyra.

247. Vis dėlto primenu, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas neseniai iš naujo įvertino šią teisių ir interesų pusiausvyrą autorių teisių srityje, žvelgdamas į ateitį. Vykstant šiai prejudicinio sprendimo procedūrai įsigaliojo Direktyva 2019/790²³². Dabar šios direktyvos 17 straipsnio 1 dalyje valstybės narės įpareigojamos numatyti, kad „turinio dalijimosi internetu

²²⁶ Šiuo klausimu kartoju, kad ne visi paslaugų teikėjai turi tuos pačius pajėgumus ir išteklius kaip *YouTube*.

²²⁷ Žr. 2012 m. vasario 16 d. Sprendimą *SABAM* (C-360/10, EU:C:2012:85, 44–52 punktai). Taigi, net darant prielaidą, kad platformų valdytojais nepatenka į Direktyvos 2000/31 14 ir 15 straipsnių taikymo sritį, įpareigojimas *ex ante* tikrinti visus naudotojų įkeliamus failus bet kuriuo atveju prieštarautų Chartijoje užtikrinamai pagrindinei teisei.

²²⁸ Taip yra kalbant apie tokius vaizdo įrašus, kaip internete skelbiami praktiniai vadovai ir kiti pramoginiai arba informaciniai vaizdo įrašai, kuriuose tam tikromis sąlygomis, laikantis tam tikrų Direktyvos 2001/29 5 straipsnyje numatytų išimčių, iš esmės gali būti naudojami saugomi kūriniai. Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad kyla klausimų dėl *YouTube* kompiuterinės programos „Content ID“, nes atrodo, kad naudojant šią programą dėl neteisėtai įkeltų saugomų kūrinių jau buvo pašalinti niekuo dėti vaizdo įrašai ir vaizdo įrašai buvo užblokuoti dėl to, kad buvo panaudotos vos kelios sekundes trunkančios tokio kūrinio ištraukos (žr., be kita ko, Signoret, P., „Sur YouTube, la détection automatique des contenus soumis à droit d’auteur ne satisfait personne“, *Le Monde*, blog Pixels, 2018 m. liepos 5 d.). Šiuo klausimu *YouTube* pripažįsta, kad „Content ID“ nenustato galimo autorių teisių išimčių taikymo (žr. *YouTube Creators* vaizdo įrašą „Content ID *YouTube*“, pateikiamą adresu <https://youtu.be/9g2U12SsRns>).

²²⁹ Šį klausimą papildomai sunkina tai, kad, mano nuomone, internetas, ypač tokios platformos, kaip *YouTube*, kiek tai susiję su pažeidimais, yra dviprasmiški. Nors *YouTube* siūlo priemones, kurios gali būti naudojamos autorių teisei pažeisti, šios priemonės, visų pirma jos naršyklė, kartu palengvina šių pažeidimų atskleidimą.

²³⁰ Žr. Direktyvos 2000/31 40, 41, 45–49 konstatuojamąsias dalis ir pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl kai kurių informacinės visuomenės paslaugų, ypač elektroninės komercijos, teisinių aspektų vidaus rinkoje p. 4, 12, 16.

²³¹ Žr. Direktyvos 2001/29 16 ir 59 konstatuojamąsias dalis ir 8 straipsnio 3 dalį.

²³² Žr. Direktyvos 2019/790 31 straipsnį.

paslaugų teikėjas²³³, suteikdamas visuomenei prieigą prie autorių teisių saugomų kūrinių ar kitų saugomų objektų, kuriuos įkėlė jų naudotojai, šios direktyvos tikslais atlieka viešo paskelbimo arba padarymo viešai prieinam[ui] veiksmą“. Taigi, kaip patikslinta šio straipsnio 2 dalyje, toks „paslaugų teikėjas“ turi pats gauti teisių turėtojų leidimą, pavyzdžiui, sudarydamas licencinę sutartį dėl jo naudotojų įkeliamų kūrinių. Be to, to paties straipsnio 3 dalyje patikslinta, kad jeigu toks „paslaugų teikėjas“ atlieka viešo paskelbimo arba padarymo prieinamo veiksmą šioje direktyvoje nustatytais sąlygomis, Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalyje numatytas atleidimas nuo atsakomybės netaikomas.

248. Direktyvos 2019/790 17 straipsnio 4 dalyje dar nurodyta, kad, negavus tokio leidimo, „turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjai“ yra atsakingi už neteisėtus viešo paskelbimo veiksmus, atliktus pasinaudojant jų platforma. Vis dėlto šioje nuostatoje numatyta, kad šie „paslaugų teikėjai“ nelaikomi atsakingais, jeigu įrodo, kad: a) dėjo „visas pastangas“ leidimui gauti; ir b) „vadovaudamiesi aukštais pramonės profesinio atidumo standartais, dėjo visas pastangas“, kad užtikrintų konkrečių kūrinių ir kitų objektų, dėl kurių teisių turėtojai paslaugų teikėjams suteikė aktualios ir reikalingos informacijos, neprieinamumą; ir bet kuriuo atveju c) „gavę pakankamai pagrįstą teisių turėtojų pranešimą, operatyviai veikė, kad savo interneto svetainėse panaikintų prieigą prie kūrinių ar kitų objektų, apie kuriuos pranešta, arba pašalintų juos iš savo interneto svetainių, ir dėjo visas pastangas, kad užkirstų kelią jų įkėlimui ateityje pagal b punktą“²³⁴. To paties straipsnio 5 ir 6 dalyse numatyta, kad „paslaugų teikėjams“ nustatytų įpareigojimų dėl priemonių intensyvumas priklauso nuo įvairių aspektų, įskaitant „paslaugos tipą, auditoriją ir apimtį“, o „mažiesiems“ paslaugų teikėjams taikomi švelnesni įpareigojimai²³⁵.

249. Reikia išnagrinėti paskutinį aspektą. F. Peterson ir Prancūzijos vyriausybė per teismo posėdį teigė, kad, kaip nurodyta Direktyvos 2019/790 64 konstatuojamojoje dalyje²³⁶, Sąjungos teisės aktų leidėjas, priimdamas šios direktyvos 17 straipsnį, norėjo tik „išaiškinti“, kaip sąvoka „viešas paskelbimas“, kaip ji suprantama pagal Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalį, turėtų būti suprantama ir taikoma kalbant apie tokias vaizdo įrašų įkėlimo ir dalijimosi platformas, kaip *YouTube*. Iš jų argumentų sprendžiu, kad minėtame 17 straipsnyje taip pat tik „išaiškinama“, kad Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalis niekada nebuvo taikoma šiems valdytojams. Taigi Direktyvos 2019/790 17 straipsnis yra kaip „aiškinamoji norma“, kurioje tik patikslinama prasmė, kurią direktyvos 2000/31 ir 2001/29 ir taip visada turėjo turėti. Taigi iš šio naujojo 17 straipsnio kylantys sprendimai turėtų būti taikomi dar prieš pasibaigiant Direktyvos 2019/790 perkėlimo į nacionalinę teisę terminui (2021 m. birželio 7 d.)²³⁷, atgaline data, taip pat ir pagrindinėms byloms.

²³³ Direktyvos 2019/790 2 straipsnio 6 punkte nurodyta, kad šioje direktyvoje „informacinės visuomenės paslaugos teikėjas, kurio pagrindinis arba vienas iš pagrindinių tikslų yra saugoti didelį kiekį autorių teisių saugomų kūrinių ar kitų saugomų objektų, kuriuos įkėlė jų naudotojai ir kuriuos jis tvarko ir reklamuoja pelno tikslais, ir suteikti prieigą prie jų visuomenei“. Taip pat žr. šios direktyvos 62 ir 63 konstatuojamąsias dalis.

²³⁴ Kaip jau minėjau, mano nuomone, Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalies b punkte buvo numatytas „take down“ įpareigojimas, o dabar Direktyvos 2019/790 17 straipsnio 4 dalies c punkte bendrai ir *ex ante* nustatytas „stay down“ įpareigojimas.

²³⁵ Kalbant konkrečiau, iš Direktyvos 2019/790 17 straipsnio 6 dalies iš esmės matyti, kad „paslaugų teikėjai“, teikiantys paslaugas trumpiau nei trejus metus ir kurių metinė apyvarta yra mažesnė nei 10 mln. EUR, turi įrodyti tik tai, kad dėjo visas įmanomas pastangas, kad gautų teisių turėtojų leidimą, ir jiems nustatytas tik „take down“ įpareigojimas.

²³⁶ Šioje konstatuojamojoje dalyje nurodyta: „šioje direktyvoje tikslinga išaiškinti, kad turinio dalijimosi internetu paslaugų teikėjai, visuomenei suteikdami prieigą prie autorių teisių saugomų kūrinių ar kitų saugomų objektų, kuriuos įkėlė jų naudotojai, vykdo viešo paskelbimo arba padarymo viešai prieinam[ui] veiksmą. <...>“

²³⁷ Žr. Direktyvos 2019/790 29 straipsnį.

250. Negaliu pritarti tokiam argumentui. Mano vertinimu, išvada dėl tokio taikymo atgaline data, paremta vien tuo, kad privalomosios teisinės galios neturinčioje konstatuojamojoje dalyje vartojamas dviprasmiškas terminas, prieštarautų teisinio saugumo principui²³⁸.

251. Taip pat reikia pažymėti, kad, išskyrus Direktyvos 2019/790 64 konstatuojamąją dalį, nė iš vienos šios direktyvos nuostatos negalima spręsti, jog Sąjungos teisės aktų leidėjas numatė, kad Direktyvos 2001/29 3 straipsnio 1 dalis ir Direktyvos 2000/31 14 straipsnis gali būti aiškinami atgaline data, juo labiau kad jis patikslino Direktyvos 2019/790 taikymą laiko atžvilgiu saugomiems kūriniams ir objektams²³⁹ ir numatė pereinamojo laikotarpio nuostatą kito jos straipsnio taikymui²⁴⁰. Be to, Direktyvos 2019/790 17 straipsnio 1 ir 3 dalyse patikslinta, kad „viešo paskelbimo“ sąvoka šioje direktyvoje vartojama „šios direktyvos tikslais“ ir „šioje direktyvoje nustatytais sąlygomis“. Tame pat 17 straipsnyje numatyta tiesioginė „paslaugos teikėjų“ atsakomybė už jų platformų naudotojų atliktus paskelbimo veiksmus yra ne tiesiog pasekmė to, kaip turi būti suprantamas Direktyvos 2001/29 3 straipsnis, o „kyla“ iš to paties 17 straipsnio²⁴¹. Taigi net darant prielaidą, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas praėjus beveik 20 metų nuo direktyvos priėmimo galėtų aiškinti ją autentiškai, manau, kad šio klausimo šioje byloje nagrinėjamu atveju nekyla.

252. Kaip per teismo posėdį nurodė Komisija, Sąjungos teisės aktų leidėjas ne „paaikškino“ teisę, kaip ji turėtų būti visada suprantama. Jis sukūrė *naują atsakomybės sistemą* kai kuriems internete veikiantiems tarpininkams autorių teisių srityje. Jis siekė „pritaikyti ir papildyti“ šioje srityje galiojančius Sąjungos teisės aktus²⁴². Kaip pažymėjo Komisija, Direktyvos 2019/790 17 straipsnis parodo politinį Sąjungos teisės aktų leidėjo sprendimą kūrybinių industrijų naudai²⁴³.

²³⁸ Žr., be kita ko, 2015 m. birželio 11 d. Sprendimą *Zh. ir O.* (C-554/13, EU:C:2015:377, 42 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija). Be to, nors pagal Teisingumo Teismo jurisprudenciją konstatuojamojoje dalyje gali būti patikslintas *akto, kurio dalis ji yra*, turinys, šioje byloje nagrinėjamu atveju joje paaikšinama ne Direktyvos 2019/790, o direktyvų 2000/31 ir 2001/29 nuostatų prasmė.

²³⁹ Žr. Direktyvos 2019/790 26 straipsnį, kuriame patikslinta, kad jis taikomas visiems saugomiems kūriniams ir kitiems objektams, kurie saugomi autorių teises reglamentuojančios nacionalinės teisės 2021 m. birželio 7 d. arba vėliau ir kad ši direktyva taikoma nedarant poveikio jokiems iki šios datos atliktiems veiksams ir įgytoms teisėms.

²⁴⁰ Žr. Direktyvos 2019/790 27 straipsnį, kuriame patikslinta, kad susitarimams dėl autorių ir atlikėjų licencijos ar teisių perleidimo nuo 2022 m. birželio 7 d. taikoma šios direktyvos 19 straipsnyje nustatyta skaidrumo pareiga.

²⁴¹ Žr. Direktyvos 2019/790 65 konstatuojamąją dalį.

²⁴² Žr. Direktyvos 2019/790 3 ir 4 konstatuojamąsias dalis.

²⁴³ Numatydamas, kad tokie valdytojai, kaip *YouTube*, „viešai skelbia“ jų platformų naudotojų įkeliamus kūrinius, Sąjungos teisės aktų leidėjas siekė panaikinti teisių turėtojų nurodomą „value gap“ (žr. šios išvados 47 punktą). Šiuo klausimu žr. Direktyvos 2019/790 3 ir 61 konstatuojamąsias dalis ir 2016 m. rugsėjo 14 d. pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl autorių teisių bendrojoje skaitmeninėje rinkoje [COM(2016) 593 *final*], p. 2 ir 3.

253. Dėl to paties 17 straipsnio taip pat buvo vykdomos viešosios konsultacijos²⁴⁴, priimti Komisijos komunikatai²⁴⁵ ir nauji konkretiems sektoriams skirti teisės aktai²⁴⁶, kuriais, siekiant „pritaikyti“ ir „modernizuoti“ Sąjungos teisę atsižvelgiant į pirma nurodytas naujas aplinkybes, siekiama reikalauti dar didesnio prevencinio tarpininkų įsitraukimo, kad būtų išvengta neteisėto turinio platinimo internete²⁴⁷.

254. Taip pat nereikėtų pamiršti pasekmių, kurių sukeltų F. Peterson ir Prancūzijos vyriausybės siūlytas taikymas atgaline data. Dėl Direktyvos 2019/790 17 straipsnio 1 ir 3 dalyse pateikto „paaiškinimo“ platformų valdytojai taptų bendrai atsakingi už visus jų naudotojų atliktus viešo paskelbimo veiksmus ir negalėtų remtis Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalyje numatyto atleidimu nuo atsakomybės. Vis dėlto šio 17 straipsnio 4 ir kitos dalys, kuriose, kaip jau minėjau, numatyta, be kita ko, šių valdytojų atleidimo nuo atsakomybės tvarka, nebūtų jiems taikomos atgaline data. Vis dėlto manau, kad priimdamas pastarąsias nuostatas, Sąjungos teisės aktų leidėjas siekė užtikrinti skirtingų teisių ir interesų pusiausvyrą²⁴⁸.

255. Taigi, jeigu tokiose bylose, kaip pagrindinės bylos, Direktyvos 2019/790 17 straipsnio 1 dalis būtų taikoma atgaline data, būtų ne tik nepaisoma pusiausvyros, kurią Sąjungos teisės aktų leidėjas siekė užtikrinti, priimdamas direktyvas 2000/31 ir 2001/29, bet ir to, ko šis teisės aktų leidėjas siekė, priimdamas Direktyvą 2019/790. Iš tikrųjų manau, kad toks sprendimas *neįtvirtintų jokios pusiausvyros*.

²⁴⁴ Žr., be kita ko, 2010 m. „Public Consultation on the future of electronic commerce in the Internal Market and the implementation of the Directive on electronic commerce (2000/31/EC)“; 2012 m. „A clean and open Internet: Public consultation on procedures for notifying and acting on illegal content hosted by online intermediaries“ ir 2015 m. „Public Consultation on the Regulatory Environment for Platforms, Online Intermediaries, Data and Cloud Computing and the Collaborative Economy“. Panašiai dėl JAV žr. *United States Copyright Office* (JAV Autorių teisės tarnyba), kuri po 2015 m. surengtų viešųjų konsultacijų 2020 m. gegužės 21 d. paskelbė ataskaitą, joje rekomendavo *United States Congress* (JAV Kongresas) modernizuoti DMCA 512 straipsnio nuostatas (Žr. JAV Autorių teisių tarnybos „Section 512 Study“, pateikiamą adresu <https://www.copyright.gov/policy/section512/>).

²⁴⁵ Žr. 2012 m. sausio 11 d. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Darni sistema, kuria siekiama padidinti pasitikėjimą bendrąja skaitmenine elektroninės prekybos ir internetu teikiamų paslaugų rinka“ (COM(2011) 942 *final*), p. 13–16; 2015 m. gegužės 6 d. „Europos bendrosios skaitmeninės rinkos strategija“ (COM(2015)192 *final*), p. 4, 8 ir 12–14; 2015 m. gruodžio 9 d. „Šiuolaikiškos ir labiau visai Europai pritaikytos autorių teisių sistemos kūrimas“ (COM(2015) 626 *final*), p. 2, 3 ir 10–12; 2016 m. gegužės 25 d. „Interneto platformos ir bendroji skaitmeninė rinka. Europos galimybės ir uždaviniai“ (COM(2016) 288 *final*), p. 8–10.

²⁴⁶ Žr. Direktyvą 2018/1808, kurioje vaizdo įrašų dalijimosi platformos įtraukiamos į „audiovizualinės žiniasklaidos paslaugas“ reglamentuojančių teisės aktų taikymo sritį, o šių platformų valdytojai įpareigojami imtis atitinkamų, įgyvendinamų ir proporcingų priemonių siekiant apsaugoti nepilnamečius nuo vaizdo įrašų, kurie galėtų pakenkti jų vystymuisi, o plačiąją visuomenę – nuo vaizdo įrašų, kuriais kurstomas smurtas, neapykanta ar terorizmas (žr. Direktyvos 2010/13 1 straipsnio 1 dalies b punktą ir 28a bei 28b straipsnius, kuriais ji buvo papildyta Direktyva 2018/1808). Taip pat žr. Rekomendaciją 2018/334 dėl veiksmingų kovos su neteisėtu turiniu internete priemonių. Dar žr. 2018 m. rugsėjo 12 d. pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl teroristinio turinio sklaidos internete prevencijos (COM(2018) 640 *final*).

²⁴⁷ Dėl pokyčių šiuo klausimu taip pat žr. Europos Tarybos Ministrų Komiteto rekomendaciją CM/Rec(2018)2 valstybėms narėms dėl interneto tarpininkų vaidmens ir atsakomybės (priimta Ministrų Komiteto 2018 m. kovo 7 d. per ministrų įgaliotų asmenų 1309-ąjį posėdį) ir 2015 m. birželio 16 d. EŽTT sprendimą *Delfi AS prieš Estiją*, CE:ECHR:2015:0616JUD006456909.

²⁴⁸ Visų pirma atrodo, kad Direktyvos 2019/790 17 straipsnio 4 ir paskesnėse dalyse numatytais taisyklėmis siekiama suteikti tam tikras garantijas atitinkamiems valdytojams ir jų platformų naudotojams. Vis dėlto reikia pažymėti, kad šiame 17 straipsnyje numatytos naujosios atsakomybės sistemos detalės nėra šios išvados dalykas. Taip pat šioje išvadoje nesiekiu pareikšti nuomonės dėl šios naujosios sistemos suderinamumo su Chartijoje užtikrinamomis pagrindinėmis teisėmis. Šiuo klausimu Teisingumo Teismas nagrinėja ieškinį dėl panaikinimo (žr. bylą *Lenkija / Parlamentas ir Taryba, C-401/19*) ir turės galimybę priimti dėl to sprendimą.

VI. Išvada

256. Atsižvelgdamas į visa tai, kas išdėstyta, siūlau Teisingumo Teismui taip atsakyti į *Bundesgerichtshof* (Aukščiausiasis Federalinis Teismas, Vokietija) byloje C-682/18 ir C-683/18 pateiktus klausimus:

1. 2001 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2001/29/EB dėl autorių teisių ir gretutinių teisių informacinėje visuomenėje tam tikrų aspektų suderinimo 3 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama taip, kad vaizdo įrašų dalijimosi platformos valdytojas ir failų įkėlimo ir dalijimosi platformos valdytojas neatlieka „viešo paskelbimo“ veiksmo, kaip jis suprantamas pagal šią nuostatą, jeigu jų platformos naudotojas įkelia į ją saugomą kūrinių.
2. 2000 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/31/EB dėl kai kurių informacinės visuomenės paslaugų, ypač elektroninės komercijos, teisinių aspektų vidaus rinkoje (Elektroninės komercijos direktyva) 14 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama taip, kad vaizdo įrašų dalijimosi platformos valdytojas ir failų įkėlimo ir dalijimosi platformos valdytojas iš esmės gali remtis šioje nuostatoje numatytu atleidimu nuo bet kokios atsakomybės, galinčios kilti dėl failų, kuriuos jis saugo jo platformos naudotojų prašymu.
3. Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalies a punktas turi būti aiškinamas taip, kad šioje nuostatoje nurodytais atvejais, t. y. kai paslaugų teikėjas „[turi] faktinių žinių apie neteisėtą veiklą arba informaciją“ ir kai šis paslaugų teikėjas „[žino] apie faktus ar aplinkybes, rodančias, kad verčiamasi neteisėta veikla arba teikiama neteisėta informacija“, iš esmės kalbama apie konkrečią neteisėtą informaciją.
4. Direktyvos 2001/29 8 straipsnio 3 dalis turi būti aiškinama taip, kad pagal ją draudžiama galimybę teisių turėtojams gauti teismo įpareigojimą paslaugų teikėjui, kurio paslauga, kurią sudaro naudotojo pateiktos informacijos saugojimas, tretieji asmenys naudoja, siekdami pažeisti autorių arba gretutines teises, suteikti tik tada, kai po pranešimo apie akivaizdų pažeidimą toks pažeidimas buvo padarytas antrą kartą.